

2. januar 2025

Høringssvar på lovforslag om højtstående grundvand

BIOFOS fremsender hermed høringssvar på lovforslaget om terrænnært grundvand.

BIOFOS-koncernen ejer renseanlæggene Lynetten, Damhusåen og Avedøre, som renser spildevandet for 15 spildevandstransportselskaber i hovedstadsområdet.

BIOFOS kommer således ikke til at skulle gennemføre tiltag rettet mod højtstående grundvand i oplandskommunerne, men da renseanlæggene behandler det vand, der tilledes fra de 15 spildevandsselskaber, kan ændringer i vandmængder herfra påvirke renseanlæggene.

Af lovforslaget bl.a. følgende:

”Endvidere forventes det, at de kollektive grundvandssænkende foranstaltninger reducerer mængden af uvedkommende vand, fra bl.a. indsivning af terrænnært grundvand i eksisterende kloakledninger, på spildevandsanlæggene gennem mulighed for anden bortledning af vandet. Rensning af forholdsvist rent uvedkommende vand er en betydelig omkostning for spildevandsforsyningsselskaberne og bidrager til sænkning af anlæggenes renseeffektivitet”.

I hovedstadsområdet kan det forventes, at en væsentlig del af det højtstående grundvand indeholder forurenede stoffer, hvorfor det vil være vanskeligt at få de nødvendige udledningstilladelser i forbindelse med fx afværgepumpninger. I sådanne tilfælde skal det oppumpede vand tilledes afløbssystemet, hvilket kan øgede de vandmængder, der skal behandles på renseanlæggene.

Dette vil alt andet lige øge selskabernes omkostninger til vandbehandling (drift og eventuelt anlæg), og det bør derfor sikres, at der i den økonomiske regulering er mulighed for at få dækket disse ekstraomkostninger, fx som §11 tillæg.

Med venlig hilsen
BIOFOS A/S

Søren Povlsen
Chefkonsulent

Høringssvar til: "Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024- 10898

Tak for mulighed for at komme med høringssvar på: "Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024- 10898, link til høringsportalen: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/69415>.

Opsummering

Vandhåndteringen og spildevandshåndteringen bør ske efter en overordnet plan, nøjagtig som man gør i forhold til vejnettet. Hele vandkredsløbet bør betragtes og planlægges for hvert enkelt vandopland, med en klar strategi for vandhåndteringen. Kun på den måde undgår man at have vand de forkerte steder, men samtidigt have vand nok til alt det andet vi også gerne vil: have vand nok i vores å'er, kunne vande vores marker mm i de mere tørre perioder af året.

Der bør indtænkes en mosaik af løsninger, som dræn, vandparkering, vandopbevaring mm. Der er rigtig mange løsninger og muligheder for at både håndtere de perioder hvor der er for meget vand, men det er også vigtigt at huske på de perioder af året hvor der mangler vand. Kun ved en sådan tilgang vil vi i fremtiden kunne håndtere de vand udfordringer klimaforandringerne giver det danske samfund.

Lovudkastet tager udgangspunkt i de små lokale løsninger, uden den nødvendige nytænkning, der er behov for og som der er blevet lagt op til i Den Grøne Treperten.

I det her lovforslag mangler der, det store sammenhængende overblik f.eks. opmærksomhed på, hvordan f.eks. markvanding, afvanding kan udnyttes til at skabe yderligere bufferkapacitet i det terrænnære grundvand. Vandudforderingerne kan ikke løses af nogle få lokale tiltag, som måske bare flytter problemerne længere op ad åen eller over i en anden kommune.

Vi vil opfordre til at ovenstående bliver indføjet som en gennemgående rød tråd i lovudkastet.

På vegne af Bæredygtigt Landbrug

Bente Andersen

Ekstern rådgiver vedr.
grundvand

Til: mim@mim.dk (MIM - Miljøministeriets Departement), idlbe@mim.dk (Ida Lund Bendtsen)
Fra: Tinne Hjerrild Jakobsen (thj@skaf-net.dk)
Titel: Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898 CFU
Sendt: 27-11-2024 10:48
Bilag: image001.jpg; image002.jpg; image003.jpg;

CFU har ingen bemærkninger til ovennævnte høring

Med venlig hilsen

Tinne Hjerrild Jakobsen
Fuldmægtig

CFU - Centralorganisationernes Fællesudvalg

Niels Hemmingsens Gade 10, 4.
1153 København K

Direkte telefon 4224 1698
Mail: thj@skaf-net.dk

FORTROLIGHED: Denne e-mail og evt. vedhæftede filer kan indeholde fortrolige oplysninger. Er du ikke rette modtager, bedes du venligst omgående underrette os og derefter slette e-mailen og enhver vedhæftet fil uden at beholde en kopi og uden at videregive oplysninger om indholdet.

Vores persondatapolitik fremgår af vores hjemmesider:

<https://www.skaf-net.dk/persondatapolitik>

<https://www.lc.dk/persondatapolitik>

<https://www.co10.dk/persondatapolitik>

Miljø- og Ligestillingsministeriet

Frederiksholms Kanal 26

1220 København K

Danmark

Att.: Ida Lund Bendtsen, idlbe@mim.dk

20. december 2024

Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 202410898 (CONCITO v. Mia Holmbo Lind).

CONCITO har med stor interesse læst lovforslag om terrænnært grundvand. Vi har en række kommentarer, som vi ønsker at fremsætte til det videre arbejde med lovforslaget. Lovforslaget lægger op til en stor omkalfatring af forsyningernes opgaveomfang. Vi er generelt positivt stemt over for, at udfordringer med terrænnært grundvand prioriteres højt og i højere grad kan håndteres via kollektive løsninger, udarbejdet og driftet af spildevandsforsyningerne.

Forsyningspligten forstås at være gældende, når kommunen vurderer, at en løsning er samfundsmæssig hensigtsmæssig. Den foreslåede løsning, kan forventes at give betydelige investeringer i drænrør, pumper og andre byggematerialer og driftsmæssige omkostninger. I den forbindelse noterer CONCITO sig, at 'low impact'-løsninger (lav emissions-løsninger) ikke er med i de faktorer, der varierer på, når et område skal vurderes samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at investere i. Dette kan skyldes et snævert udvalg af hvilke værdier, der foreslås medtages i den samfundsøkonomiske beregning, hvilket CONCITO vurderer er uhensigtsmæssigt, da samfundets fremtidige investeringer bl.a. bør fremme en mindre drivhusgasudledning af eksisterende og nye tekniske anlæg. Fx vil drivhusgasudledningen formodes at være mindre i at grave en grøft end at lægge et rør under jorden eller anlægge bygningsværker i cement.

CONCITO anbefaler derfor at lovforslaget om terrænnært grundvand bør tage hensyn til en begrænset drivhusgasudledning for den valgte løsning, i den samfundsøkonomiske betragtning, og at der ikke, som lovforslaget lægger op til nu, kun varierer på direkte skadestab og økonomiske omkostninger ved løsninger, projektområde og gennemførelstidspunkt. Spildevandsforsyninger bør derfor få mulighed for at variere på forskellige projekters forventede drivhusgasudledning i både anlægs- og driftsfasen.

Vi håber, at vores kommentarer vil blive taget i betragtning i den videre proces.

Tak for muligheden for at give feedback.

Venlig hilsen

Mia Holmbo Lind
mh@concito.dk

Miljø- og Ligestillingsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Att.: Ida Lund Bendtsen

ADRESSE COWI A/S
Parallelsvej 2
2800 Kongens Lyngby

TLF +45 56 40 00 00

FAX +45 56 40 99 99

WWW cowi.dk

DATO 22. december 2024

SIDE 1/3

REF JPRR

PROJEKTNR -

Til Miljø- og Ligestillingsministeriet

Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898 fra COWI A/S.

COWI takker for orienteringen om høring vedr. forslag til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og vandsektorloven. Vi har med interesse gennemlæst lovforslaget, bemærkninger til lovforslaget samt høringsbrevet.

Vi mener, at det er meget positivt, at der med dette lovforslag, bliver fastlagt rammer for fælles løsninger for håndtering af højtstående grundvand. Vi ser meget frem til at bidrage til løsninger til gavn for de enkelte borgere og samfundet i samspil med naturen.

Lovforslaget åbner også op for spørgsmål til hvordan lovændringerne i praksis skal implementeres. Vores høringssvar er et udtryk for, at vi gerne vil bidrage til at lovforslaget bliver så klart som muligt, og at der skabes de bedste rammer for ensartet og vidensbaseret planlægning og realisering af projekter til håndtering af terrænnært grundvand.

Vores høringssvar er opdelt i to dele. 1) Kommentarer til selve lovforslaget og 2) Kommentarer til bemærkninger til lovforslaget og høringsbrev.

Kommentarer til lovforslaget

Vedr. Miljøbeskyttelsesloven §32 stk. 2

Der findes flere forskellige fortolkninger og definitioner af "terrænnært grundvand". En definition i lov eller evt. senere bekendtgørelse vil gøre forvaltningen mere entydig og ensartet.

Vedr. Miljøbeskyttelsesloven §32b stk. 8 samt Lov om betalingsregler §1 stk. 10

Vil der senere blive fastlagt metoder for økonomiske og tekniske analyser specifikt for terrænnært grundvand for at sikre en ensartet forvaltning på nationalt niveau? F.eks. i uddybende bekendtgørelser og vejledninger.

Vedr. Vandforsyningsloven §26 stk. 2

En bagatelgrænse på op 10.000 m³/år kan være udfordrende af flere årsager. 1) Hvordan skal det afgøres, om en grundvandssænkning er under bagatelgrænsen? 2) En grundvandssænkning på under 10.000 m³/år kan i nogle områder isoleret set føre til sænkninger af vandspejlet i sætningsgivende lag og dermed potentielt føre til skader på bygninger mm. 3) Når lovændringen gennemføres, forventes antallet af små grundvandssænkninger under bagatelgrænsen at stige. Dette kan samlet set føre til større grundvandssænkninger i nogle områder. I tilfælde af skader på bygninger eller andet vil det være vanskeligt at udpege enkelte skadevoldere. 4) Grundvandssænkninger under bagatelgrænsen, alene eller i samspil med andre, kan potentielt sænke vandstanden i eller udtørre vådområder 5) Hver enkelt grundvandssænkning under bagatelgrænsen vil samlet set medføre en mer-udledning af næringsstoffer og potentielt miljøfremfremmede stoffer til forsyningernes ledning. Det kan give anledning til udfordringer for myndigheder og forsyningsselskab m.v.

Vedr. Vandforsyningsloven §26 stk. 3

En tidsbegrænsning af tilladelser på 30 år kan medføre et stort omfang af gentaget sagsbehandling om 30-40 år for de mange anlæg, der forventes etableret inden for den nærmeste årrække. Derudover vil tidsbegrænsningen også medføre en økonomisk risiko for forsyningerne og borgerne, hvis tilladelser bortfalder efter 30 år. Der er store omkostninger ved etablering af anlæggene, som har en meget længere levetid end 30 år. En længere gyldighed for tilladelserne eller en ophævelsesret ved særlige omstændigheder kunne overvejes.

Kommentarer til bemærkninger til lovforslaget og høringsbrev*Tidsfrister*

Med lovforslaget foreslås, at den første spildevandsplan, hvor der planlægges for grundvandssænkende foranstaltninger, skal vedtages indenfor halvandet år fra lovens ikrafttrædelse. Det vurderes at en tidsfrist på 1,5 år efter vedtagelsen er meget stram, da der bl.a. endnu ikke fastlagt retningslinjer for de tekniske analyser, samt samfundsøkonomiske beregninger. Forventes det at spildevandsplanen revideres i sin helhed eller kan de grundvandssænkende foranstaltninger indgå i et tillæg, som det nævnes i høringsbrevet?

Overgangsordning

Der foreslås en overgangsordning på 10 år inden de allerede etablerede anlæg skal overholde den ændrede lovgivning eller standses. 10 år virker som en lang periode til at alle anlæg over bagatelgrænsen skal kunne nå at indrette sig efter gældende lovgivning.

Krav om tilladelser til anlæg over 10.000 m³/år

Vil kravet om tilladelser til permanente grundvandssænkninger også gælde f.eks. eksisterende vej-kassedræn samt jernbanedræn?

Kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand

Omfatter områder, hvor der bliver mulighed for fælles håndtering af terrænnært grundvand, også områder med fællesprivat håndtering af tag- og overfladevand eller skal det være områder med offentlig forsyning som håndterer tag- og overfladevand?

Udledning af det bortledte grundvand

Der opleves tiltagende udfordringer med at opnå udledningstilladelser til recipienter særligt på grund af vandkvalitet og målsætninger for vandområder. Der er en risiko for at projekter, som bliver mulige med den nye lovgivning, ikke kan realiseres, hvis der f.eks. stilles krav om avanceret vandrensning inden udledning, da det kan betyde at de grundvandssænkende foranstaltninger ikke længere er samfundsøkonomisk rentable. Det er derfor væsentligt, at hele vandets kredsløb medtages allerede i planlægningsfasen for indsatser indenfor den nye lovgivning om håndtering af terrænnært grundvand.

Med venlig hilsen

Jeppe Rølmer

Water & Climate Adaptation

COWI A/S

København, den 30. december 2024

Høringssvar – Høring om udkast til lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand

BL har den 21. november 2024 modtaget udkast til lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand.

BL støtter forslaget intentioner om at sikre bedre håndtering af terrænnært grundvand. Det er særligt positivt, at bygningsejere ikke alene skal stå for investeringerne, men at kollektive løsninger kan komme flere til gavn og sikre en mere effektiv anvendelse af ressourcer.

Klimaforandringerne er allerede en realitet, og konsekvenserne af terrænnært grundvand skaber akutte udfordringer for mange borgere og bygninger. Derfor bør der hurtigst muligt findes løsninger for de mest udsatte områder for at reducere skader og gener.

Endvidere er det vigtigt at tage højde for afledte effekter, såsom risikoen for sætningsskader i forbindelse med dræning af områder. Sådanne aspekter bør indgå som en integreret del af planlægningen og implementeringen af fremtidige løsninger, så negative konsekvenser for bygninger og infrastruktur minimeres.

I lovforslaget anvendes begrebet samfundsøkonomisk vurdering. Det fremgår af bemærkningerne, at vurderingen sikrer, at der kun gennemføres grundvandssænkende foranstaltninger i det omfang, at de sparede skader er større end udgiften til forebyggelse. Spildevandsforsyningsselskaberne vil altså kun blive pålagt en forsyningspligt vedrørende grundvandssænkende foranstaltninger for de områder, hvor det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at gennemføre grundvandssænkende foranstaltninger.

Det betyder, at der i visse områder ikke vil blive foretaget en håndtering af terrænnært grundvand eller tilstrømningsvand ud fra en vurdering af, at investeringen vurderes at være større end de værdier/bygninger, som i givet fald reddes.

For bygningsejere har kriterierne i en sådan samfundsøkonomisk vurdering afgørende stor interesse, idet en de facto "opgivelse" af et område vil have store konsekvenser også på kortere sigt for områdets beboelighed, evnen til at bevare sin belåning og afskæring af muligheder for renovering og forbedring.

Spildevandsforsyningsselskabernes opgave med grundvandssænkende foranstaltninger foreslås med lovforslaget at kunne takstfinansieres over de almindelige spildevandstakster fra selskabets tilsluttede forbrugere. Dette indebærer, at alle ejendomme – også dem, der ud fra en samfundsøkonomisk vurdering ikke omfattes af en håndtering af terrænnært grundvand – skal bidrage på lige fod med øvrige ejendomme.

Lovforslaget er i sin grundtanke positivt, for det kræver en kollektiv samfundsmæssig indsats at håndtere de betydelige klimaudfordringer, men det rummer også flere og helt afgørende uklarheder, som gør det vanskeligt at vurdere de konkrete effekter af forslaget. Således fremgår størrelsesordenen af de ekstra bidrag til håndtering af grundvand heller ikke.

På den baggrund skal BL anbefale, at de overordnede rammer for lovforslaget beskrives nærmere, så konsekvenserne af den foreslåede lovgivning bliver mulig at vurdere mere konkret.

Med venlig hilsen

Bent Madsen
Adm. direktør

Til: mim@mim.dk, idlbe@mim.dk
Cc: dn@dn.dk (DN Hovedpostkasse), thcgn@mim.dk
Fra: Walter Brüscher (wb@dn.dk)
Titel: Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898 , Danmarks Naturfredningsforening
Sendt: 29-11-2024 13:11
Bilag: image001.jpg; image002.jpg;

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898.

Danmarks Naturfredningsforening takker for muligheden for at afgive et høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898.

Samarbejde mellem kommuner:

Hverken dybtliggende grundvand eller terrænnært grundvand respekterer kommunegrænser. Derfor bør lovforslaget indskærpe samarbejdet mellem nabokommuner, så disse pålægges at samarbejde og ikke kun "kan vælge at samarbejde" (side 10)

Samfundsmæssigt hensigtsmæssigt:

Dette begreb nævnes utallige gange i lovforslaget, hvilket er fuldt forståeligt. Men det er ikke afklaret, hvad begrebet indebærer for både vandselskaber/spildevandsselskaber og kommuner. Der bør laves en ordliste med forklaringer af bl.a. dette begreb. Der nævnes også modelværktøjer uden der beskrives hvilke, der kan/skal anvendes.

Det nævnes, at der ikke behøves tilladelse hvis bortledningen af terrænnært grundvand er mindre end 10.000 m³ pr år. Her bør det præciseres, at det ikke giver private lodsejere ret til at bortlede op til 10.000 m³ pr år fra deres private grunde.

Ved bortledning af større mængder vand på terræn bør Naturbeskyttelseslovens § 3 inddrages i lovteksten.

Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter søer og vandløb samt heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe samt ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af de beskyttede naturtyper. Dette er ikke nævnt i lovforslaget, og dette bør inddrages, herunder at der ikke må ske bortledning af terrænnært grundvand som skaber sænkning eller ændre det naturlige hydrologiske kredsløb i negativ retning i § 3 områder.

En anden omstændighed er at bortledning af terrænnært grundvand også bør omfatte, hvor det bortledte grundvand ender. Løser man et problem et sted, skal der selvfølgelig ikke skabes et nyt problem nedstrøms de områder, der er oversvømmet med terrænnært grundvand.

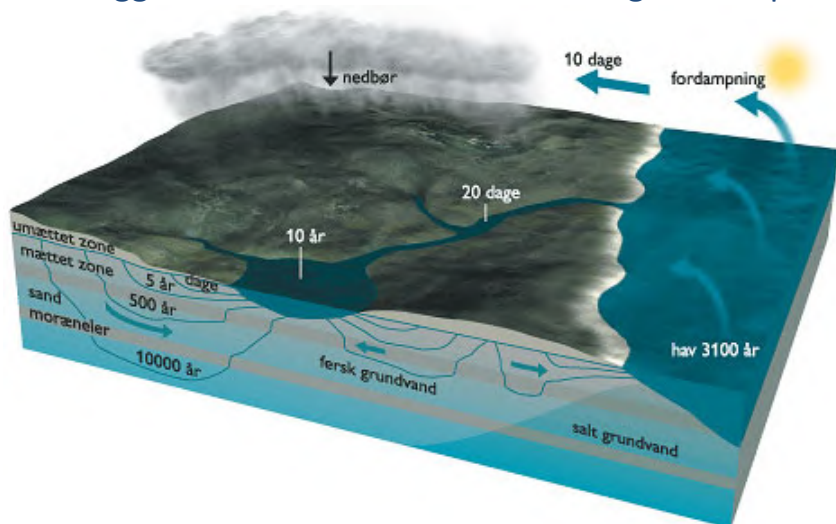
Fra lovforslaget:

Side 11:

Det er samtidig ministeriets vurdering, at terrænnært grundvand ikke omfatter oversvømmelser fra kyst

eller vandløb og søer, da terrænnært grundvand opstiger nedefra, hvor de andre vandstrømme udgør overfladevandområder. Der er derfor tale om vandstrømme, som klart kan adskilles. I det omfang, at det er muligt at identificere, at det terrænnære grundvand primært skyldes høj havvandstand, er der tale om havvand og ikke terrænnært grundvand.

Terrænnært grundvand opstiger **IKKE** nedefra i oplandet til en sø eller et vandløb. Der er tale om, at grundvandsmagasinerne ved terræn er fyldt op, og derfor kan regnvand ikke nedsive, men ophobes ved og over terræn, hvorfra vandet vil afstrømme overfladisk mod lavereliggende områder. Grundvandet stiger kun opad ved recipienterne.

P 54:

Terrænnært grundvand omfatter ikke oversvømmelser fra kyst eller vandløb og søer, da vandstrømme udgør overfladevandområder og er dermed ikke terrænnært grundvand. I det omfang, at det er muligt at identificere, at det terrænnære grundvand primært skyldes høj havvandstand, er der tale om havvand og ikke terrænnært grundvand.

Dette er IKKE korrekt. Ofte vil høje flodemål i søer og vandløb betyde, at disse ikke kan fungere som recipienter og modtage grundvand som under normale forhold vil strømme ud til søerne og vandløb via grundvandsmagasinerne.

Derfor vil høje flodemål i søer og høj vandstand i vandløb lede til, at lavtliggende og højereliggende områder langs recipienter og i højtliggende områder vil blive præget og oversvømmet af grundvand, som ikke længere kan følge de naturlige strømningsveje gennem grundvandsmagasinerne.

For at forklare denne sammenhæng er der indsat et høringssvar til "Udpegningsforslag 2024 til revurdering og ajourføring af risikoområder for oversvømmelse fra søer, vandløb og hav. Oversvømmelsesdirektivet tredje planperiode." hvor disse sammenhænge er belyst.

Der bør derfor også henvises til oversvømmelsesdirektivets tredje planperiode, da man ikke kan adskille det hydrologiske kredsløb i enkeltelementer der ikke har forbindelse med hinanden.

25. september 2024

Høringssvar – revurdering af udpegede risikoområder i henhold til oversvømmelsesloven

Tak for muligheden for at bidrage med et høringssvar til "Udpegningsforslag 2024 til revurdering og ajourføring af risikoområder for oversvømmelse fra søer, vandløb og hav.

Oversvømmelsesdirektivet tredje planperiode."

Svar:

Høringssvaret gælder kun for Arresø, der er beliggende i Gribskov Kommune, Halsnæs Kommune, Hillerød Kommune, i hovedvandoplandet: 2.2 Isefjord og Roskilde Fjord.

Afgrænsningen af risikoområderne ved Arresø virker gennemtænkte og korrekte under de naturforhold, der i dag forekommer ved søen. Der bør dog indtænkes en mulighed for at fremtidssikre afgrænsningen ved fremtidige

klimaændringer.

Som kilde til oversvømmelse er nævnt vandløb, i dette tilfælde Pøle Å. De store problemer med oversvømmelse skyldes også de senere års store regnmængder/skybrud, der medvirker til forhøjet vandstand i Arresø, hvor flodemålet på 3,97 m.o.h. overskrides. De store regnmængder betyder, at grundvandet står i terræn i dele af Arresø's opland, og at tilstrømningen til søen fra oplandet er større, end den mængde vand der kan afledes gennem sluseværket ved Arresødal.

Derfor opstår der oversvømmelser både langs de sønære områder, men også i de højere dele af oplandet, hvor højtliggende grundvand og vand på terrænoverfladen ikke kan afstrømme naturligt til grundvandet der står i terræn eller til grøfter. Kilden til oversvømmelser ved Arresø er derfor ikke kun tilledning via vandløb.

Markante oversvømmelser er set flere steder rund om søen, blandt andet omkring sommerhusområdet På Sandet og ved Hougårds Pynt, hvor store områder var oversvømmet i vinteren og foråret 2024. Oversvømmelserne var så voldsomme at el-skabe blev oversvømmet og pumperne ved digelaug mistede forbindelsen til elnettet. Digerne langs søen blev også oversvømmet, hvilket forværrer situationen.

"Området foreslås udpeget på baggrund af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb. Risikoen ses flere steder rundt om søgen, men er særligt koncentreret omkring sommerhusområdet Sandet. Der ses både økonomisk og social risiko i området." "Søgen" skal erstattes af søen.

Høringssvaret støtter helhjertet:

"Formålet med oversvømmelsesloven er at vurdere og styre oversvømmelsesrisikoen i særligt oversvømmelsestruede områder. Lovens sigte er at mindske de negative konsekvenser af en potentiel oversvømmelse for menneskers sundhed, miljø, kulturarv og økonomisk aktivitet."

Og

"Implementeringen af EU's direktiv 2007/60/EF af 23. oktober 2007 om vurdering og styring af risikoen for oversvømmelser betyder, at alle medlemslande skal planlægge håndtering af ekstreme oversvømmelser, som kan medføre væsentlige negative følger for menneskers sundhed, miljø, kulturarv og økonomisk aktivitet. I Danmark er det Miljøministeren, ved Kystdirektoratet, der er ansvarlig for implementering af direktivet."

Høringssvaret støtter, at kommuner med direktivet får mulighed for hurtigst muligt at udarbejde vandplaner for de truede områder ved Arresø:

"Loven har til formål at sikre planlægning og styring af risici for ekstreme oversvømmelser, som kan medføre væsentlige negative følger for sundhed, miljø, kulturarv eller økonomiske aktiviteter" og " Idet det vurderes, at der i de allerede udpegede risikoområder ikke er gennemført tilstrækkelige risikoreducerende tiltag, vil der ikke ske ændringer i forhold til disse områders status som udpegede.

Af "Udpegningsforslag 2024 til revurdering og ajourføring af risikoområder for oversvømmelse fra søer, vandløb og hav. Oversvømmelsesdirektivet tredje planperiode September 2024" fremgår ikke, om der er tidsfrister for gennemførslen af tiltag fra kommunerne, som kan afhjælpe oversvømmelserne langs og ved Arresø. Der bør indarbejdes tidsfrister for både vandplaner og gennemførsel af disse i direktivet.

Med venlig hilsen

Walter Brusch

Danmarks Naturfredningsforening.

Walter Brusch

Politisk rådgiver, geologi, grundvand og sprøjtegift

Danmarks Natur(F)Redningsforening,

Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Tlf. 40 97 32 43 priv. mob. 61788929

e-mail wb@dn.dk

Fra: DN Hovedpostkasse <dn@dn.dk>

Sendt: 22. november 2024 15:59

Til: Walter Brusch <wb@dn.dk>

Emne: VS: Høring af lovforslag om terrænnært grundvand - høringsfrist d. 2. januar 2025

Fra: Ida Lund Bendtsen <idlbe@mim.dk>

Sendt: 21. november 2024 13:56

Til: Thea Chloé Gravgaard Novotni <thcgn@mim.dk>

Emne: Høring af lovforslag om terrænnært grundvand - høringsfrist d. 2. januar 2025

Til høringsparterne

Hermed sendes udkast til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, vandsektorloven og lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. (Spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand ved grundvandsænkende foranstaltninger i kloakerede områder med håndtering af tag- og overfladevand og taksfinansiering heraf, og krav om tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvand) i høring.

Høringsfristen er **torsdag d. 2. januar 2025 kl. 15.00.**

I høringssvar bedes angivet følgende i emnefeltet: "Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898 (angive organisation/navn eller lign.)".

Høringssvar bedes sendt til mim@mim.dk med kopi til idlbe@mim.dk.

Dokumenterne kan tilgås på høringsportalen: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/69415>

Venlig hilsen

Ida Lund Bendtsen

Fuldmægtig | Vand og klimatilpasning

idlbe@mim.dk

Miljø- og Ligestillingsministeriet

Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#) | [Privatlivspolitik](#)

Miljø- og Ligestillingsministeriet
mim@mim.dk

DANSKE
REGIONER

20-12-2024
EMN-2024-01343
1745740
Bvi@regioner.dk

Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand

Tak for muligheden for at kommentere udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og vandsektorloven, som Miljø- og Ligestillingsministeriet har sendt i høring den 21. november 2024.

Danske Regioner sender her vores tekniske bemærkninger til lovforslaget.

Jordforurening og terrænnært grundvand

Lovforslaget er målrettet kloakerede områder, hvor der er højtstående grundvand, og hvor en kollektiv løsning for grundvandssænkende foranstaltninger er samfundsøkonomisk hensigtsmæssig.

Jf. høringsudkastet vurderer Miljø- og Ligestillingsministeriet, at det terrænnære grundvand, som står lige under jordoverfladen, i visse områder inden for de kloakerede områder vil have en forureningskarakter, fordi den terrænnære del af jordmatricen kan indeholde forurenede stoffer fra aktiviteter på overfladen. Her kan det terrænnære grundvand sidestilles med tag- og overfladevand (regnvand), som er en særlig kategori af spildevand.

Danske Regioner er enige i, at terrænnært grundvand i kloakerede områder, der som udgangspunkt er byområder, nogle steder vil være forureningspåvirket på grund af aktiviteter på overfladen. Vi ønsker at gøre opmærksom på, at der derudover i byområder mange steder findes forurenede lokaliteter, som kan medføre kraftig forurening af det terrænnære grundvand, ofte med andre stoffer, end dem der ses i tag- og overfladevand eller husspildevand, og i koncentrationer, der er væsentligt højere.

Tilstedeværelsen af forurenede lokaliteter i et område, hvor der etableres sænkning af det terrænnære grundvand, kan medføre, at det vand, der bortledes, bliver forurenet med miljøfarlige stoffer, hvilket kan give udfordringer i forhold til rensning og udledning af vandet. Derudover kan etablering af grundvandssænkende foranstaltninger ændre strømningsvejene i det terrænnære

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

grundvand og medføre uønsket spredning af forurennet vand. Denne problematik bør der tages hånd om i lovforslaget.

Regionerne har ansvaret for kortlægning af forurennet jord og for den offentlige indsats efter jordforureningsloven. Regionerne har derfor viden om forurenede grunde i de pågældende områder og kan bidrage med viden, der kan være væsentlig for såvel planlægning som konkrete projekter.

Danske Regioner foreslår på den baggrund, at det med lovforslaget sikres, at kommunalbestyrelsen indhenter oplysninger fra regionen om forureningsforhold mv. i forbindelse med planlægningen af områder, hvor der skal håndteres terrænnært grundvand, og at spildevandsselskaberne tilsvarende indhenter oplysninger i forbindelse med konkrete projekter.

Vi står til rådighed for supplerende oplysninger og sparring, hvis der er behov for det.

Venlig hilsen

Bente Villumsen

Leder af Videncenter for Miljø og Ressourcer

Til: idlbe@mim.dk (Ida Lund Bendtsen), mim@mim.dk (MIM - Miljøministeriets Departement)
Fra: Dansk Arbejdsgiverforening (DA@da.dk)
Titel: SV: Høring af lovforslag om terrænnært grundvand - høringsfrist d. 2. januar 2025
Sendt: 21-11-2024 14:21

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Kære Ida Lund Bendtsen

Ovennævnte falder uden for DA's virkefelt, og vi ønsker ikke at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Hjørdis de Stricker
Chefsekretær

Fra: Ida Lund Bendtsen <idlbe@mim.dk>
Sendt: 21. november 2024 14:02
Til: Thea Chloé Gravgaard Novotni <thcgn@mim.dk>
Emne: Høring af lovforslag om terrænnært grundvand - høringsfrist d. 2. januar 2025

Til høringsparterne

Hermed sendes udkast til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, vandsektorloven og lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. (Spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand ved grundvandsænkende foranstaltninger i kloakerede områder med håndtering af tag- og overfladevand og taksfinansiering heraf, og krav om tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvand) i høring.

Høringsfristen er **torsdag d. 2. januar 2025 kl. 15.00.**

I høringssvar bedes angivet følgende i emnefeltet: "Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898 (angive organisation/navn eller lign.)".

Høringssvar bedes sendt til mim@mim.dk med kopi til idlbe@mim.dk.

Dokumenterne kan tilgås på høringsportalen: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/69415>

Venlig hilsen

Ida Lund Bendtsen
Fuldmægtig | Vand og klimatilpasning
idlbe@mim.dk

Miljø- og Ligestillingsministeriet
Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#) | [Privatlivspolitik](#)

2. januar 2025

Til Miljø- og Ligestillingsministeriet

Høringssvar til lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand - j.nr. 2024-10898

Høringssvar afgives samlet af nedenstående organisationer:

- Dansk Industri, Kloaksektionen
- Danske Kloakmestre
- Danske Maskinstationer & Entreprenører
- Byggeriets Kvalitetskontrol

Tak for muligheden for at afgive et høringssvar til udkast til lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand.

Konsekvensen af klimaændringerne skaber næsten dagligt store problemer for autoriserede kloakmestre m.v. når terrænnært grundvand skal håndteres og afledes fra bygninger og andre bygværker.

Derfor er vi som branche overordnet enige i lovforslagets sigte om at kommunerne skal identificere områder hvor terrænnært grundvand i kloakerede områder udgør et problem. Ligeledes støtter vi hensigten med at forsyningsselskaberne skal foretage grundvandssænkende foranstaltninger i områder hvor det er samfundsmæssigt forsvarligt.

For at undgå uklarhed om i hvilke situationer forsyningsselskaberne skal foretage grundvandssænkende foranstaltninger vil vi anbefale, at begrebet "samfundsmæssigt forsvarligt" defineres klart i loven. En klar definition i loven vil imødegå risikoen for store forskelle kommunerne i mellem og deraf følgende usikkerhed for borgere og entreprenører, om hvornår det vurderes samfundsmæssigt forsvarligt, at forsyningsselskaberne skal foretage kollektive grundvandssænkende foranstaltninger.

Vi kan heller ikke se af lovforslaget, at udførelse af grundvandssænkende foranstaltninger og afledning af terrænnært grundvand der udføres som omfangsdræn ved bygværker, kræver autorisation som kloakmester.

Der henvises til bekendtgørelse af lov om autorisation af virksomhed på el-, vvs- og kloakinstallationsområdet, LBK nr. 30 af 11/01/2019 § 7 stk. 2 hvor det er gjort gældende, at udførelse af bygnings- og omfangsdræn skal udføres af en virksomhed med autorisation som kloakmester.

Vi foreslår derfor at det præciseres i loven, at bygnings- og omfangsdræn til bortledning af terrænnært grundvand ved bygværker, kun må udføres af en virksomhed med autorisation som kloakmester.

På vegne af ovenstående organisationer.

Med venlig hilsen

Klaus Ising Hansen

Lead auditor

Byggeriets kvalitetskontrol

Miljø- og Ligestillingsministeriet
Frederiksholm Kanal 26
1220 København K

Sendt som e-mail til:

mim@mim.dk

Kopi til: idle@mim.dk

Dansk Industri's (DI) høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand

DI har den 21. november 2024 modtaget ovennævnte lovforslag i høring med høringsfrist den 2. januar 2025. Udkastet til lovforslag er et forslag om ændringer i en række love: udkastet til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og vandsektorloven. DI har følgende kommentarer til udkastet til lovforslaget.

Helt overordnet støtter DI, at kommunerne får det overordnede ansvar for håndtering af højtstående grundvand i kloakerede områder, og at der dermed gives spildevandsforsyningsselskaberne forsyningspligt på grundvandssænkende foranstaltninger, når det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. Vi mener, at kommunerne er bedst placeret til gennem deres planlægningsindsats at identificere problemområder og koordinere de nødvendige grundvandssænkende foranstaltninger i samarbejde med deres spildevandsforsyning på en effektiv og hensigtsmæssig måde.

DI finder, at det er væsentligt, at kravet om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed er et afgørende beslutningsredskab. Denne kalkulation skal klart afgrænse rammerne for, hvor en forsyning har pligt til at foretage grundvandssænkende foranstaltninger og til hvilket niveau. Det er også vigtigt, at reglerne for denne samfundsøkonomiske vurdering udarbejdes, så de er så enkle og håndterbare som muligt.

For DI, er det afgørende, at taksterne i naturlige monopoler som en spildevandsforsyning, er så kostægte som muligt. Vi mener, at det er en central forudsætning for, at den brede accept af taksterne, som eksisterer i dag, også vil eksistere i fremtiden. Derfor tager DI kraftig afstand fra den foreslåede finansieringsmodel, hvor spildevandsforsyningsselskabernes opgaver, med at håndtere terrænnært grundvand, skal takstfinansieres over de almindelige spildevandstakster pr. kubikmeter fra de tilsluttede forbrugere. Vi mener, at den foreslåede model er forkert til formålet og fraviger princippet om en kostægte årsagsbaseret fordeling af regningen.

Danmark har sammenlignet med andre europæiske lande meget høje priser på vand og spildevand. Der er generel accept herom, fordi det bidrager til en ansvarlig brug af vandressourcen og en

udvikling af sektoren. Desuden er betalingsmodellens incitamentsstruktur direkte koblet til forbrugers forbrugsadfærd. Højtstående grundvand har ikke noget at gøre med forbruget af drikkevand eller håndtering af spildevand, og det man kan gøre ved det, har ikke noget at gøre med drikkevandsforbruget i husholdningerne. Den foreslåede betalingsmodel for håndtering af højtstående grundvand vil derfor ødelægge den velfungerende betalingsmodel, som i dag fungerer på drikkevands- og spildevandsområdet, og som sikrer en løbende udvikling af dette.

Samtidig pålægger denne model både nogle virksomheder og nogle private forbrugere uforholdsmæssigt store økonomiske byrder. Et eksempel kan være et dobbelthus, hvor der f.eks. bor en børnefamilie på 5 med et højere vandforbrug i den ene halvdel af huset og en enlig i den anden halvdel. Det er ikke rimeligt eller kostægte, at den ene halvdel af huset skal betale 4-5 gange så højt et beløb, som naboen. Et andet eksempel kan være en marmeladefabrik på den ene side af vejen med et vandforbrug på 25.000 m³ pr. år og en vognmand på den anden side af vejen med et årligt vandforbrug på 100 m³. Også her rammer den foreslåede model helt skævt.

DI foreslår i stedet for den foreslåede finansieringsmodel, at der indføres et klimatilpasningsbidrag pr. grund. Det vil reelt sige en forhøjelse af den eksisterende stikafgift med et klimatilpasningsbidrag/højtstående grundvandshåndteringsbidrag. Dette bidrag vil være mere proportionalt og retfærdigt fordelt blandt alle grundejere, som vil drage fordel af de kollektive løsninger til håndtering af terrænnært grundvand. Et sådant bidrag vil sikre en mere retfærdig og bæredygtig finansiering af de nødvendige klimatilpasningsforanstaltninger. Vi ser ind i en fremtid med accelererende ændringer i vores klima. Derfor er det også sandsynligt at udgifterne til klimatilpasning/sikring vil stige. Ved at indføre et klimatilpasningsbidrag bliver der også skabt en finansieringsmetode for de nødvendige investeringer i et klimarobust samfund.

Det kan overvejes, om der på sigt bør arbejdes i retning af en zonerings af en forsyningsopland, så de grundvandsbelastede områder pålægges en større del af regningen. Det vil være i tråd med nytteprincippet, og det vil samtidig skabe incitament til, at kommunerne ikke fremadrettet udlægger nye bolig- og erhvervsområder i områder med højtstående grundvand.

Endelig bemærker DI, at der mangler en nærmere redegørelse for de erhvervsøkonomiske konsekvenser af forslaget, herunder, hvor stor en del af de grundvandssænkende aktiviteter, der kan forventes finansieret af erhvervslivet.

Vi ser frem til at følge den videre proces og står naturligvis til rådighed for yderligere drøftelser.

Med venlig hilsen

Svend-Erik Jepsen

Til: Miljøministeriets Departement (mim@mim.dk)
Cc: Ida Lund Bendtsen (idlbe@mim.dk)
Fra: Mette Skov Hansen (mesk@dinforsyning.dk)
Titel: Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898, DIN Forsyning
Sendt: 20-12-2024 10:03

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Til Miljø og Ligestillingsministeriet

Fra DIN Forsynings side har vi følgende høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand:

Generelt er det en udfordring at alt bekendtgørelsesarbejde udføres efter udløb af høringsfristen for lovforslaget, da det først, i forbindelse med at bekendtgørelserne er udarbejdet fuldt, kan gennemskues, hvilke regler og retningslinjer lovforslaget medfører.

Teksten anskueliggør at uvedkommende vand i dag håndteres bevidst i ledningssystemerne og dermed inddrages i dimensionering af ledninger og bassiner samt indgår i tilslutnings- og udledningstilladelser. Det stemmer efter vores opfattelse ikke overens med virkeligheden. I vores virkelighed er uvedkommende vand en ekstra gæst vi ikke har taget højde for og som æder kapacitet, så vi ikke kan leve op til serviceniveau. Der ses i dag store konstante vandmængder, der i princippet ulovligt tilledes ledningssystemerne og ikke er behandlet i tilladelserne. Disse vandmængder skal medtages fremadrettet, hvorfor vi ikke ser at der ikke som sådan opnås besparelser vedr. uvedkommende vand.

Data:

Der er en bekymring om at de data staten skal stille til rådighed ikke findes i tilstrækkeligt omfang, ligesom de ikke gør ift. problematikken med recipienters kemiske tilstand. Hvis de nødvendige data ikke kan stilles til rådighed, ender vi i datamangel og kommunerne kan ikke udføre en god planlægning, eller bliver bremset pga. manglende data. På nuværende tidspunkt vedr. manglende data for kemisk tilstand i vandmiljøet foregår mange stede en "slåskamp" om hvem der skal fremskaffe og betale for fremskaffelse af data. Det vil være uhensigtsmæssigt hvis vi kommer til at stå i samme situation vedr. data til kommunernes spildevandsplanlægning og efterfølgende vurderingen af den samfundsmæssige hensigtsmæssighed for kollektiv håndtering af terrænnært grundvand.

Finansiering af data:

Forsyningerne kan få takstfinansieret vurderingerne for samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed. I tilfælde af at forsyningerne ender med at skulle fremskaffe data til gennemførelse af disse vurderinger kunne det være hensigtsmæssigt at det er tydeliggjort at datafremskaffelsen også kan takstfinansieres.

Niveau for sænkning:

Lovforslaget forholder sig ikke til, hvilket niveau grundvandet skal sænkes til/hvilke værdier der skal reddes.

Skal der sænkes til at tørholde gulvniveau, fundaments niveau i kælderfri bygninger, til under kælderniveau eller til under ledningsinfrastruktur?

Hvis forsyningerne skal kunne tørholde deres ledningssystemer for uvedkommende vand, vil det kræve sænkning til under ledningsdybde, hvilket de fleste steder bliver flere meters dybde og dermed meget omkostningstungt.

At lovforslaget tog stilling til det kunne sikre en ensartethed overfor borgerne og hvad de kan forvente. Det er gengivet at forsyningsselskabet skal fastsætte et serviceniveau hvis ikke spildevandsplanen har taget stilling til det. Ift. terrænnært grundvand bruges ikke termen serviceniveau men skal denne gengivelse tolkes som, at forsyningsselskabet selv skal tage stilling til grundvandssænkingsniveau hvis kommunen ikke gør det i spildevandsplanen?

Er det kommunen eller forsyningen der skal fastsætte sænkingsniveauet?

Stikforsyning eller passiv løsning ved generel grundvandssænkende effekt:

Det er ikke entydigt om der bliver mulighed for at borgerne kan koble sig direkte på en evt. 3. ledning med et stik eller om der er tale om løsninger der giver en sænkning af områdemæssig karakter, som borgerne får passiv/affødt effekt af.

Nogle steder er angivet muligheden for at tilkoble en evt. 3. ledning med et stik eller omkobling af

eksisterende omfangsdræn fra eksisterende kloaksystem til 3. ledning, hvor der andre steder angives at der er tale om foranstaltninger der ikke vil kunne tilgodese enkeltejendomme men hele områder.

Det virker ikke kollektivt/solidarisk hvis det ikke er ens for alle -nogle får en direkte tilkobling og andre alene den passive effekt.

Umiddelbart lader det til at lovforslaget åbner mulighed for at alle indenfor de udpegede områder kan lave dræning af hele egen grund og koble alle dræn til den kollektive grundvandssænkning. Er det tanken? Det er svært at gennemskue afgrænsningerne.

Der mangler noget entydighed og konsistens i begreberne og hvordan grundvand fra private matrikler reelt kan håndteres ift. den kollektive håndtering – aktivt ved tilkobling (og hvad kan tilkobles) eller passivt ved en områdesænkning?

Omfangsdræn til grundvandssænkning:

I lovforslaget fremstilles private omfangsdræn som en mulighed for at sænke grundvand på egen grund og at grundvandet kan afleveres til forsyningens kloaksystem.

Det er principielt forkert at omfangsdræn kan bruges til lokal grundvandssænkning og at grundvandet kan ledes til forsyningens kloaksystem. Formuleringerne i lovforslaget kan tolkes som en lovliggørelse af tilkobling af omfangsdræn til grundvandssænkning til forsyningens system uanset om omfangsdræn ligger i eller udenfor område prioriteret til kollektiv håndtering af grundvand.

I områder hvor der vil ske kollektiv håndtering af terrænnært grundvand bør formuleringen ikke være et problem. Men i de områder, der ikke vurderes til kollektiv håndtering af terrænnært grundvand eller hvor håndteringen ikke sker i tilstrækkelig dybde, vil borgere iht. lovforslaget kunne opretholde/etablere omfangsdræn og tillede sænket grundvand til forsyningens kloaksystem. I så fald kommer forsyningerne til at håndtere grundvand, de ikke får finansiering til og som systemerne ikke er dimensioneret til.

Grundvand fra forurenede områder:

I kommunernes planlægning vil det være svært at komme udenom at sænke terrænnært grundvand i områder med forurenede grunde eller "tiltrække" forurenede grundvand fra naboareal til et grundvandssænket område. Dermed vil en udledningstilladelse skulle håndtere den pågældende forureningen tilsvarende de øvrige miljøfremmede stoffer. Dette kan medføre supplerende renseforanstaltning og dermed fordyrende etablering og drift. Det er der ikke taget stilling til i lovforslaget.

Spildevandsplaner:

I forbindelse med kommunernes udarbejdelse af spildevandsplaner er det afgørende at der laves en tilstrækkelig miljøvurdering samt stillingtagen til ledningstracé og arealer til renseforanstaltninger for at sikre at der både kan opnås tilladelse til sænkning og bortledning samt udledningstilladelse til grundvandssænkningen, og at det er praktisk muligt at gennemføre foranstaltningerne.

Kan udledninger i det hele taget ske indenfor vandrammedirektivet når udgangspunktet er, at udledning ikke må medføre en forringelse af recipienternes tilstand?

Skader som følge af grundvandssænkning:

Skader som følge af grundvandssænkning er ikke berørt. Heller ikke hvem der er erstatningsansvarligt. I forbindelse med grundvandssænkningen kan der opstå skader på bygninger, infrastruktur og miljø, og forsyningsselskaberne kan ikke bære en evt. erstatningsbyrde. Tanken med den manglende behandling af emnet må være at der ved grundvandssænkningen tages vand ud af jordlag som tidligere har været fri for grundvand, hvorfor det ikke burde få betydning. Men uanset har disse områder "vænnnet" sig til det mere vand og en sænkning kan få konsekvenser. Måske ikke i det aktuelle område hvor der grundvandssænkes, men naboarealer kan også påvirkes. F.eks. ligger mange boligområder op til beskyttet natur og giver grundvandssænkningen en konsekvens for disse betyder det ændrede forhold i den eksisterende natur.

Hvordan er håndteres erstatning af eventuelle skader der opstår mens grundvandssænkningssindsatsen afventer/i perioden indtil indsatsen er prioriteret til udførelse?

Under 10.000 m³/år:

Der er en udtagelse fra tilladelse til grundvandssænkning hvis du sænker og bortleder under 10.000m³/år. Her ansukeliggøres det, at en parcelhusejer kan sænke og bortlede grundvand via pumper og dræn. Hvor kan dette grundvand bortledes til? Er det også tiltænkt det kollektive grundvandssænkningssystem? Hvis ja, er det jo ikke kun omfangsdræn det kan tilkobles længere. Der mangler noget entydighed og konsistens i begreberne og hvordan grundvand fra private matrikler reelt kan håndteres ift. den kollektive håndtering – aktivt ved tilkobling (og hvad kan tilkobles) eller passivt ved en områdesænkning?

10 årig overgangsperiode:

Får den 10 årige overgangsperiode konsekvenser ift. eksisterende omfangsdræn og andre dræn tilkoblet forsyningens kloaksystem? Skal forsyningen leve med dem i 10 år mere?

30 årig tilladelse til grundvandssænkning og bortledning:

Forsyningernes ledningsanlæg mv. har en længere holdbarhed og dermed afskrivningsperiode end 30 år. Derfor skal der tages stillingen til hvordan det håndteres hvis ledningsanlæg mv. bliver overflødigt efter 30 år (ændret afskrivning eller?).

Økonomien er svær at gennemskue:

Takstfinansieringen og de økonomiske beregninger er svære at gennemskue ift. om forsyningerne reelt kommer til at kunne finansiere løsningerne.

Tilsvarende er det svært at gennemskue hvordan erhverv kommer til at indgå – umiddelbart virker deres takststigning ikke solidarisk.

Påstanden er at forsyningens samlede omkostninger vil reduceres da vi bedre kan lave samlede løsninger – er det reelt? Bliver det ikke stadig nødvendigt med 2 systemer fremadrettet for at holde tag-/overfladevand og grundvand adskilt ift. ikke at blande tilladelser, rensning og udledning?

Med venlig hilsen

Mette Skov Hansen

Afdelingsleder

E-mail: mesk@dinforsyning.dk

Direkte: 74747242

Mobil: 23341950

Arbejdssted: Ulvsundvej 1, 6715 Esbjerg N

DIN Forsyning - Ulvsundvej 1 - 6715 Esbjerg N - 7474 7474 - www.dinforsyning.dk

Følg os på [LinkedIn](#) og [facebook](#) for aktuelle nyheder og dialog.

OBS. Vi holder julelukket fra den 23. december til og med 1. januar 2025. Vores vagter sørger naturligvis for, at driften kører, og du kan besøge vores genbrugspladser d. 23., 27., 28., 29., og 30. dec.

Glædelig jul og godt nytår 🎄

Powered by xink.io

Til: mim@mim.dk (MIM - Miljøministeriets Departement)
Cc: idlbe@mim.dk (Ida Lund Bendtsen), es@es-daa.dk (Dan Banja)
Fra: Dan Banja (es@es-daa.dk)
Titel: Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898 (Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES)): ES 351-24.
Sendt: 27-12-2024 13:40
Bilag: image001.png;

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

ES 351-24

Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES) takker for muligheden for at deltage i høring over Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, vandsektorloven og lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. (Spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand ved grundvandsænkende foranstaltninger i kloakerede områder med håndtering af tag- og overfladevand og taksfinansiering heraf, og krav om tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvand). ES har ikke bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen / Best Regards

Dan Banja

Oberstløjtnant / Lt. Colonel

Generalsekretær / Secretary-General

Vice-President ECOGAS & Member of GA.CSTG, AG.004 & CA.CSTG

Blålersvej 51

DK-2990 Nivå

Mobil: +45 2480 2256

www.es-daa.dk

 Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

 Only print this e-mail if necessary.

Til: mim@mim.dk (MIM - Miljøministeriets Departement), idlbe@mim.dk (Ida Lund Bendtsen)
Cc: PS@fbr.dk (Pia Saxild), kab@fbr.dk (Karin Breck)
Fra: Christian Sand (csa@fbr.dk)
Titel: Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898 - Forbrugerrådet Tænk
Sendt: 18-12-2024 13:51
Bilag: image001.jpg;

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Forbrugerrådet Tænk har gennemgået høringsmaterialet og støtter forslaget.

Vandselskaberne er naturlige monopoler uden konkurrence, hvorfor der skal være stor åbenhed om deres drift. Forbrugerrådet Tænk mener, at Vandsektortilsynet i forbindelse med den økonomiske regulering skal have de rette ressourcer, hjemler, sanktionsmuligheder og fuld indsigt i alle forhold, der er relevante for at føre et effektivt tilsyn med monopolselskaberne, foretage effektiviseringsanalyser og generelt sikre forbrugernes interesser mv. Det gælder også i tilfældet med den konkrete høring om lovforslaget om terrænnært grundvand.

Med venlig hilsen

Karin Breck
Politisk chef

Christian Sand
Forbrugerpolitisk seniorrådgiver

Med venlig hilsen

Christian Sand

FORBRUGERPOLITISK SENIORRÅDGIVER / SENIOR CONSUMER POLICY ADVISER

M +45 4172 9403

W taenk.dk

Forbrugerrådet Tænk

Ryesgade 3A, 2. th. | 2200 Kbh. N

Fra: Jens Schytte <jensc@mim.dk>

Sendt: 21. november 2024 13:54

Til: Thea Chloé Gravgaard Novotni <thcgn@mim.dk>

Emne: Høring af lovforslag om terrænnært grundvand-Høringsfrist 2. januar 2025

Til høringsparterne

Hermed sendes udkast til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, vandsektorloven og lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. (Spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært

grundvand ved grundvandsænkende foranstaltninger i kloakerede områder med håndtering af tag- og overfladevand og taksfinansiering heraf, og krav om tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvand) i høring.

Høringsfristen er **torsdag d. 2. januar 2025 kl. 15.00**.

I høringssvar bedes angivet følgende i emnefeltet: "Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898 (angive organisation/navn eller lign.)".

Høringssvar bedes sendt til mim@mim.dk med kopi til idlbe@mim.dk.

Dokumenterne kan tilgås på høringsportalen:

<https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/69415>

Høringssvar fra Foreningen af Rådgivende
Ingeniører, FRI:

Udkast til lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand

København, 20. december 2024
DOKNR-1409596617-4348

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

Høringssvar fra Foreningen af Rådgivende Ingeniører vedrørende udkast til lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand

Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-
10898

Foreningen af Rådgivende Ingeniører har den 21. november 2024 modtaget ovennævnte lovforslag i høring med høringsfrist den 2. januar 2025. Udkastet til lovforslag omfatter ændringer i en række love: lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og vandsektorloven.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører har følgende kommentarer til udkastet til lovforslaget.

Overordnet støtter vi, at kommunerne får det overordnede ansvar for håndtering af højtstående grundvand i kloakerede områder, og at spildevandsforsyningsselskaberne får forsyningspligt på grundvandssænkende foranstaltninger, når det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. Vi mener, at kommunerne er de rette til at identificere problemområder gennem deres planlægningsindsats og derefter koordinere de nødvendige grundvandssænkende foranstaltninger i samarbejde med deres respektive forsyningsselskab på den mest effektive og hensigtsmæssige måde.

1. Administration

1.1 Kollektive løsninger bør også kunne etableres i spildevandskloakerede oplande

Side 11 nederst: Hvis det terrænnære grundvand er et problem i et område, hvor regnvand er fastlagt til nedsivning i spildevandsplanen, vurderer Miljø- og Ligestillingsministeriet derfor, at den primære løsning vil være at kloakere for håndtering af tag- og overfladevand (regnvand). De grundvandsænkende foranstaltninger vil ikke have en selvstændig virkning for området, hvis tag- og overfladevand ikke samtidig håndteres ved kloakering.

FRI mener, at grundvandssænkende foranstaltninger netop kan have en virkning for afledning af tag- og overfladevand i spildevandskloakerede områder, hvor regnvand er udlagt til nedsivning i spildevandsplanen, fordi nedsivning af regnvand netop muliggøres ved at grundvandsspejlet sænkes. Derfor kan der argumenteres for, at etablering af dræn bør kunne sidestilles med regnvandskloakering, hvis en grundvandssænkende løsning reducerer skader, mindsker indsivning til spildevandsledninger og sikrer nedsivning af regnvand. Derfor bør det – hvis ovenstående er opfyldt – være muligt at etablere kollektive grundvandssænkende foranstaltninger i spildevandskloakerede oplande.

1.2 Tilslutningspligt eller tilslutningsret

Side 17 nederst: Grundejer har i medfør af gældende ret tilslutningspligt, når stikledning er ført frem til grundgrænsen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4.

FRI mener, at spildevandsselskabets udpegning af områder for etablering af grundvandssænkende foranstaltninger baseres på en samfundsøkonomiske analyse med underliggende beregninger af problemområder og skader, som skal behæftes med usikkerhed. Det bør præciseres om der med tilslutningspligt virkelig menes, at grundejer SKAL etablere omfangsdræn og tilslutte sig stikledningen, uagtet at grundejer aldrig har oplevet skader/problemer med terrænnært grundvand.

Side 17 nederst: Hvis spildevandsforsyningsselskabet fører en stikledning fra en ledning til håndtering af terrænnært grundvand frem til grundgrænsen, vil eksisterende omfangsdræn, som er tilsluttet spildevandsanlæg ejet af spildevandsforsyningsselskabet, blive forpligtet til at omkoble til den nye ledning, jf. miljøbeskyttelseslovens § 30.

FRI mener, at omkobling til ny stikledning giver mening i fælleskloakerede områder, men kan have ringe/ingen effekt i separatkloakerede områder, hvor der kan være rigelig plads til drænvand i regnvandsledningen. Det bør overvejes om spildevandsselskabet kan basere kravet om omkobling på en konkret vurdering, så borgernes investeringer i omkoblinger kun udføres, hvor det har effekt.

1.3 Tilladelser

Side 27: Tilladelser gives for maksimalt 30 år.

FRI mener, at 30 år kan være en forholdsvis kort periode ift. levetiden af bekostelige anlæg til grundvandssænkende foranstaltninger. Det ville være kærkomment, hvis Miljø- og Ligestillingsministeriet kunne begrunde valget af de 30 år yderligere og evt. overveje at øge perioden.

1.4 Gælder lovgivningen nye byområder

Side 1: I spildevandsplanen fastlægger kommunalbestyrelsen områder inden for eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand, hvor terrænnært grundvand medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsivning i spildevandsanlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

Kan det præciseres om kommunalbestyrelsen kan udpege nye byområder?

2. Vandtilsynet

2.1 Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet

Det er et krav at spildevandsselskaberne skal eftervise selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet.

FRI mener, at der i nogle/mange tilfælde, af forskellige fysiske årsager (lerjord, pladsmangel, m.m.) kun vil være muligt at identificere én plausibel grundvandssænkende foranstaltning for et område (fx drænledning). Det bør derfor overvejes om selskaberne i de konkrete beregninger altid skal "opfinde" og regne på en alternativ løsning - uagtet er denne løsning ikke er gennemførlig – eller om det skal være muligt ud fra faglige begrundelser at argumentere for, at der kun kan vælges én løsning for et område.

2. Økonomi

3.1 Tilslutningsbidrag for terrænnært grundvand

FRI mener at det er uklart, hvorfor selskaberne ikke må opkræve tilslutningsbidrag for terrænnært grundvand.

4. Datagrundlag og beregninger

4.1 Datagrundlag

FRI mener, at konsekvenserne ved at implementere kollektive grundvandssænkende foranstaltninger kan være at de enkelte borgere får tilslutningspligt til at etablere og koble omfangsdræn på en stikledning ført til skel – uagtet at borgeren måske aldrig har oplevet en skade(?). Hvilke overvejelser gør Miljø- og Ligestillingsministeriet sig om krav og detaljeringsniveau for indsamling af data ifm. beregning af løsninger.

4.2 Beregninger

FRI mener, at rådgiverne kna beregne hydrologi og samfundsøkonomi på et forholdsvis usikkert system, men vi ønsker at tilpasse analyseniveauet derefter. Vi vil gerne lade usikkerhederne i resultatet indgå i beslutningen om sikringsniveauet for klimatilpasning. Det er kun i meget begrænset omfang muligt at lade usikkerheden indgå i valget af serviceniveau i Serviceniveaubekendtgørelsen for tag- og overfladevand. Vi ønsker, at usikkerheden i beregningerne bliver honoreret i valget af detaljeringsniveau for grundvandsmodellering, skadesberegninger og valg af løsning/serviceniveau

Med venlig hilsen
Ulrik Ryssel Albertsen

Erhvervspolitisk Chef
Foreningen af Rådgivende Ingeniører

Foreningen af Rådgivende Ingeniører FRI
Vesterbrogade 1E, 3. sal
1620 København V.
T: +45 3525 3737
E: fri@frinet.dk
www.frinet.dk

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

Fors A/S Høringssvar lovforslag om terrænnært grundvand (j.nr. 2024-10898)

Miljø- og Ligestillingsministeriet har igangsat høringen af det kommende lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand. Hermed fremsendes Fors A/S' høringssvar til lovforslaget. Der fremsendes ét samlet høringssvar for alle de vandselskaber, der administreres af Fors A/S, hvis forsyningsområder dækker Holbæk, Lejre og Roskilde Kommuner.

17-12-2024

Høringssvaret er udarbejdet som henvisninger til høringsmaterialet modtaget d. 21. november 2024 og er delt op i to afsnit: "Ressourcer, økonomi og beregningsforudsætninger" og "Vandmiljø og udledningstilladelser".

Kontakt
+45 70 20 20 66
fors@fors.dk
fors.dk

Ring til os
Man–Tor: 09–15
Fre: 09–14

CVR: 33 03 28 38

Ressourcer, økonomi og beregningsforudsætninger

Det er positivt, at Miljø- og Ligestillingsministeriet har påtaget sig opgaven med at løse udfordringen med terrænnært grundvand. Der er dog brug for, at kommuner og spildevandsforsyningsselskaberne tilføjes de nødvendige ekstra ressourcer til at varetage opgaven, så den nye opgave ikke medfører, at andre opgaver prioriteres fra eller udskydes.

For forsyninger gælder, at der er tale om en ny opgave, som automatisk bør give tillæg til rammen. Det skulle i praksis gerne medføre, at der ikke skal søges tillæg til hvert enkelt projekt, da dette vil medføre en væsentlige administrativ byrde for både forsyninger og kommuner.

Der vil være en række områder med udfordringer med højtstående grundvand, hvor det ikke vil være samfundsøkonomisk rentabelt at håndtere terrænnært grundvand. Også her – hvor projekterne ikke realiseres - er det vigtigt, at der gives tillæg til analyse og beregning, så omkostningerne ikke reducerer spildevandsselskabernes økonomiske råderum, og dermed forsinker nødvendige investeringer i nye anlæg og re-investeringer i eksisterende anlæg til gavn for forsyningskunderne.

Samtidigt opfordrer Fors A/S til, at Miljø- og Ligestillingsministeriet sikrer, at formuleringen¹ i det endelige lovforslag ikke uforvarende kommer til at drive en omfattende kloakeringsindsats, hvor det ikke er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt.

Der er endvidere brug for entydige rammer og krav til, hvordan der skal regnes samfundsøkonomi på kommende projekter, så dette harmoniseres på tværs af kommuner, så borgerne ikke stilles forskelligt alt efter, hvilken kommune den enkelte borger er bosiddende i.

¹ Lovforslaget s. 11: "Hvis det terrænnære grundvand er et problem i et område, hvor regnvand er fastlagt til nedsivning i spildevandsplanen, vurderer Miljø- og Ligestillingsministeriet derfor, at den primære løsning vil være at kloakere for håndtering af tag- og overfladevand (regnvand).

Det er yderst positivt, at de samfundsøkonomiske beregninger skal offentliggøres på spildevandsforsyningsselskabernes hjemmesider, da det skaber gennemsigtighed i grundlaget for, om et projekt til håndtering af terrænnært grundvand bliver til noget eller ej.

Fors A/S anbefaler, at den enkelte løsning til håndtering af terrænnært grundvand vælges pba. om der er positiv samfundsøkonomi, og ikke både positiv og optimal, som de nuværende krav Serviceniveaubekendtgørelsen².

Vandmiljø og udledningstilladelser

Det foreslås i lovforslaget, at der ikke skal søges udledningstilladelse for udledninger af drænvand fra terrænnært grundvand under 10.000 m³. Såfremt dette fastholdes bør alle dræn medtages. Det gælder derfor også fra udledninger fra markdræn, så man ikke stiller land og by forskelligt. Drænvand fra landbrug har en stor påvirkning af vandmiljøet med forhøjede koncentrationer af kvælstof, fosfor og potentielt også medicinrester. Det er derfor uforståeligt, at dette ikke på nuværende tidspunkt reguleres og kræver en udledningstilladelse. Det foreslås derfor, at der fremover stilles krav om, at der skal søges udledningstilladelser over 10.000 m³ fra alle udledninger af terrænnært grundvand herunder også drænvand fra markdræn.

Det bemærkes, at der på nuværende tidspunkt ikke findes typetal for drænvand fra by og land, hvorfor der er brug for en vejledning. Vejledningen skal definere metode og typetal, som kan lægges til grund for en ansøgning om udledningstilladelse fra terrænnært grundvand.

Ud fra grænsen på 10.000 m³/år for hvornår der skal søges udledningstilladelse, kombineret med typetal for drænvand, forventer Fors A/S at der ligeledes kan udledes en bagatal-grænse, som være generelt gældende, også for udledning af tag- og overfladevand.

Det er desuden usikkert, om det kommende lovforslag kan medføre, at spildevandsforsyningsselskaberne kan komme til at stå med ansvar for håndteringen og rensning af terrænnært grundvand i form markdræn, de steder hvor disse er forbundet til dræn- og afløbssystemer. Det anbefales, at spildevandsforsyningsselskaberne ikke pålægges at håndtere drænvandet fra landbrug, eller at håndteringen finansieres efter 'forureneren betaler'-princippet.

---

² <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2020/2276>

Varde, den 29. december 2024

Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898, Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger i Varde Kommune og Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit.

På vegne af Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit (20 grundejerforeninger med 4.000 sommerhusmedlemmer) samt Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger i Varde Kommune (12 grundejerforeninger med 5.100 sommerhusmedlemmer) fremsendes hermed høringssvar på ovennævnte lovforslag.

Størstedelen af sommerhusgrundejerne i Varde- og Ringkøbing/Skjern Kommuner er berørt af klimaudfordringerne, og har derfor imødeset lovforslaget med spænding, i håbet om at det ville adressere en række af de udfordringer med stigende grundvand, som vi står overfor.

Vi må imidlertid konstatere, at lovforslaget ikke rummer hjælp til sommerhusgrundejerne. Lovforslaget er afgrænset af kommunens spildevandsplan samt forsyningsselskabernes dækningsområde, hvoraf langt hovedparten af sommerhusene i Varde- og Ringkøbing/Skjern Kommuner ikke er omfattet. Dette kan endvidere lede til, at landet bliver delt i 2 idet sommerhusområder der ikke er kloakerede og anvender nedsivning, bliver udelukkede fra at anvende grundvandssænkning, nødvendiggjort af klimaforandringer, med fælles hjælp af kommunerne og forsyningsselskaberne.

Alene inden for de seneste 10 år har vi i 2015, 2020 og 2023 oplevet voldsomme udfordringer som følge af høj grundvandsstand. Følgerne har været svære vandskader på husene (typisk ikke forsikringsdækket), genhusning af lejere samt aflysninger af udlejningsaftaler, etablering af kostbare pumpe løsninger (midlertidige samt permanente) samt en stor arbejdsindsats fra alle parter.

Den Nationale turismestrategi fra oktober 2024 taler om at styrke den internationale markedsføring med fokus på at udvide højsæsonen til helårsturisme. Stigende grundvandsstand og hyppige oversvømmelser vil imidlertid lede til:

- Forringelse af udlejningsmuligheder i vinterhalvåret.
- Utilgængelige sommerhuse pga. oversvømmelser på lavereliggende områder.

- Fugt og vandskader på sommerhuse pga. permanent højere grundvandsstand – vores sommerhusområder har som hovedregel under 1 meter til grundvand selv ved en tør sommer.
- Aflysning af udlejningsaftaler samt genhusning af lejere med indtægtstab for både udlejere, udlejningsbureauer, erhvervsliv og kommuner til følge.
- Stigning i myggeplage.
- Forurening med kloakvand pga. udsivning fra nedsivningsanlæg med risiko for relaterede følgesygdomme samt øget kolibakterieforekomster ved badestrande.

Vi er naturligvis i fuld gang med at undersøge mulighederne for dræning af de berørte områder, og har her et godt samarbejde med forvaltning og politikere fra Varde- og Ringkøbing/Skjern Kommuner, som hjælper i den udstrækning der er lovgrundlag herfor. Desværre er der store finansieringsudfordringer, da ikke alle sommerhusgrundejere er direkte berørt af de højere vandstande resulterende i billige, kortsigtede løsninger.

Derfor vil vi opfordre til, at lovforslaget udvides til også at omfatte ikke-kloakerede områder især med henvisning til takstfinansiering på lige fod med kloakeringsarbejder.

Med venlig hilsen

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit.

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger i Varde Kommune.

På vegne af vandudvalg og bestyrelser.

Allan Junge

Tage Schmidt

Sammenslutningen Varde Kommune
Formand

Sammenslutningen Holmsland Klit
Formand

Til: mim@mim.dk (MIM - Miljøministeriets Departement)
Cc: idlbe@mim.dk (Ida Lund Bendtsen)
Fra: Chabrina Daniella Timie Hansen (chah@forbrugerombudsmanden.dk)
Titel: Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898 (Forbrugerombudsmanden)
Sendt: 20-12-2024 11:10
Bilag: image001.png;

Forbrugerombudsmanden har modtaget Miljø- og Ligestillingsministeriets høringsbrev af 21. november 2024 med anmodning om eventuelle bemærkninger til udkast til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, vandsektorloven og lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v..

Forbrugerombudsmanden har ikke bemærkninger.

Med venlig hilsen
På Forbrugerombudsmandens vegne

Chabrina Hansen

BA.jur.
Direkte +45 4171 5322
E-mail chah@forbrugerombudsmanden.dk

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf. +45 4171 5151

Se vores [tilgængelighedserklæring](#)
og [privatlivspolitik](#) for forbrugerombudsmanden.dk

Fra: Jens Schytte <jensc@mim.dk>
Sendt: 21. november 2024 13:54
Til: Thea Chloé Gravgaard Novotni <thcgn@mim.dk>
Emne: Høring af lovforslag om terrænnært grundvand-Høringsfrist 2. januar 2025

Til høringsparterne

Hermed sendes udkast til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, vandsektorloven og lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. (Spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand ved grundvandsænkende foranstaltninger i kloakerede områder med håndtering af tag- og overfladevand og taksfinansiering heraf, og krav om tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvand) i høring.

Høringsfristen er **torsdag d. 2. januar 2025 kl. 15.00**.

I høringssvar bedes angivet følgende i emnefeltet: "Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898 (angive organisation/ navn eller lign.)."

Høringssvar bedes sendt til mim@mim.dk med kopi til idlbe@mim.dk.

Dokumenterne kan tilgås på høringsportalen:
<https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/69415>

F&P's bemærkninger til høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898

Indledningsvis vil Forsikring & Pension (F&P) gerne takke for muligheden for at komme med bemærkninger til lovforslaget, og den vigtige dagsorden om at forebygge skader, som er forårsaget af terrænnært grundvand.

F&P vil gerne takke for det gode og grundige arbejde, som er blevet lagt i dette lovforslag.

Lovforslagets formål

F&P bakker op om, at spildevandsselskaber fremover får mulighed for at investere i fælles løsninger i de områder af Danmark, som er ramt af højtstående grundvand fremfor, at hver enkelt husejer skal lave sin egen klimasikring. Med udsigterne til, at Danmark fremover rammes af stigende vandmængder, er der i høj grad behov for, at der iværksættes kollektive løsninger, som beskytter flest danskere og deres værdier.

F&P bakker op om, at kommunerne fremover skal identificere områder, hvor terrænnært grundvand udgør et problem, og at spildevandsforsyningsselskaberne efterfølgende foretager grundvandssænkende foranstaltninger i områderne, hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt.

Samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt

F&P bemærker, det er vigtigt at de samfundsøkonomiske beregninger ikke bliver for komplicerede, som det f.eks. ses i serviceniveaubekendtgørelsen. Det er F&P's vurdering, at beregningskravene i lovforslaget er store, det foreslås derfor, at Miljø- og ligestillingsministeriet i de tilfælde hvor det er muligt, skriver "kan" i stedet for "skal", da der formentlig vil være mange usikkerheder forbundet med beregningerne. Det bør desuden overvejes, om det er muligt at lave en beskrivelse, hvor der tages højde for en række elementer

28.11.2024

F&P

Philip Heymans Allé 1

2900 Hellerup

Tlf.: 41 91 91 91

fp@fogp.dk

www.fogp.dk

CVR 11 62 81 84

Stine Rytter

Chefkonsulent

Dir. 60137555

smr@fogp.dk

Sagsnr. GES-2024-00008

DokID 500895

i stedet for, at alle projekter skal gennemregnes (flere gange), hvilket formentlig både vil være en kompleks, dyr og tidskrævende opgave for hver enkelt kommune/forsyningsselskab.

F&P

Sagsnr. GES-2024-00008

DokID 500895

De nye regler bør være udformet således, at de let kan anvendes og danne baggrund for kvalificerede beslutninger uden det nødvendigvis tager flere år før et projekt igangsættes.

Udpegning af risikoområder

Det er uklart hvem der bestemmer, hvornår et område er påvirket af højt grundvand. Er det den enkelte grundejer, som har et ansvar for at give oplysninger til kommunen, og hvordan ved en almindelig borger, hvornår der er højt grundvand på matriklen?

Udfordringer i tørre perioder

F&P ønsker at gøre opmærksom på, at drænmuligheder kan blive en udfordring i meget tørre perioder. Der bør derfor også være fokus på, om dette lovforslag kan forårsage andre klimaudfordringer på boliger såsom revner og sætningsskader.

Nye boligområder

Lovforslaget gælder ikke for nye områder. Der kan være en udfordring i relation til planloven, da planlægningshorisonten af nye boligområder ofte er meget lang. Der bør derfor være opmærksomhed på, om der bliver et hul mellem planloven og dette lovforslag (i overgangsperioden) så nye boligområder også sikres i tilstrækkelig grad mod terrænnært grundvand.

Fredensborg Kommune vil gerne komme med det følgende høringssvar til lovforslag om håndtering af terrænnært

1. Skal ikke åbne mulighed for at områder med højt grundvand kan byudvikles

Med lovforslaget forpligtes spildevandsforsyningsselskaber til at foretage grundvandssænkende foranstaltninger i områder udpeget af spildevandsmyndigheden i spildevandsplanen, hvis det er økonomisk hensigtsmæssigt. Fredensborg Kommune ønsker at rejse opmærksomhed på vigtigheden af, at denne nye forsyningspligt for terrænnært grundvand kun bør gælde i eksisterende separatkloakerede oplande, hvor terrænnært grundvand er et problem i dag. Vi ser en bekymring i at den udvidede forsyningspligt kan komme til at betyde, at der opstår mulighed og incitament til at byudvikle områder, hvor dette ikke er hensigtsmæssigt på grund af højtstående grundvand. Disse områder bør fortsat friholdes fra at blive byudviklet. Lovforslaget bør ikke skabe mulighed for, at der lokalplanlægges i områder, hvor vi ved, at grundvandet står højt.

2. Skal ikke bruges så sommerhusområder kan omdannes til helårsbeboelse

I forlængelse af ovenfor rejste bekymring omkring byudvikling, bør lovforslaget ikke skabe incitament til at sommerhusområder udpeges som områder, hvor det kan være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at foretage grundvandssænkende foranstaltninger, med det formål at området omdannes til helårsbeboelse. Oftest er sommerhusområder tæt på kyststrækninger eller ved søer, hvor koten for grundvandsspejlet oftest følger vandspejlet på vandområdet. Her opstår en grænseflade og en konflikt med vandløbsloven, idet grundvandet som ville skulle sænkes og bortledes i disse områder er forbundet med vandområdet. Det kan gå hen og blive en meget uhensigtsmæssig tendens, og ligeledes skabe administrative konflikter i krydset mellem de to lovgivninger.

3. Bekymringer for administrative grænseflader til vandløbsloven

Det er i forvejen flere administrative grænseflader mellem vandløbsloven og spildevandsbekendtgørelsen hvor der ofte opstår konflikter/tvivlsspørgsmål. Fredensborg Kommune vil gerne udtrykke bekymring for, at grænserne mellem vandløbsvand og spildevand med den nye lovgivning bliver yderligere uklare, og opfordrer til at være særdeles opmærksom på dette ved udarbejdelse af lovgivningen.

4. Ændringer i vandforsyning kan lægge en udgift over på forsyningsselskaber

Når vandforsyningsboringer nedlægges kan der opstå problemer med højtstående grundvand i områder, hvor der ikke før har været problemer. Fredensborg Kommune bemærker derfor, at bekendtgørelsen bør tage højde for sammenhængen med vandforsyningsloven, sådan at Forsyningsselskaberne ikke kommer til at takstfinansiere bortledning af højtstående grundvand, der er opstået som følge nedlagte vandforsyningsboringer.

5. Til hvilken grad er behovet dækket med muligheden for at lave omfangsdræn og aflede til kloak?

I nogle områder kan problemer med terrænnært grundvand løses med velfungerende omfangsdræn inden for de rammer som allerede eksisterer i lovgivningen. Hvordan vil man sikre, at man ikke, med den nye lovgivning, løser et problem, som kunne løses med allerede eksisterende lovgivning?

6. Clash med Naturbeskyttelseslovens §3, indsatsbekendtgørelsen, habitatbekendtgørelsen

Fredensborg Kommune bemærker, at der ved bortdræning af højtstående grundvand til eksisterende vandløb kan opstå udfordringer med tilstandsændringer (jf. naturbeskyttelseslovens §3 og habitatdirektivet) og indsatsbekendtgørelsens krav om målopfyldelse, hvis grundvandet bortledes til målsatte recipienter eller recipienter, der er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens §3 og EU's habitatdirektiv. Der bør i lovgivningen tages højde for dette, da grundvandssænkende tiltag ellers kan blive svære at gennemføre.

7. Skal alt vand bare ledes væk?

Regnvand fra byområder opsamles og føres hurtigst muligt til vandløb eller direkte til havet. Grundvand pumpes og bruges som brugsvand i husholdninger osv., hvorefter det renses på renseanlæg og ledes til vandløb eller direkte til havet. Landbrugsjord og marker over hele landet drænes og vandet ledes hurtigt væk gennem vandløbene. Det vurderes, at det i halvdelen af landets kommuner vil være relevant at lave projekter, hvor terrænnært grundvand ledes bort som spildevand. I fremtiden får vi højere temperaturer, flere hedebølger og længere tørkeperioder, hvor det ikke er hensigtsmæssigt at vand fra alle sektorer ledes i så stor stil direkte til slutrecipienten. Kunne det tænkes, at man i denne lovgivning implementerer et incitament til at det vand, som håndteres, skal tænkes som en ressource? Jf. eksisterende lovgivning (omkostningsbekendtgørelsen) skal forsyningsselskabet vælge den billigste løsning, men det gør det sjældent muligt at indtænke vand som en ressource, som kan gøre gavn for andre/på andre tidspunkter.

Høring vedrørende Spildevandsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand m.v.

Frederiksberg Forsyning har læst lovforslag om Spildevandsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand m.v. Lovforslaget har givet anledning til en række bemærkninger.

Indledningsvist er det positivt at der skabes en regulering af terrænnært grundvand i spildevandsselskaberne. Det er en vigtig problematik, som der nu adresseres og placeres organisatorisk.

Økonomiske forhold:

Det er korrekt som der siges i forslaget at en forudsætning for, at spildevandsforsyningsselskaberne vil kunne håndtere terrænnært grundvand, som en del af deres hovedvirksomhed, er, at indsatsen kan finansieres. Det er derfor helt essentielt at sagsbehandlingen vedrørende udvidelsen af selskabernes virksomhed er så let som mulig.

Det er vigtigt, at den samfundsmæssige vurdering bliver så lidt administrativt belastende som muligt, for at kunderne belastes af færrest mulige udgifter. Den samfundsmæssige metode i Service-niveaubekendtgørelsen virker som en meget kompleks metode at bruge på dette område. Det anbefales at anvende en metode med de samme overordnede greb, men med langt færre analyser og beregninger fx ved at tage udgangspunkt i tal og beregninger som allerede forefindes i forsyningsselskaberne. Herudover anbefales det at gøre det muligt at indregne CO2 besparelser (og andre miljømæssige effekter), modsat Servicebekendtgørelsens regler.

Kommunal planlægning ift. spildevandsforsyning

I Frederiksberg kommune findes der ingen recipient, og hele kommunen er stort set kun fælleskloakeret, med lokal håndtering af regnvand enten som forsinkelse med udledning til fællessystem eller frakobling af regnvand og nedsivning i faskiner. Det sidst nævnte (frakobling og nedsivning) prioriteres højt af Forsyningen, da det aflaster kloaksystemet og renseanlægget nedstrøms, og samtidig opfylder det kommunens mål om at frakoble 30% af regnvandet fra fællessystemet og håndtere lokalt.

Der er gennemført en del projekter hvor regnvandet er frakoblet og nedsiver i projektområdet, hvilke har en "negativ" påvirkning på grundvandsstanden i hht. formålet i det nye lovforslag. Altså en modstridende virkning. Nedsivning vil reducere behovet for kapacitet i spildevandssystemet, mens øget mængde af terrænnært grundvand vil kunne stille krav om øget kapacitet. Denne konflikt skal håndteres i dialogen mellem kommune og spildevandsselskab og inddrages i den samfundsmæssige analyse. En del af løsningen på dette dilemma kunne være anvendelsen af terrænnært grundvand til andre formål end drikkevand (se kommentar nedenfor).

Det fremgår af lovforslaget, at kommunerne i spildevandsplanen skal fastlægge, hvilke områder som spildevandsforsynings-selskaberne skal forsyne med grundvandssænkende foranstaltninger, i det omfang, at det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt.

De data der ligger til grund for de indledende vurderinger er meget usikre (grundvandsstand, fremtidig grundvandsstand, påvirkning på bygningsmasse etc.). En screening af områder for at afdække om der kunne være en business-case kunne måske være hensigtsmæssigt. Inden kommunerne udpeger områder der skal forsynes med grundvandssænkende foranstaltninger.

I områder, som fx på Frederiksberg, hvor alt spildevand ved hverdagsregn ledes til renseanlæg i dag, vil afledning af drænvand belaste både de eksisterende kloakledninger og renseanlæg. Dette er en udfordring, da både eksisterende ledningsnet og renseanlæg i dag har kapacitetsudfordringer.

Tidligere analyser har vist, at hvis grundvandsindvindingen under Frederiksberg stoppes, vil grundvandsspejlet stige markant, med store konsekvenser for bygningsmassen omkring Frederiksberg. Hvis det på et tidspunkt ikke længere er muligt at indvinde grundvand til drikkevand på Frederiksberg, vurderes det meget sandsynligt at der vil være en væsentlig vandmængde der skal bortledes. Det er sandsynligt at dette vil belaste kloaksystem og renseanlæg udover hvad systemet umiddelbart kan håndtere. Dette vil medføre væsentlige omkostninger og afledte anlægsarbejder. I denne situation vil indvindingen af vand gå fra indvinding efter §20 og til at være bortledning efter §26.

Anvendelse af terrænnært grundvand

I bemærkningerne til § 26 hedder det at: Ved bortledning af grundvand efter den foreslåede § 26, stk. 1 vil grundvandet ikke kunne nyttiggøres på samme måde, som det er tilfældet i medfør af en tilladelse til indvinding efter den gældende § 20. I tilfælde af, at grundvandet vil skulle nyttiggøres til eksempelvis drikkevand eller produktion, vil der dermed skulle søges tilladelse til indvinding efter § 20. Det foreslås at det indvundne vand tillades anvendt til procesformål fx afvanding, opfyldning af søer mv. uden at denne anvendelse kræver tilladelse efter §20. Gevinsterne ved en sådan anvendelse vil naturligvis skulle modregnes i tillægget såfremt den ligger hos spildevandsselskabet. Der vil være betydelige miljømæssige gevinster ved at anvende vand som ikke opfylder drikkevandskravene til formål som ikke kræver denne kvalitet.

Forslag til en alternativ løsning:

En alternativ og mere holdbar, bæredygtig og samfundsøkonomisk hensigtsmæssig langtidsløsning kan være at i stedet for at håndtere problemstillingen omkring grundvandssænkningen i kloakforsyningen, kan man håndtere den i vandforsyningen i form af at åbne op for **"to-strengs-system-princippet"**, så den **ene streng** oppumper vandet fra primære grundvandsmagasiner til drikkevands formål, og den **anden streng** oppumper vandet fra sekundære grundvandsmagasiner til f.eks. produktionsformål i industrien, eller i landbruget ol. Oppumpning og anvendelse af vand fra sekundære grundvandsmagasiner vil sænke grundvandsstanden i dette grundvandsmagasin, og kan meget nemmere justeres og kontrolleres alt efter variationen, reducerer tilsvarende forbruget af oppumpede vandmængder fra primærgrundvandsmagasin. Og alt andet lige er generelt etablering af vandsystemer forholdsvis enklere, nemmere og billigere end etableringen af kloaksystemer.

Til Miljø- og Ligestillingsministeriet

2. januar 2024
Sagsnummer . EMN-2024-08280

Gentofte Kommunes høringssvar vedr. udkast til lovforslag vedr. håndtering af terrænnært grundvand

Hermed følger Gentofte Kommunes bemærkninger til lovforslag om terrænnært grundvand. Gentofte Kommune støtter overordnet lovforslaget og ser gode perspektiver i at terrænnært grundvand håndteres, hvor det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt og på en måde, der gør at grundvandshåndteringen kan gennemføres sammen med igangværende og kommende klimatilpasning af Danmark.

Gentofte Kommune har følgende opmærksomhedspunkter til det fremsendte udkast.

1. Generelt

- a. Gentofte Kommune støtter den foreslåede model med, at kommunen via spildevandsplanen kan udpege områder, der er udfordret af terrænnært grundvand som spildevandsforsyningsselskabet derefter kan håndtere for sig eller i forbindelse med f.eks. separatkloakering.
- b. Det er også fornuftigt, at det er forsyningen, der laver de samfundsøkonomiske beregninger. Der opfordres dog til, at kravene til analyser for samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ikke bliver for omfattende eller komplekse, og at der gives vide rammer for kommunernes valg af serviceniveau, så længe der er en samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed.
- c. Der opfordres også til, at valget af den rette løsning ikke lægges i så rigid en ramme ift. virksomhedsøkonomisk omkostningseffektivitet, at der ikke levnes rum for en skønsmæssig vurdering af de rette løsninger baseret på helhedstænkning og under hensyn til usikkerheder og snævre parametre i beregningsgrundlaget.
- d. Der opfordres til ovenstående opmærksomhedspunkter b) og c) tages med i overvejelser vedr. revidering af "Bekendtgørelse om spildevandsforsyningsselskabers omkostninger til klimatilpasning i forhold til tag- og overfladevand og omkostninger til projekter uden for selskabernes egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt."
- e. Gentofte Kommune ser den korte tidsfrist for indsendelse af høringssvar som problematisk i forhold til muligheden for at sende et svar, der i tilstrækkeligt omfang dækker de mange aspekter af det fremsendte lovudkast.
- f. Den korte tidsfrist og høringsperiodens placering hen over juleferien har ligeledes betydet, at det ikke har været muligt at forelægge lovudkastet politisk. Svarene pkt. 6c og 7a nedenfor fremsendes derfor med dette forbehold.

2. Tid

- a. Den angivne tidsramme på 1,5 år til at få lavet det første tillæg til spildevandsplanen om relevante områder med højtstående grundvand vurderes at være ambitiøs ift. de tekniske (manglende datagrundlag), myndighedsmæssige og politiske processer ifm. udarbejdelse af nye spildevandsplaner eller tillæg hertil. Dertil kommer, at der i forvejen er planlægning og projektering af klimatilpasning og separatkloakering i gang i mange kommuner. Således er Gentofte Kommune i fuld gang med planlægningen af fuld separering i kommunen og erfaringen er, at vandplanlægningen i et givet opland kræver detaljerede hydrauliske beregninger, granskning af arealer der kan anvendes til vandhåndtering/rensning, som ikke lader sig gøre meget hurtigt. Således skal der granskning til og flere data og undersøgelser for endeligt at kunne udpege områder, som specifikt er udfordret med terrænnært grundvand og hvor der kan findes kollektive løsninger til at håndtere dette.

Gentofte Kommune finder det hensigtsmæssigt at understøtte muligheden for at integrere grundvandshåndtering i den igangværende planlægning af separatkloakering, men er bekymrede for en frist på 1,5 år, som kan risikere at forcere planlægningen. Gentofte Kommune vurderer, at fristen, for fortsat at være ambitiøs, men dog realistisk, bør forlænges med 1 år. Dermed sikres bedre tid til supplerende indsamling af data, og bedre kvalitet og effektivitet i både den allerede igangværende planlægning og projektering af klimatilpasning for tag- og overfladevand og den kommende planlægning for håndtering af terrænnært grundvand. Vi er med på at der i lovforslaget også er angivet en frist på 3 år, hvor man kan opdatere planlægningen, når mere viden foreligger – men det vurderes mere omkostningseffektivt at forlænge den første frist fra 1,5 år til 2,5 år for at kvalificere planlægningen.

3. Datagrundlag

- a. Gentofte Kommune vurderer på baggrund af de af Gentofte Kommune udførte supplerende målinger af det terrænnære grundvand, at de nationale HIP-data ikke er tilstrækkelige for en retvisende samfundsøkonomisk analyse i en fuldt udbygget kommune, hvor de øvre jordlag er væsentligt forstyrrede. Gentofte Kommune anbefaler, at der ses bredt på, hvilke data, der kan bidrage bedst og mest effektivt til den samfundsøkonomiske analyse.

4. Udledningstilladelser

- a. Grundvand og drænvand kan indeholde stoffer, der vil bevirke overskridelse af de respektive miljøkvalitetskrav og dermed skabe udfordringer i forbindelse med udledninger og måske kræve rensning. Gentofte Kommune finder, at der er behov for at Miljøstyrelsen går mere aktivt ind i arbejdet med tilstandsvurderinger af recipienter og rensmuligheder for grundvand og drænvand som hjælp til kommunernes arbejde med udledningstilladelser til håndtering af grundvand og drænvand, da det ellers kan

blive en 'show-stopper' for projekterne. Herunder bør der opstilles retningslinjer eller bagatelgrænser for fysisk lovliggørelse af udledninger af eksisterende drænvand for tørholdelse af bygninger.

5. Nyttiggørelse af grundvand

- a. Gentofte Kommune opfordrer til, at der i højere grad indtænkes muligheder for nyttiggørelse af det håndterede grundvand fremfor direkte udledning til recipienter eller behandling på rensningsanlæg. F.eks. løsninger hvor grundvandet bruges til vanding, fjernkøling, spuling af kloakker, til fejebiler, som teknisk vand m.v. Dermed bør det være muligt samtidigt at mindske forbruget af de pressede drikkevandsressourcer.

6. Samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed og selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet.

- a. Den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed. Det bør overvejes om andre væsentlige parametre skal indgå, som f.eks. reduktion i miljøbelastning og sundhedsmæssige effekter ved tørholdelse af boligmassen. Som nævnt ovenfor opfordres dog til, at kravene til analyserne for samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ikke bliver for omfattende eller komplekse. Der opfordres til, at der gives vide rammer for kommunernes valg af serviceniveau, når analyserne viser en samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, men uden at der derfor skal vælges det mest samfundsøkonomisk effektive niveau. Dette især, hvis det fastholdes, at der kun skal beregnes ud fra de direkte skadesomkostninger og besparelser ved håndtering af udefra kommende vand.
- b. Selskabsøkonomiske omkostningseffektivitet. Som nævnt ovenfor, opfordres der til, at valget af den rette løsning ikke lægges i så rigid en ramme ift. virksomhedsøkonomisk omkostningseffektivitet, at der ikke levnes rum for en skønsmæssig vurdering af de rette løsninger baseret på helhedstænkning og med anerkendelse af store usikkerheder og snævre parametre i beregningsgrundlaget.
- c. Vandsektortilsynet. Regler og vejledninger vedr. vandsektortilsynets rolle ifm. godkendelse af de enkelte projekter bør udformes på en måde, så en ansøgning om forhåndsgodkendelse eller godkendelse ikke ansporer til en "livrem og seler" tilgang, men muliggør projekter, der reelt er helhedsorienterede, kan inddrage byrummet og giver mulighed for samtænkning med en bredere anvendelse af det håndterede grundvand. "Livrem og seler" problematikken er kendt fra erfaringer i forbindelse med håndtering af tag- og overfladevand, hvor den sammen med nytte-begrebet, har vist sig som en stopklods for konkrete projekter. Gentofte Kommune opfordrer derfor til at kommunalbestyrelsen og spildevandsforsyningsselskabet tillægges større ansvar for at finde de rigtige løsninger, herunder gives større grad af aftalefrihed og dermed mulighed for en mere helhedsorienteret løsning af opgaven.

7. Forsyningernes effektiviseringskrav

- a. Gentofte Kommuner anerkender værdien af at løbende effektivisering kapitaliseres, så længe effektiviseringspotentialet er reelt. Gentofte Kommune opfordrer til, at effektiviseringer i forsyningsselskabet alene pålægges den løbende drift og ikke anlægsomkostninger, der i forvejen konkurrenceudsættes. Gentofte kommune er bekymret for, at for store effektiviseringskrav reelt vil betyde, at ellers samfundsøkonomisk hensigtsmæssige projekter vil blive skrinlagt.

8. Kommunerne pålægges mere myndighedsarbejde

- a. Det bliver nødvendigt med tilførsel af ressourcer til den kommunale opgaveløsning ifm. følgende opgaver:
  - i. Sagsbehandling/myndighedsbehandling ifm. udarbejdelse og politisk fremstilling af spildevandsplaner eller tillæg til spildevandsplaner og behandling af spildevandsforsyningernes ansøgninger om udledningstilladelser.
  - ii. Undersøgelser af de terrænnære grundvandsforhold i bebyggede områder.
  - iii. Undersøgelse af recipienternes tilstand og belastning af relevante miljøfremmede stoffer.

Med ønske om at ovenstående tages til efterretning.

Med venlig hilsen

Marie Louise Madsen
Direktør for Klima, Miljø og Teknik

2/12-2024

Høringssvar fra GEUS ang. Lovforslag om terrænnært grundvand.

GEUS bemærker, at stigninger i det terrænnære grundvand de seneste 30 år er meget forskellige fra sted til sted. GEUS forholder sig skeptisk til hvorvidt den generaliserende tekst i indledningen: "Over de seneste 30 år er det terrænnære grundvand steget med op til en meter" er retvisende. GEUS vurderer, at der er behov for at adskille historiske ændringer i grundvandsstand forårsaget af klimaændringer og af lokale ændringer i vandindvinding.

GEUS bemærker, at kortlægning af den terrænnære grundvandsstand i de fleste tilfælde vil kræve lokale målinger og undersøgelser.

GEUS bemærker, at grundvand og overfladevand (søer og vandløb) ofte er hydraulisk forbundne, og i praksis kan "disse vandstrømme" derfor være svære at adskille.

GEUS gør opmærksom på vigtigheden af, at kloakledninger er tætte, når dræning af grundvand i umiddelbar nærhed foretages.

GEUS anbefaler, at der stilles krav om monitorering og indberetning af dræningsmængder fx ved udløb til recipient.

Med venlig hilsen

Heidi C. Barlebo

Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898 (HOFOR).

Generelt

HOFOR takker for muligheden for at afgive høringssvar. Med høringssvaret håber vi at bidrage til den videre proces med lovforslaget og vi står meget gerne til rådighed for en yderligere uddybning.

Helt overordnet er det glædeligt at forsyningerne med lovforslaget får mulighed for at håndtere udfordringerne med terrænnært grundvand og at grundvandssænkende foranstaltninger kan finansieres via taksten. Det er i den forbindelse positivt, at der lægges op til kollektive løsninger og at disse finansieres ensartet over spildevandstaksten og at opgaven anses som en del af forsyningens hovedaktivitet.

Udkast til lovforslag indeholder gode muligheder for at forsyningen kan igangsætte grundvandssænkende foranstaltninger i kommunerne med høringssvaret fremhæves nogle udfordringer med lovforslaget samt muligheder for forbedringer.

Dog lægger lovforslaget op til en administrativ tung løsning, herunder at der skal gennemføres beregninger for samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed og den efterfølgende procedure med at søge tilladelse til konkrete løsninger, som kan medføre at det bliver omstændigt at få implementeret løsninger.

HOFOR har sammen med Aarhus Vand afdækket fælles opmærksomhedspunkter, som uddybes under bemærkningerne nedenfor;

- Vi ønsker en prøveperiode for pilotprojekter, hvor vi afdækker behovet for tilstrækkelig viden og data til design og dimensionering af grundvandssænkende løsninger, til udledningstilladelser og ikke mindst til skadesopgørelser. Det er vigtigt at der i prøveperioden er et tæt samarbejde mellem Kommune og Forsyning.
- Det er vanskeligt at adskille vandfraktionerne (regnvand, terrænnært grundvand, vandløbsvand) – det skal derfor afdækkes, hvordan disse håndteres fremover.
- Der ud over vækker det undren at det af lovbemærkningerne fremgår, at de samfundsøkonomiske beregninger skal udbredes til selskabets øvrige aktiviteter. Dette mener vi ikke er hensigtsmæssigt.
- Endelig er det, for at sikre en smidig igangsættelse af grundvandssænkende foranstaltninger, afgørende at der snarest foreligger opdaterede bekendtgørelser og at den nye bekendtgørelse samt vejledning udarbejdes hurtigt.

HOFORs specifikke bemærkninger til lovforslag og lovbemærkninger fremgår nedenfor.

Specifikke bemærkninger

Af §1, nr. 5 fremgår at kommunerne indenfor en frist på 3 år fra ikrafttrædelsen skal opsøge yderligere viden til brug for fastlæggelsen af områder hvor terrænnært grundvand medfører fare for oversvømmelser. Dette er som udgangspunkt fornuftigt. Det fremgår imidlertid ikke, om det er kommunerne eller spildevandsforsyningsselskaberne, som skal betale for de undersøgelser, der skal gennemføres for at forbedre vidensgrundlaget. Såfremt det er selskaberne, foreslår HOFOR at det forudsættes at udgifterne til yderligere undersøgelser kan anses som en del af hovedaktiviteten og indregnes i taksterne.

Det bør fremgå tydeligt, at spildevandsselskabet kan indregne disse omkostninger i den økonomiske ramme som tillæg iht. bekendtgørelsen om økonomiske rammer for vandselskaber §11, stk. 1.

Af §2, pkt. 2 fremgår det, at bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden hvert år må antages højst at omfatte 10.000 m³ grundvand.

HOFOR er bekymret for, at hensynet til indvindingsanlæg ikke er inddraget her. Når der gives tilladelse til grundvandssænkning til alt under 10.000 m³ og som er tættere end 300 m fra et indvindingsanlæg, kan der være risiko for at flere oplande til indvindingsanlægget vil forringe den kvantitative tilstand for grundvandet i området. HOFOR foreslår derfor at der fastsættes en grænse på 300 m fra indvindingsanlæg til bortledninger under 10.000 m³

Af §2, pkt. 4 fremgår det, at der i §26 i lov om vandforsyning indsættes efter stk. 3 som ændres til stk. 5 et nyt stykke:

"Stk. 6. En tilladelse bortfalder uden erstatning, hvis bortledningen af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ikke er sket inden for et sammenhængende tidsrum af fem år"

HOFOR foreslår, at det bør præciseres at tilladelsen ikke bortfalder, hvis der er etableret eller igangsat fysisk etablering af et anlæg til sænkning af grundvandet indenfor fem år efter tilladelsen er meddelt.

Øvrige bemærkninger

Samfundsøkonomiske beregninger

Samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed

Det fremgår af bemærkninger, at det er hensigten at kommuner og spildevandsselskaber hurtigt skal i gang med at planlægge og udføre håndtering af det terrænnære grundvand.

Af bemærkningerne fremgår det, at der ved fastlæggelse af beregningen af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed for forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger, skal følge den metode for beregning af

samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, der er fastsat i serviceniveaubekendtgørelsens bilag 1 for håndtering af tag- og overfladevand.

Det er HOFORs vurdering at de kortlægninger, der eksisterer for terrænnært grundvand i kloakerede områder, er behæftet med væsentlig usikkerhed. Der er desuden meget begrænset viden om sammenhæng mellem terrænnært grundvand og økonomiske konsekvenser. Det virker derfor urealistisk, at beregningen af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed kan gøres tilsvarende metodikken i Serviceniveaubekendtgørelsen bilag 1 (som der lægges op til i forslaget). Det vil potentielt over tid være muligt at opbygge denne viden, men dette kan tage lang tid relativt til ønsket om hurtig eksekvering, som lovforslaget lægger op til.

For at komme i gang, uden at skulle bruge lang tid på beregning af fiktiv sammenhæng mellem terrænnært grundvand og økonomiske konsekvenser, foreslår HOFOR at analyserne indledningsvist kan baseres på andre typer data, f.eks. interviews/spørgeskemaer hos berørte borgere. Derudover foreslår HOFOR at kvalitative vurderinger kan inddrages i beregningerne.

Der er i høringsmaterialet anført:

"Der vil med hjemmel i den foreslåede bemyndigelse kunne fastsættes betingelser om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed vedrørende udgifter til alle de typer af aktiviteter, som ligger inden for spildevandsforsyningsselskabernes opgaver."

HOFOR er bekymret for at samfundsøkonomiske analyser – udbredt til forsyningernes øvrige aktiviteter – vil give anledning til at der skal gennemføres beregninger på eksempelvis den almindelige udbygning af vores forsyningsanlæg, drift og vedligehold af forsyningens infrastruktur mv. HOFOR foreslår, at indsatsen ved at udføre samfundsøkonomiske beregninger skal stå mål med udbyttet af beregningerne.

Datagrundlag

Det anføres i lovforslaget (s. 67) at spildevandsforsyningsselskaberne skal opgøre de forventede gennemsnitlige skadesomkostninger ud fra en vægtet sandsynlighed af de enkelte skadeshændelser. HOFOR vil gøre opmærksom på, at der for grundvand ikke findes en statistik der gør det muligt at fastsætte f.eks. en 5-års hændelse for terrænnært grundvand. Dermed vil det ikke være muligt at udarbejde et estimat for de årlige skadesomkostninger baseret en vægtet sandsynlighed.

Enhedspriser fra PLASK forventes at underestimere skader ved terrænnært grundvand med mindst en faktor 2-3, hvilket bl.a. skyldes at terrænnært grundvand påvirker bygninger og infrastruktur over en meget lang tid jf. Niras' rapport om Skader ved højtstående grundvand.

Der er derfor behov for, over tid, at opbygge et solidt datagrundlag der kan anvendes til de samfundsøkonomiske beregninger. HOFOR foreslår derfor at der udarbejdes et datagrundlag for skader opstået i relation til højtstående grundvand. Dette kunne etableres i forbindelse med en prøveperiode.

Dokumentationskrav

Der er med lovforslaget lagt op til en omfattende dokumentation i lighed med de dokumentationskrav der er fastlagt i henholdsvis bekendtgørelse nr. 2276 af 29. december 2020 om fastsættelse af serviceniveau m.v. for håndtering af tag- og overfladevand (serviceniveaubekendtgørelsen) og bekendtgørelse nr. 2275 af 29. december 2020 om spildevandsforsynings omkostninger til klimatilpasning i forhold til tag- og overfladevand og omkostninger til projekter uden for selskabernes egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt (omkostningsbekendtgørelsen). HOFOR finder det problematisk, at der lægges op til dokumentationskrav i relation til de to bekendtgørelser, når de endnu ikke er evalueret og eventuelle justeringer er inddraget.

Det er derfor vigtigt at der bliver klarhed om kravene til dokumentation, så dette ikke hindrer igangsættelsen af grundvandssænkende foranstaltninger. Den løbende overvågning af den grundvandssænkende foranstaltnings effekt på recipient eller grundvandsstanden kræver et omfattende måleprogram. HOFOR foreslår at niveauet for overvågningen tydeliggøres i en vejledning, så det bliver muligt at opstille ensartede måleprogrammer på tværs af kommunegrænser.

Løsninger og nyttiggørelse af terrænnært grundvand

Som løsninger nævnes kun grundvandssænkning. HOFOR foreslår, at øvrige løsninger også omfattes af lovgivningen, så der bliver metodefrihed til at etablere foranstaltninger og at der i lovforslaget tydeliggøres/indskrives, at vandet kan nyttiggøres til andre formål, herunder til eksempelvis bynære naturområder.

Forhold vedr. udledning til recipient og regnvandssystem

Definition af terrænnært grundvand

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at terrænnært grundvand ikke omfatter oversvømmelser fra kyst eller vandløb og søer, da terrænnært grundvand opstiger nedefra, hvor de andre vandstrømme udgør overfladevandområder. Og at der derfor er tale om vandstrømme, som klart kan adskilles.

Det er HOFORs vurdering, at dette er for smal en definition af terrænnært grundvand. I lange perioder kan vandfraktionen under jordoverfladen fx. stamme direkte fra nedbør.

I hovedstadsområdet, som er meget tæt kloakeret op ad vandløb, søer og kyster, vil det reelt være meget vanskeligt at adskille vandfraktionerne helt fra hinanden. Derudover har vi ikke

konkret viden om påvirkning af dræn og pumper. Endelig er der i bymæssig bebyggelse ikke detaljeret kortlægning af jordbundsforhold, hvor store områder er opfyldt.

Der mangler endvidere konkret viden om den indbyrdes dynamik mellem f.eks. nedbørsmængder, temperatur, porestørrelse og transport af vand i den øverste del af jordmatricen.

HOFOR foreslår derfor at der med implementeringen af loven bliver mulighed for i prøveperioden at arbejde med flere vandfraktioner.

Serviceniveau

Af lovbemærkningerne fremgår at serviceniveauet fastsættes for et geografisk afgrænset område ud fra hydrologi og/eller kloakoplande. I hovedstadsområdet, vil der oftest være kommuneoverskridende hydrologiske oplande. Det fremgår ikke af lovbemærkningerne, hvordan myndighed eller vandselskaber skal forholde sig, hvis ikke der fastsættes samme serviceniveau på tværs af kommunegrænser.

HOFOR foreslår, at det præciseres i lovforslaget, at forsyningspligten betinges af, at forsyningselskaberne kan opnå de nødvendige tilladelser til gennemførelse af de grundvandsænkende foranstaltninger, så det sikres, at krav i miljøbeskyttelsesloven, naturbeskyttelsesloven, miljøvurderingsloven og anden relevant lovgivning, kan overholdes.

Bortledning

HOFOR konstaterer, at kommunerne er myndighed på bortledning af grundvand til recipient.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, som er påbegyndt før lovens ikrafttræden, og som efter de hidtil gældende regler i vandforsyningslovens § 26 ikke har været omfattet af krav om tilladelse, hvorefter de vil være lovlige uden en sådan tilladelse frem til den 1. juli 2035, hvis bortledning m.v. er påbegyndt inden lovens ikrafttræden. HOFOR foreslår, at det præciseres om overgangsordningen også er gældende, hvis vandselskaberne undervejs etablerer andre løsninger for transport af den samme mængde vand.

I hovedstadsområdet udbreder det terrænnære grundvand sig på tværs af kommunegrænser. HOFOR foreslår, at det præciseres hvordan myndighedsbehandlingen skal foregå i disse tilfælde. Endvidere bør det præciseres, hvordan myndighed eller vandselskaber skal forholde sig, hvis ikke der kan opnås bortledningstilladelse.

Udledning

Af bemærkningerne (s.10) fremgår: almindeligt drænvand, der er omfattet vandløbslovens regler, anses ikke som at være spildevand, men bortledning vil kunne kræve godkendelse efter miljøbeskyttelsesloven, hvis drænvandet er forurenet. Grundvand er som udgangspunkt heller ikke omfattet definitionen af spildevand. Kommunalbestyrelsen kan sidestille grundvand med spildevand, hvis det vurderes, at grundvandet er forurenet, eller hvis vandet

har en sammensætning, der ikke afviger væsentligt fra sammensætningen af vand, der er direkte omfattet af definitionen på spildevand.

I Hovedstadsområdet forventes det, at det terrænnære grundvand er mere eller mindre forurenet, hvorfor ovenstående betyder, at alle tiltag til sænkning eller stabilisering af grundvandsstanden, må forventes at skulle have en udledningstilladelse. Det er HOFORs erfaring at det er vanskeligt at opnå udledningstilladelser.

Hvis der etableres grundvandssænkning over større arealer, som udledes gennem forsyningens ledningsnet, ændres oplandet til udledningspunktet, da de hydrauliske og det hydrologiske oplande sjældent er sammenfaldende. I den forbindelse er det vigtigt at sikre at forsyningerne eksisterende udledningstilladelser er gyldige, så forsyningsselskaberne ikke står i en situation med ulovlige udledningsforhold. Staten kan bidrage til dette ved at skabe bedre viden om recipienternes tilstand.

Det fremgår af lovbemærkningerne (s. 15) at Kommunalbestyrelsen giver tilladelse til tilslutning af spildevand til spildevandsforsyningsselskabernes anlæg, samt udløbsledningerne under overholdelse af udledningstilladelsen.

Selvom indholdet af næringsstoffer, og mange steder også af miljøfremmede stoffer, i grundvandet er meget begrænset både i mængder og indhold, vil nye udledninger af terrænnært grundvand til recipient medføre tilførsel af disse stoffer til vandområderne og de vil derfor være omfattet af miljømålsloven og af vandområdeplanerne.

HOFOR foreslår, at der indføres en overgangsordning for udledning, svarende til den der beskrives for bortledning.

Økonomi

Erstatningsansvar

HOFOR vurderer at der vil være risiko for sætningsskader, når der ændres på grundvandsstanden i et område. Det vil derfor være vanskeligt at sikre, at der, når der etableres kollektive løsninger, ikke vil være risiko for sætningsskader.

Det giver anledning til usikkerhed for forsyningerne, når der skal etableres løsninger i et område. Som forsyninger ved vi at der er meget stort fokus på netop sætningsskader fra grundejerne når der udføres anlægsarbejder. Det betyder omfattende monitoring før, under og efter anlæggelse af løsninger. Det giver anledning til usikkerhed for forsyningsselskaberne, når der etableres løsninger i et område. HOFOR foreslår derfor, at der i prøveperioden udarbejdes en metode til at vurdere og afgrænse området med risiko for skader som følge af grundvandssænkning.

Effektiviseringskrav

HOFOR mener at udbredelsen af effektiviseringskravet i sin nuværende form til alle klimatilpasningsprojekter vil føre til investeringstilbageholdenhed, da selskaberne kun har

begrænsede muligheder for at effektivisere på anlæg, når de først er etableret, hvilket kan presse selskabernes økonomi.

Da anlægsinvesteringerne skal betales, og på grund af det effektiviseringskrav, der pålægges vandselskabet, vil selskabet være nødsaget til at hente midlerne fra basisdriften. Investeringer i håndtering af terrænnært grundvand vil derfor give selskaberne færre midler til investering og drift af eksisterende anlæg. Dermed vil der skulle spares mere, jo flere projekter der gennemføres.

Derfor foreslår HOFOR, at indførelse af effektiviseringskrav på grundvandssænkende projekter ikke fastholdes men fjernes, særligt set i lyset af at der fortsat forhandles om en revision af vandsektorloven.

Sammenhæng til øvrig lovgivning

Byggeloven

HOFOR finder at der, overordnet set, mangler en gennemgang af lovforslagets sammenhæng med § 12a i byggeloven. Det fremgår, at lovforslaget ikke medfører ændringer i byggelovgivningen. HOFOR foreslår derfor, at der beskrives en sammenhæng til undtagelsen om krav om tilladelse ved bortledning under 10.000 m³ til dette. Dette skyldes især, at myndigheder ikke bliver bekendt med sådanne anlæg, som kan påvirke funderingsforhold negativt, når der ikke er krav om ansøgning til bortledning under 10.000 m³.

Vandløbsloven

Der mangler en nærmere beskrivelse af lovforslagets sammenhæng med og afgrænsning til vandløbsloven, særligt lovens § 3. Det gælder f.eks. i den situation hvor spildevandsforsyningsselskabet er bredejer og ønsker at aflede terrænnært grundvand fra drængrøfter o.l. til vandløbet.

Jordforureningsloven

Som nævnt ovenfor i afsnittet om **Forhold vedr. udledning til recipient og regnvandssystem**, forventer HOFOR at en stor del af det terrænnære grundvand vil være forurenet i hovedstadsområdet.

Det rejser spørgsmålet om hvordan regionernes indsats vedr. jordforurening koordineres med håndteringen af det terrænnære grundvand. Dette ses ikke nærmere behandlet i lovforslaget. Det fremgår alene af beskrivelsen af de Miljø- og naturmæssige konsekvenser, at risikoen for mobilisering af jordforurening ved grundvandssænkning vil skulle vurderes ved udpegning af relevante områder i spildevandsplanen og ved godkendelse af de enkelte projekter.

Hvis et projekt vedr. grundvandssænkning kræver, at der iværksættes afværgeforanstaltninger med henblik på at forhindre forureningsspredning, skal det lægges til

grund at omkostningerne hertil kan indregnes i det projekt som kan finansieres af spildevandsselskaberne. HOFOR foreslår, at spildevandsforsyningernes samfundsøkonomiske vurderinger i forbindelse med grundvandssænkning derfor udvides til også at omfatte omkostningerne ved at forhindre spredning af jordforurening. Alternativt skal regionerne kunne påbydes at gennemføre en oprensning eller en afværgeforanstaltning som led i håndteringen af terrænnært grundvand, hvis det efter en samlet vurdering vurderes at være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt.

Øvrige bemærkninger

HOFOR foreslår at der gives mulighed for en prøveperiode, hvor forsyningerne kan komme hurtigt i gang med at afprøve løsninger og høste erfaringer.

Terrænnært grundvand udgør et nyt indsatsområde for spildevandsforsyningsselskaberne, og der mangler derfor erfaringer vedr. bl.a. hensigtsmæssige metoder til grundvandssænkning og samfundsøkonomiske beregninger. HOFOR foreslår derfor, at der indføres en prøveperiode, hvor selskaberne, kommunerne og staten kan høste praktiske erfaringer. Konkret foreslås at kravet om samfundsøkonomiske vurderinger suspenderes i en periode på 3 år fra lovens vedtagelse for projekter, som har en samlet økonomi på mindre end 10 mio. kr. og at der samlet højst må gennemføres 2 sådanne projekter pr. kommune i prøveperioden. I prøveperioden fastholdes indberetningskravet til Vandsektortilsynet med henblik på at opsamle erfaringerne. Parallelt hermed igangsættes relevante udredningsprojekter med henblik på at forbedre metode- og datagrundlaget for gennemførelse af samfundsøkonomiske beregninger.

Med venlig hilsen

Marianne Jeppesen
Områdechef, Forsyningsstrategi Vand/Spild

Miljøministeriet

mim@mim.dk

19-12-2024

Journalnr. 09.08.00G01-44-24

**Høringssvar til nyt lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand:
*Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og vandsektorloven.***

Herlev Kommune har med glæde bemærket, at det nye lovforslag til håndtering af terrænnært grundvand er blevet sendt i høring.

Herlev Kommune har følgende bemærkninger til det fremsendte udkast til lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand.

Samfundsøkonomisk beregning

Vi bemærker at der i lovforslaget er stillet krav om en samfundsøkonomisk beregning som viser en positiv gevinst.

Herlev Kommune er bekymret for at den samfundsøkonomiske beregning ikke tager hensyn til samfundsøkonomiske betydende faktorer som:

- det sundhedsmæssige aspekt, hvor skimmelsvamp og andre fugtproblemer, som giver sygedage, stress over at være i en situation som det er svært at gøre noget ved.
- tabt arbejdsværdi fordi man skal hjem til sit hus ved skybrud/vedvarende regn, hvor vi i Herlev oplever borgere, som beretter, at de adskillige gange om året tager fri fra arbejde, rejser tidligt hjem fra ferie, tager hjem fra familiefester osv., fordi der er varslet megen regn.
- Bygningsmassens værdi bliver vurderet for lav, fordi den allerede er beskadiget af terrænnært grundvand, og den tilsvarende stigning i bygningsværdi, hvis problemet bliver løst, er også svært at medregne.

Har man overvejet om den takst-regulering, som projektet vil medføre, kan være regulerende i sig selv, forstået på den måde, at få kommunalbestyrelser vil acceptere, at borgerne udsættes for takststigninger, hvis ikke det er nødvendigt.

Kan man ikke risikere, at vi eller specielt forsyningsselskaberne ender i nogle meget bureaukratiske dokumentationsopgaver, hvor der ikke opnås meget værdi for vandmiljø og klimatilpasning.

Udledningstilladelser

Herlev Kommune er bekymret for, hvordan vi kommer af med det overskydende grundvand, hvis ikke man kan sikre sig en udledningstilladelse til recipient. Allerede i dag ser vi udfordringer med at give udledningstilladelse til recipient til spildevand.

Hvordan sikrer vi os, at det ikke bliver en stop- faktor for projekterne? I bemærkninger til lovgivningen skriver I, at grundvand ikke skal ses som spildevand, og derfor kan, som drænvand i dag, udledes uden udledningstilladelse. Men hvis der er tale om forurenede grundvand, bliver det til spildevand og skal have en tilladelse til udledning, og da vi i Herlev Kommune har mange forurenede grunde, vil det give en udfordring at komme af med vandet, hvis ikke vi kan opnå en udledningstilladelse. Selvom vandet renses, kan det stadig være svært at opnå tilladelse. Har styrelsen overvejet hvordan det løses?

Herudover er det økonomiske aspekt ikke nævnt – Vi risikerer, at det bliver en meget dyr post at rense grundvandet, inden det kan udledes til recipient.

Forurenede grunde

I Herlev Kommune har vi flere områder, hvor der er terrænnært grundvand i områder med forurenede grunde. Vi savner svar på, hvordan det samkøres med regionens afværgeindsats eller mangel på samme. Risikerer vi at overtage afværgeindsats fra regionen, som ikke har prioriteret oprensning i Herlev i mange år?

Ny spildevandsplan

Herlev Kommune synes umiddelbart, at kravet om, at ny spildevandsplan med udpegning af områder med terrænnært grundvand, skal være vedtaget indenfor 1,5 år efter loven er vedtaget, lyder optimistisk. Med samfundsøkonomisk beregning, høringsperioder osv., er vi i tvivl om, det overhovedet er realistisk?

Derudover har kommunen enkelte spørgsmål til det øvrige indhold:

- Det er et meget tungt arbejde, kommunerne står over for, og det kommer til at kræve flere ressourcer i de kommuner, som skal i gang med arbejdet omkring håndtering af terrænnært grundvand. Følger der noget økonomi med den nye lovgivning til kommunerne og deres arbejde?
- Hvordan sikret man sig, at datagrundlaget er stort nok, og at de data, vi skal bruge, er let tilgængelige? Få kommuner ligger selv inde med data, som skal bruges i den samfundsøkonomiske beregning.

Samlet set vurderer kommunen, at hensynet til at projekternes fremdrift skal prioriteres, og vi opfordrer til at processen omkring håndtering af terrænært grundvand holdes så simpelt som muligt.

Vi er meget bekymret for, at områder i Herlev, som bl.a. har været med i styrelsens forarbejder, og som ministeren har besøgt i forbindelse med lovarbejdet, ikke kan opnå en positiv samfundsmæssigberegning, eller vi ikke kan opnå udledningstilladelse til vandet. Dermed kan Herlev Kommune ikke hjælpe de borgere, som i mange år har kæmpet med vand i kælderen, oversvømmede haver og højvandsslukkere mm.

Vi håber på, at vores bemærkninger vil blive taget i betragtning.

Venlig hilsen

Charlotte Wieth-Klitgaard
Direktør

Kopi sendt til:

Ida Lund Bendtsen, miljøministeriet: sent på mail til idlbe@mim.dk

KL's høringssvar på udkast til lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand

KL sender hermed høringssvar på udkast til lovforslag til håndtering af terrænnært grundvand.

KL takker for høringen. Det er med glæde, vi kan se en klar opdeling af opgavens ansvarsområder, og vi bifalder deling af planlægning og udførelse. Loven imødekommer et behov som både private lodsejere, kommuner og spildevandsforsyningerne har fremført længe.

KL's høringssvar er organiseret således, at der først er generelle bemærkninger til udkastet som helhed, og derefter i sektioner tekstnære bemærkninger til de enkelte ændringer i eksisterende love.

Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsfristen. Der tages derfor forbehold for den efterfølgende politiske behandling af høringssvaret.

Generelle bemærkninger

Lovforslaget består af en række ændringer i eksisterende love og bekendtgørelser, som samlet set betyder, at kommunerne i deres spildevandsplaner udpeger områder, hvor terrænnært grundvand er et problem. Spildevandsforsyningerne vurderer, hvilke fysiske tiltag der kan afhjælpe problemet og beregner den samfundsøkonomiske konsekvens af projektet. Hvis der er samfundsmæssig gevinst, får selskabet forsyningspligt (pligt til indsats mod det terrænnære grundvand) i området, og skal efter aftale med kommunen udarbejde en tid- og projektplan, samt søge relevante tilladelser til gennemførelsen af projektet. Alle omkostninger dækkes via vandtaksterne. Indsatsen afgrænses til områder, der i dag har, eller er planlagt for, regn- og overfladevand kloakering.

Fordeling af opgaverne, og systematikken i processerne, der leder frem til indsatsen er på linje med de forslag KL tidligere har fremsat.

Det er en stor ny opgave at få udpeget områder til håndtering af terrænnært grundvand. Data om mængder og vandkvalitet er sparsomme, og de praktiske erfaringer er få. Det skal blot, for at nævne nogle af opmærksomhedspunkterne, sikres, at der ikke er tale om havvand eller vandløbsvand, at der ikke er jordforurening, der risikerer at blive mobiliseret, at der ikke er habitatområder, beskyttet natur eller vandløb der påvirkes (det

Dato: 18. december 2024

Sags ID: SAG-2024-04844
Dok. ID: 3527140

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 6

er en erfaringsmæssigt ret stor opgave, der falder ind under VVM-reglerne, og som stiller krav til hydraulisk modellering), at den primære grundvands-/drikkevandsressource ikke forringes/formindskes.

Vi ser frem til at hjælpe borgene, samarbejde med selskaberne og takker for det tilbud Miljø- og Ligestillingsministeriet har fremsat om hjælp og vejledning til de kommuner/selskaber, der vil påbegynde opgaven allerede inden lovens forventede vedtagelse d. 1/7/2025.

Der bliver behov for ministerier og styrelses stillingtagen til en række eksisterende udfordringer omkring udledningstilladelser, samfundsøkonomiske beregninger og forholdet mellem natur og klimatilpasning i øvrigt. Vi imødeser derfor de lovede bekendtgørelser og vejledninger i god tid inden lovens ikrafttræden.

En stor del af lovforslaget handler om den økonomiske regulering af spildevandsselskaberne. KL har den holdning, at selskaberne skal have fuld dækning for deres udgifter til denne nye opgave. KL følger arbejdet i Vandreguleringsudvalget, og i den pågående evaluering af serviceniveaubekendtgørelsen og omkostningsbekendtgørelsen. Vores interesse er helt overvejende, at der ryddes ud i reglerne, at ressourcerne anvendes på den opgave, der skal løses, og i mindre grad på kontrol og indberetning.

Anvendelse af en samfundsøkonomisk model som rettesnor for vurdering af projekternes rentabilitet hilser vi velkommen, og ser også positivt på intentionen om, at de skal følge den model, der kendes fra serviceniveaubekendtgørelsen. Men vi opfordrer kraftigt til at forenkle modellen til et niveau, hvor kravene til præcision i beregninger afstemmes med de usikkerheder, der i øvrigt er på forholdene omkring terrænnært grundvand.

Tidsplanen for opgaven finder vi presset og optimistisk. Som det fremgår af lovforslaget, er der en del uafklarede forhold, som afventer nye bekendtgørelser. Dertil kommer en række fysiske elementer om mængder, metoder og kemiske kvaliteter i vandet. Endelig skal kommunerne overholde diverse frister for politisk behandling og høringer. Vi vil foreslå tidsfrister på to gange tre år i stedet for de to gange halvandet år i forslaget. Alternativt at udpegningen i første runde ikke er en del af den normale spildevandsplanlægning, men et særlig tiltag, der giver mulighed for at udvælge et mindre antal lokaliteter som pilotprojekter, for at få erfaringer med hele processen og samarbejdet med spildevandsselskaberne og borgerne.

Kommunerne har ønsket denne mulighed for indsats mod det terrænnære grundvand, og vil naturligvis påbegynde opgaven så hurtigt som muligt. Men det kan ikke skjules, at det på det foreliggende regelgrundlag, og vores kendskab til de fysiske/kemiske udfordringer kan vise sig, at vi udfører spildt arbejde, som kunne undgås ved at arbejde med pilotprojekter. Det er vores vurdering, at vi med denne tilgang samlet set kommer hurtigere i gang, henter erfaringer og undgår spildt arbejde.

Dato: 18. december 2024

Sags ID: SAG-2024-04844
Dok. ID: 3527140

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 6

KL ønsker, at det af loven fremgår, at der skal være en evaluering af lovens virkning efter 5-7 år.

Dato: 18. december 2024

Sags ID: SAG-2024-04844
Dok. ID: 3527140

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 6

Miljøbeskyttelsesloven, lovforslagets §1

Tidsfrister for planlægning

Det er prisværdigt, at de nye regler indarbejdes i eksisterende lovgivning. Det gør alt andet lige, at vi kan bruge vores erfaringer. Derfor undrer det også, at tidsfristen for første plan er vedtagelse indenfor halvandet år. Vores erfaringer med eksisterende tillæg til spildevandsplaner er, at det tager mindst et år at få tekniske vurderinger, miljøvurderinger, politisk vedtagelse og høringer gennemført. Dette gælder for standard opgaver, men nu står vi med et nyt regelsæt, med vand af ukendt kvalitet og delvist også ukendte mængder. Ved planens vedtagelse er projektets udformning, fysiske påvirkning og eventuelle udfordringer med rensning og udledning ikke kendte. Det vil betyde, at vores miljøvurdering vil bestå af en række ubekendte og ubesvarede spørgsmål til projektet. Denne usikkerhed vil i næste trin blive overført til spildevandsselskabernes projektering og beregninger af samfundsøkonomi. Usikkerhed påvirker vurderingen af omkostningerne i opadgående retning, og derfor får vi et misvisende billede af forholdet mellem omkostninger og gevinster.

Kommunerne deler regeringens ønske om at skabe fremdrift i denne opgave, men vi ønsker ikke at planlægge for planlægningens skyld. Vi mener, det skal være muligt for kommunerne og spildevandsselskaberne at foretage en fagligt forsvarlig undersøgelse af udvalgte cases, herunder foretage vandanalyser og pejlinger af grundvandet. Med de erfaringer kan den samlede udpegning igangsættes, og samtidig kan de første projekter (ovennævnte cases) forventes igangsat.

Vi forudser også, at hastværket vil betyde udpegning af flere områder, som efterfølgende igen skal tages ud af spildevandsplanerne, fordi samfundsøkonomiske beregninger tilsiger det. Det vil være uheldig spild af planarbejde, projektskitsering/samfundsøkonomiske beregninger, og uheldigt i forhold til de borgere, der havde set frem til en kollektiv indsats til løsning af deres problem.

Er der tale om spildevand eller drænvand?

Som det fremgår på side 10 i udkastet, er spildevand og almindelig drænvand (vand fra markdræn), let at definere ud fra deres oprindelses sted, og reguleres derfor efter forskellige regler. Når vi fremover skal håndtere det opstigende grundvand, kan kommunerne ikke tage udgangspunkt i vandets oprindelse. De skal istedet vurdere vandets kemiske kvalitet, og derefter afgøre, hvilket regelsæt der skal reguleres efter. Da ingen på nuværende tidspunkt kender vandkvaliteten, og projekternes økonomi i høj grad bliver påvirket af vandkvaliteten, og deraf følgende krav for rensning og udledning, står vi i et dilemma. Skal vi haste løsninger igennem, med en antagelse om, at vandet har spildevandskvalitet, og derfor skal håndteres som sådan, altså omkostningstungt. Eller tør vi satse på en god ren vandkvalitet, og derfor vælge en billigere løsning?

Udarbejdelse af udledningstilladelser er et kendt problem - det gælder både problemer med vandkvaliteten, herunder miljøfremmede stoffer, og kvantitetsproblem i vores vandløb. Vandområdeplanerne og de seneste

Dato: 18. december 2024

Sags ID: SAG-2024-04844
Dok. ID: 3527140

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 6

klagenævnsafgørelser viser nogle af det komplicerede vurderinger kommunerne står overfor, når de skal give udledningstilladelser.

Derfor efterlyser KL en grundig vejledning til kommunerne omkring samspillet mellem vandkvalitet og regulerings form.

Mere specifik kan man spørge: Vil der komme en vejledning om udformning af udledningstilladelse for terrænnært grundvand inden loven træder i kraft?

Forsyningspligt og samfundsøkonomiske beregninger

Det er vigtigt at bekendtgørelsen om de samfundsøkonomiske beregninger kommer umiddelbart efter lovens fremsættelse. Og at reglerne indeholder substantielle lettelser i forhold til de gældende metoder i serviceniveaubekendtgørelsen. Med henblik på, at planerne og beregningerne skal offentliggøres, skal det være enkelt og gennemskueligt for borgerne, hvad Spildevandsselskaberne har foretaget af beregninger. Vi må imødesee en stor interesse fra borgerne - ikke mindst dem der ikke får en kollektiv løsning på baggrund af den samfundsøkonomiske beregning.

Om dette emne i øvrigt, vil KL fremføre sine holdninger i Kontaktudvalget for Vandreguleringsudvalget.

Lov om Vandforsyning, §2

Det er positivt at loven nu omfatter alle former for udledninger.

Omfanget og lovliggørelse/godkendelse af eksisterende udledninger er ukendt. Vi har den opfattelse, at det i høj grad gælder grundvandssænkninger omkring bygninger og infrastruktur som motorveje og broer/tunneller, og metro. Det håber vi at få afdækket de kommende år, herunder hvilke krav der kan stilles til disse udledninger.

På side 23 øverst står følgende: "Den for hvis regning eller i hvis interesse bortledning m.v. foretages, er erstatningspligtig på objektivet grundlag for skader .....". KL forstår de nye regler således, at spildevandsselskaberne bærer dette ansvar. Vi ønsker afklaring af, om det er korrekt forstået.

KL er helt uforstående overfor den vurdering, der foretages på side 23. Altså at kun halvdelen af kommunerne har problemer med terrænnært grundvand. Det har ikke direkte betydning for lovens udformning, men KL vil vende tilbage til uenigheden i forbindelse med den økonomisk høring.

KL ønsker en snarlig teknisk analyse af konsekvenser ved at sænke krav om tilladelser fra 100.000 m³ til 10.000 m³. Vi er ikke nødvendigvis imod ændringen, men ønsker en mere grundig udredning end den, der fremgår af bemærkninger til loven.

Dato: 18. december 2024

Sags ID: SAG-2024-04844
Dok. ID: 3527140

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 6

Dato: 18. december 2024

Sags ID: SAG-2024-04844
Dok. ID: 3527140

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 6

Lov om betalingsregler for spildevandsselskaberne, lovforslagets §3

Det er positivt, at lovforslaget lægger op til nyttiggørelse af det opsamlede drænvand, og vi opfordrer til, at der gøres mere for at fremme udviklingen af metode til anvendelse, og at man fjerner eventuelle forhindringer for nyttiggørelse. Vi har set eksempler på anvendelse af vandet til varmeveksling, og vi håber, at loven kan bringe flere nye anvendelser i spil. Vi kan spare på vores drikkevandsressource, hvis vi nyttiggør drænvandet.

Vi ser også positivt på bemærkningerne om synergi i projekterne. Det vil betyde flere løsninger, der på samme tid tjener flere formål, og derved reducerer omkostningerne og højner nytten.

KL glæder sig på kommunernes vegne til at få de gode intentioner i denne lov ud at virke hos de borgere, der lige nu står med store problemer som følge af stigende grundvandsstand.

Med venlig hilsen

Lars Kaalund, Chefkonsulent

Til: Miljøministeriets Departement (mim@mim.dk)
Cc: Ida Lund Bendtsen (idlbe@mim.dk)
Fra: Høringer og Jura (hoering@klimatebev.dk)
Titel: Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024- 10898 (Klimabevægelsen)
Sendt: 02-01-2025 18:05

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.

Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Klimabevægelsen afgiver hermed høringssvar på lovforslag om terrænnært grundvand, jf. [j.nr. 2024-10898](#) (Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og vandsektorloven).

Generelt om klimatilpasning:

Klimabevægelsen mener generelt er, at vi kun kan lykkes med de store samfundsforandringer, der skal til for at afbøde klimakrisen, ved at gennemføre en grøn omstilling med fokus på at få midlerne til at række længst. Klimabevægelsen mener derfor, at staten må erkende, at visse områder i Danmark må gå tabt som følge af stigende vandspejl og stormfloder. Penge brugt på klimatilpasning er penge, der ikke kunne gå til klimaomstilling.

Samtidig bør staten højlydt adressere, hvem der er ansvarlige for de massive igangværende klimaforandringer. Klimabevægelsen er af den holdning, at staten (eller kommuner) bør forsøge at holde olieindustrien ansvarlig for den skade, som nu pålægges almindelige borgere. Det er svært som enkeltperson at tage en sådan kamp, men staten kan føre en sag på borgernes vegne for at få olieindustrien til at betale skaderne. Denne type af klimaretssager ses aktuelt i flere andre lande, bl.a. i USA.

Konkret til lovteksten:

Klimabevægelsen ønsker derudover at påpege to bekymrende elementer ved lovforslaget. Det ene handler om, hvad der tillægges værdi i lovforslagets forstand. Det andet handler om, at de løsninger, der skal findes på problemer foranlediget af klimaforandringerne, ikke i sig selv må blive klimabelastende.

1. Om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed:

Ifølge lovforslaget vurderer Miljø- og Ligestillingsministeriet, at det vil være nødvendigt at fastsætte regler om beregningen af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed. Herom fremgår på lovforslagets side 20:

”Det er hensigten at fastsætte regler om, at spildevandsforsyningsselskaberne i beregningerne vil skulle opveje de sparede skadesomkostninger for de ramte værdier (bygninger, infrastruktur, mv.) og spildevandsforsyningsselskabets sparede omkostninger til håndtering af uvedkommende vand i kloakkerne og på rensningsanlægget mod løsningsomkostningerne. Det er endvidere hensigten at fastsætte, at det alene vil være direkte og indirekte skader på markedsomsatte værdier, der kan medtages i beregningerne.

Denne afgrænsning skal bl.a. medvirke til at sikre, at spildevandsforsyningsselskabernes takstfinansierede indsats ikke begrundes i mere brede samfundsmæssige interesser, som ikke er omfattet af nærværende lovforslag.”

Klimabevægelsen skal heroverfor påpege det kritiske i, at beregning af samfundsøkonomisk interesse fortsat alene er baseret på materielle/markedsomsættelige værdier, og at bredere hensyn til natur, miljø og klima og dermed befolkningens sundhed, velstand og overlevelse på lang sigt ikke indgår i balanceringen af relevante hensyn i den samfundsøkonomiske beregning.

Lovforslaget henviser endvidere på bl.a. side 34 til omkostningsbekendtgørelsen, som indebærer krav om at forsyningerne skal kunne dokumentere, at der er valgt en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning. Heroverfor påpeger Klimabevægelsen, at det bør sikres, at selskabsøkonomiske principper ikke spænder ben for de rette klimamæssige bæredygtige løsninger, som der desværre er en tendens til ved bl.a. kommunernes mulighed for opsætning af vedvarende energi-anlæg.

Generelt set bør det sikres, at samfundsøkonomiske hensyn er bredere klimamæssigt funderet, og at økonomiske hensyn ikke bliver til bureaukratiske forhindringer for bæredygtige løsninger.

2. Klimatilpasning bør være klimavenligt

CO2-reduktion og miljømæssige hensyn bør være inkorporerede i klimatilpasning fremover.

Den afledning af terrænnært grundvand, der i forslaget lægges op til, er i høj grad kloakering, som populært sagt handler om nedgravning af plastikrør, som i alle faser er klimabelastende. Her bør der være incitamenter for kommunerne til at se på mere naturlig og bæredygtig afledning og nedsivning og mere holistiske planmæssige

Løsninger, hvor kommunerne kan inddrage klimamæssige og menneskelige hensyn frem for blot materielle.

På lovforslagets side 48-49 beskrives lovforslagets klimamæssige konsekvenser. Her fremgår det, at: "Alle anlægsarbejder må forventes at påvirke klimaet negativt gennem f.eks. forbrænding af fossile brændstoffer i entreprenørmaskiner og brug af større mængder cement. Lovforslaget lægger derfor op til, at gennemførslen af grundvandssænkende foranstaltninger så vidt muligt vil være sammenfaldende med igangværende eller andet planlagt anlægsarbejde. Herved reduceres den negative klimapåvirkning fra de enkelte projekter isoleret set." Klimabevægelsen vil gerne kvittere for anerkendelsen af anlægningsarbejders klimabelastning og hensigten om at begrænse denne, men er skeptisk overfor, om dette viser sig muligt i praksis.

Endvidere fremgår det, at "(D)rivhusgassen metan frigives ved omsætning af tørlagt organisk materiale som f.eks. tørveaflejringer. Sænkning af grundvandsspejlet kan således give anledning til øget metanproduktion fra jorde, der ikke tidligere har været drænet. Det er imidlertid Miljø- og Ligestillingsministeriets opfattelse, at udfordringer med terrænnært grundvand skyldes en stigning i grundvandsspejlet, hvorfor dræningen vil være en tilbagevending til tidligere tilstand." Problemet er dog her, at der med tilbagevenden til "tidligere tilstand" ikke henvises til tidligere naturlige vådområder, men til en tilstand med omfattende drænet landbrugsjord, som ikke er attraktivt udgangspunkt for klimaet. Derfor kan nærværende lovforslag forventes have en negativ effekt på klimaet.

Samlet set er det efter Klimabevægelsens vurdering nødvendigt at betragte klimahensyn og klimatilpasning som to hensyn, der bør samtænkes med klimaet som fælles mål.

Arbejdsgruppen for klimaret og høringer
Klimabevægelsen i Danmark
Mobil: +45 2295 4047

Støt os og bliv medlem på www.klimabevægelsen.dk

Høringssvar til lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand fra Teknik og Miljøforvaltningen, Københavns Kommune

Til Miljø- og Ligestillingsministeriet

Københavns kommune støtter lovforslaget om håndtering af terrænnært grundvand. Københavns kommune forventer, at de foreslåede lovændringer kan bidrage til en styrket grundvandsbeskyttelse samt mulighed for at håndtere det terrænnære grundvand, hvor det samfundsøkonomisk er hensigtsmæssigt. Forvaltningen har følgende opmærksomhedspunkter til det nye lovforslag:

1. Tidsfristen for udpegning af områder med fare for oversvømmelser fra grundvandet er for kort
2. På nuværende tidspunkt, er datagrundlaget for det ternære grundvand utilstrækkeligt
3. Forbedre mulighederne for nyttiggørelse af grundvandet
4. Dræning ved større byggerier vil sandsynligvis overstige 10.000 m³ årligt
5. Lovliggørelse af eksisterende bortledninger kan blive problematisk
6. Kommunerne pålægges mere myndighedsarbejde og bør tilføres DUT-midler herefter
7. Samfundsøkonomiske beregninger

Vi håber Miljø- og Ligestillingsministeriet vil tage ovennævnte i betragtning ved den endelige udformning af lovforslaget samt de foreslåede lovændringer.

Generelt

Københavns Kommune støtter den foreslåede model med, at kommunen i spildevandsplanen kan udpege områder med terrænnært grundvand, som spildevandsforsyningen efterfølgende kan sikre mod terrænnært grundvand ved forskellige foranstaltninger. Det er en model, der er velkendt fra spildevandsplanlægningen, og derfor giver god mening for både kommune og spildevandsforsyning.

Det er også fornuftigt, at det er spildevandsforsyningen, som varetager opgaven med at udføre de samfundsøkonomiske beregninger. Der opfordres dog til, at kravene til analyserne om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ikke bliver for omfattende og komplekse.

18-12-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 24314

Dokumentnummer i F2
171156

Sagsnummer i eDoc
2024-0415055

Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed

Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Derudover støtter Københavns Kommune de foreslåede lovændringer i vandforsyningsloven. Københavns Kommune er glade for, at der er kommet fokus på, at drænen medfører permanent bortledning og sænkning af grundvand, og derfor bør være underlagt vandforsyningslovens bestemmelser.

1. Tidsfrister og data

Det vækker bekymring med den relativt korte frist på halvandet år fra loven træder i kraft til at foretage den første planlægning på baggrund af eksisterende viden. Det terrænnære grundvand i Københavns Kommune er stærkt påvirket af eksisterende dræninger, midlertidige grundvandssænkninger samt en forstyrret geologi forårsaget af århundredes graveaktiviteter. Dette betyder, at de lag, hvor grundvandet forekommer, er stærkt varierende og vanskelige at kortlægge. Datagrundlaget for en kortlægning skal således være meget tæt med mange målepunkter. Dette er ikke tilfældet i dag, og det er Københavns Kommunes umiddelbare opfattelse at statens eksisterende datagrundlag, som vil blive stillet til rådighed, ikke rummer denne kompleksitet.

For at forbedre datagrundlaget har Københavns Kommune indført et princip om at overtage udvalgte borer, som skal sløjfes efter brug. Københavns Kommune er således ved at udbygge sit overvågningsnet, men der er langt fra sikkert, at det er tilstrækkeligt til at kunne bidrage med en tilfredsstillende kortlægning af det terrænnære grundvand og udpegning af udsatte områder.

Udover at dataindsamling er tidskrævende, så skal data også analyseres og der skal udpeges ramte områder, som også er en tidskrævende proces. Dernæst skal kortlægninger i høring, der skal laves en miljøvurdering og slutteligt skal spildevandsplanen opdateres med udpegning af områder, hvor forsyningen skal foretage grundvandssænkende foranstaltninger efter en samfundsøkonomisk analyse. I dag tager det kommunen næsten år at lave og få vedtaget et tillæg til spildevandsplanen.

2. Nyttiggørelse af grundvandet

Der opfordres til, at der fokuseres på en nyttiggørelse af det oppumpede grundvand frem for, at det bliver udledt til recipienter eller afledt til kloaksystemet. Der er mange muligheder for at anvende grundvandet til fx fjernkøling, vanding, toiletskyl og tøjvask (kræver dog en lovændring), til fejebiler og slamsugere osv. Desuden kan der også være et marked for, at industrien kan aftage det oppumpede grundvand (eller tekniske vand) fremfor at de benytter drikkevand, som sker i stor udstrækning i dag. Det oppumpede grundvand bør således bruges til at mindske drikkevandsforbruget.

3. Dræning ved større byggerier vil sandsynligvis overstige 10.000 m³ årligt

Københavns Kommune påpeger, at lovforslaget vil betyde en øget arbejdsbyrde for kommunen, fordi det terrænnære grundvand står højt, og der bygges mange større bygninger med kældre (herunder parkeringskældre) med fundament ved eller under grundvandsspejlet. Ved

disse byggerier kan det være nødvendigt at etablere permanent dræning, som skal håndtere større mængder terrænnært grundvand sammenlignet med dræn fra alm. parcelhuse.

Københavns Kommune forventer, at et stort antal af disse større dræn skal have tilladelse efter vandforsyningsloven, da drænene vil bortlede mere end den foreslåede grænse på 10.000 m³ årlig, som er fastsat ud fra den potentielle mængde grundvand et dræn ved et parcelhus kan bortlede. Københavns Kommune er enig i, at det er fornuftigt at regulere større dræn, men vores anke er blot, at det vil medføre en ekstra opgave hos kommunerne.

5. Lovliggørelse af eksisterende bortledninger

Københavns Kommune stiller sig undrende over for forslaget om, at reglerne skal virke med tilbagevirkende kraft, uagtet overgangsperioden.

Af høringsbrevet fremgår det, at formålet er at få overblik over de eksisterende dræn samt at sikre sig at bortledningerne finder sted i overensstemmelse med vandrammedirektivet. Københavns Kommune er positive over for at få identificeret og indregistreret større eksisterende dræn, med det formål at forstå vores grundvandsressources kvantitative tilstand bedre. Københavns Kommune vil dog gerne påpege, at dette kan ske på anden vis end gennem tilladelser. Hvis hovedformålet er at skabe overblik over drænene, foreslår Københavns Kommune, at man i stedet laver en anmeldeordning eller registreringspligt.

Det er Københavns Kommunes umiddelbare vurdering, at der kan være tale om et stort antal dræn for Københavns vedkommende. Med hensyn til varetagelsen af grundvandsressourcen kvantitative tilstand, er det Københavns Kommunes vurdering, at det vil være svært at gennemføre fysiske lovliggørelser, da vi formoder at langt de fleste at drænene yder en central funktion i forhold til bygningernes sikkerhed/vedligehold.

Vil Miljø- og Ligestillingsministeriet fastholde kravet om lovliggørelse af eksisterende dræn, vil Københavns Kommune anbefale, at man også kigger på de helt store eksisterende dræn langs med motorveje og jernbaner ind i lovliggørelsesprocessen. I Københavns Kommune har vi 3-4 meget store permanente dræn langs med motorvej og jernbane. De medfører store grundvands-sænkninger helt ned i det regionale grundvandsforekomster. Hvis man reelt skal forbedre den kvantitative tilstand af grundvandsforekomsterne, vil det være relevant at regulere netop disse dræn, om muligt.

6. DUT-midler

Gennemføres lovforslaget i dets nuværende udformning forventer Københavns Kommune, at det vil medføre mere myndighedsarbejde til kommunerne i form af:

- Dataindsamling og analyse til udpegning af arealer med fare for oversvømmelser fra grundvandet
- Opdatering af kommunens spildevandsplan med fastlæggelse af de områder, som forsyningen skal forsyne med

grundvandssænkende foranstaltninger, hvilket skal ske indenfor tre år fra lovens ikrafttrædelse

- Lovliggørelse af eksisterende dræn på over 10.000m³
- Øget myndighedsarbejde og tilladelser til større dræn og andre grundvandssænkende indsatser
- Inddragelse af kommunen i beregning af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed ved grundvandssænkende foranstaltninger

På den baggrund er det forvaltningens vurdering, at der bør følge DUT-midler med den nye lov, samt lovændringerne i de eksisterende love.

7. Samfundsøkonomiske beregninger

Det er uvist, om lovforslaget vil medføre, at terrænnært grundvand i højere grad bliver håndteret i Københavns Kommune. Det skyldes, at evt. takstfinansierede tiltag skal ske på baggrund af samfundsøkonomiske beregninger, der tager udgangspunkt i den metode, der er beskrevet i serviceniveaubekendtgørelsens bilag 1 for håndtering af tag- og overfladevand.

For nærværende vil det dog være vanskeligt at gennemføre en sådan samfundsøkonomisk beregning. Beregningen forudsætter bl.a. kendskab til skadesomfanget ved højtstående grundvand og viden om klimaforandringerne betydning for udvikling i det terrænnære grundvand, som kommunen ikke pt. har indblik i.

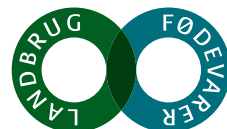
Såfremt de samfundsøkonomiske beregninger skal udføres efter samme princip som beskrevet i serviceniveaubekendtgørelsen, vil Københavns Kommune anbefale, at der i beregningerne også kan indgå betragtninger om følgende parametre og forhold, som er helt afgørende for en retvisende samfundsøkonomisk beregning:

- Reduktion i miljøbelastning: Ved at fjerne uvedkommende vand fra kloakken, kan der opnås en betydelig reduktion i risikoen for overløb fra fælleskloakken til vandmiljøet.
- Sundhed: Tiltag mod højtstående grundvand vil have en væsentlig effekt på indeklima i bygninger, der er berørt af højtstående grundvand. Derudover reduceres risikoen for at komme i direkte kontakt med spildevand ved overløb af spildevand til f.eks. badevandsområder.
- CO₂-udledning: Fjernelse af uvedkommende vand fra fælleskloakken reducerer energiforbruget til transport og rensning af spildevand, ligesom energiforbrug til renovering af bygninger, der har taget skade som følge af højtstående grundvand, reduceres.
- Genbrug af drænvand: Nyttiggørelse af bortledt grundvand vil kunne erstatte drikkevand og reducere energiforbruget til op-pumpning, behandling og transport af drikkevand.
- Fastsettelse af serviceniveau: Det bør være muligt for forsyningsselskaberne at få tillæg til indsatser mod højtstående

grundvand. Serviceniveauet bør fastsættes, så det omfatter alt, der ud fra en samfundsøkonomisk beregning viser en nettogevinst, og altså ikke kun hvor den samfundsøkonomiske gevinst er størst.

- Klimafremskrivning: Beregningen bør foretages på baggrund af en fremskrivning af klimaforandringer med en 100 års tidshorisont. Det har stor betydning for at sikre hensigtsmæssige investeringer, da tiltag mod højtstående grundvand i mange tilfælde bedst foretages samtidig med renovering af kloaksystemet, der typisk har en levetid på 100 år.
- Kulturværdier: Kulturværdier skal inddrages i beregningen, så den giver et retvisende billede af, hvad serviceniveauet i en by som København bør være.

Miljøministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
mim@mim.dk
CC: idlbe@mim.dk

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Landbrug & Fødevarers høringssvar til udkast til lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand, J. nr. 2024-10898.

Miljøministeriet har den 21. november 2024 udsendt til lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand i høring med frist den 2. januar 2025 kl. 15:00.

Fødevareerhvervet står for en betydelig del af det samlede vand- og spildevandsforbrug i Danmark. Det store forbrug skyldes blandt andet skrappe krav til fødevarehygiejne. Selvom erhvervet i de seneste årtier har sikret massive vandbesparelser, og deltager i en række innovationsprojekter om vandbesparelser, må det forventes, at erhvervet også i fremtiden vil være storforbruger af vand- og spildevandsydelse. Adgang til og afhængigheden af konkurrencedygtige og kostægte priser for vand- og spildevandsforsyning er således helt essentielt for fødevareerhvervets udvikling, konkurrenceevne og overlevelse i Danmark.

Urimelig finansieringsmodel hæmmer fødevareerhvervets konkurrenceevne

Lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand medfører, at kommunerne kan tillade spildevandsforsyningerne at etablere grundvandssænkende foranstaltninger. Omkostningerne for de grundvandssænkende foranstaltninger foreslås overvæltet på spildevandsforbrugerne via den variable del af spildevandstaksten (kubikmetertaksten).

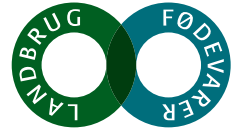
Landbrug & Fødevarer kan ikke støtte op om den foreslåede finansieringsmodel, hvor spildevandsbrugerne finansierer omkostningerne via den variable del af spildevandstaksten. Finansieringsmodellen vil medføre urimelige omkostninger for store vandforbrugere (herunder særligt fødevarevirksomheder), og er ikke i tråd gældende principper om, at der skal være en sammenhæng mellem betaling og omkostninger, dvs. en kostægte betaling. Den manglende kostægtighed skyldes, at betalingen pålægges den variable del af spildevandsbetalingen (kubikmetertaksten), selvom omkostningerne ved grundvandssænkning er afhængige af arealet.

Dertil vil finansieringsmodellen medføre meget væsentlige økonomiske konsekvenser for vandforbrugende fødevarevirksomheder, som fx slagterier og mejerier, som er hårdt presset af skarp international konkurrence. Disse virksomheder kan have et forbrug på over 400.000 kubikmeter om året, hvorved de vil blive hårdt ramt af en stigning i den variable del af spildevandsbetalingen. En teknisk gennemgang af lovforslaget viser således, at en vandforbrugende virksomhed - med et forbrug på 400.000 kubikmeter om året - kan opleve stigninger i vandafledningsbidraget på op mod 6 mio. kr. om året, svarende til en stigning på over 30 procent. En sådan stigning vil have væsentlig negativ betydning for fødevarevirksomhedernes konkurrenceevne.

Det bemærkes, at selvom vandforbrugende virksomheder er underlagt en trappemodel i spildevandsbetalingen, hvor kubikmeterprisen falder ved stigende forbrug, vil virksomhedernes

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevare- og agroindustrien. Med en eksport på over 120 milliarder kroner årligt og med 141.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

omkostninger som følge af stigninger i den variable del af spildevandstaksten være meget væsentlige.

Løsning: finansiering via det faste bidrag (pr. "stik")

Omkostninger til sænkning af grundvandet foranlediges af de arealer, hvor der sker en sænkning af grundvandet. Det betyder, at omkostningerne til grundvandssænkning er afhængige af arealet og ikke af spildevandsforbruget (kubikmetertaksten). For at sikre en sammenhæng mellem omkostninger og betaling er det derfor helt afgørende, at omkostningerne ikke pålægges den variable del af spildevandsforbruget men i stedet pålægges det faste bidrag pr "stik", som er udtryk for et areal (matrikel). Denne løsning vil sikre en sammenhæng mellem areal (omkostning) og betaling.

Ovenstående løsning følger gældende principper om kostægte betaling i regulering af spildevandsbetalingen. Her er det bl.a. fastlagt, at virksomheder skal betale et særbidrag for den del af deres spildevand, som belaster spildevandsanlægget i højere grad end husholdningsspildevand, ligesom der er indført en trappemodel i spildevandsbetalingen, hvor store vandforbrugere betaler for den belastning, som de giver anledning til i spildevandsforsyningen.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at den foreslåede løsning fortsat vil være i tråd med gældende principper om solidarisk betaling, da alle spildevandsbrugere vil bidrage til finansiering af grundvandssænkende foranstaltninger, uanset om de bor indenfor eller udenfor et område, hvor der etableres grundvandssænkende foranstaltninger.

Landbrug & Fødevarer skal i forlængelse af ovenstående løsningsmodel anmode om, at den maksimale takst pr. "stik" øges, så den kan rumme de forventede omkostninger.

Nyudlagte bebyggelsesarealer bør ikke omfattes

Det er helt afgørende, at kommuner kun kan udpege eksisterende bebyggelse til områder, hvor spildevandsforsyningerne kan finansiere grundvandssænkende foranstaltninger. Dette er væsentligt, fordi spildevandsbrugere ikke bør finansiere grundvandssænkende foranstaltninger i områder, hvor man inden en ny arealanvendelse er bekendt med, at der er høj grundvandsstand.

Det bør derfor være helt klart i lovforslaget, at hvis en kommune udlægger et boligområde i et område med høj grundvandsstand, så bør en fremtidig omkostning til grundvandssænkning ikke kunne finansieres af spildevandsselskabet. Omkostningen bør derfor påføres bygherren. Det er i forbindelse med vurderingen af, om et område har høj grundvandsstand ikke tilstrækkeligt at tage udgangspunkt i oversvømmelsesdirektivet, da dette ikke omfatter vurdering af høj grundvandsstand.

Såfremt der er spørgsmål eller problemstillinger, der ønskes uddybet, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Henrik Borg Kristensen
Chefkonsulent

Tel 30 70 31 19
E hbk@lf.dk

Høringssvar fra Novafos vedr. "Spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand ved grundvandsænkende foranstaltninger i kloakerede områder med håndtering af tag- og overfladevand og taksfinansiering heraf, og krav om tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvand" j.nr. 2024-19898

S18-2568
D24-670609
Version 6.0

KS:

Indledning

Novafos takker for muligheden for at kommentere på lovudkastet til lovforslaget, som skal muliggøre spildevandsforsyningsselskabers håndtering af terrænnært grundvand. Novafos står til rådighed.

Generelt

Novafos anerkender det store arbejde, der er lagt i udarbejdelsen af lovændringerne og påskønner, at såvel DANVA som KL, har været tæt inddraget i opgaven.

Novafos støtter DANVA's høringssvar og ser overordnet positivt på lovforslaget. Der er dog også elementer i lovforslaget, hvor vi mener, at kompleksiteten og omfanget kan være af så stor betydning, at forslaget ikke bliver en succes, og tiltag ikke kan gennemføres.

Novafos er overordnet glad for at se, at opgaven med en helt ny hovedaktivitet for spildevandsforsyningsselskaber indarbejdes i den eksisterende lovgivning for spildevandsforsyningsselskaber, men ser dog også visse udfordringer hermed, idet eksisterende udfordringer forstørres.

Novafos finder det derfor afgørende, at disse eksisterende udfordringer adresseres. Det gælder særligt udfordringer med den økonomiske regulering og den fastlåste situation, hvor det i mange tilfælde er umuligt at opnå udledningstilladelse til nødvendige – og i mange tilfælde eksisterende – udledninger. Novafos er derfor bekymret for, at det ligeledes vil blive umuligt at opnå udledningstilladelse til udledning af terrænnært grundvand.

I hovedstadsområdet vil det terrænnære grundvand endvidere have en forureningsgrad, som nødvendiggør rensning, før det udledes. Ofte er der manglende viden om recipienternes tilstand, og det er både tids- og ressourcekrævende at opnå denne viden. Det er derfor essentielt, at staten bidrager til at skabe en større viden om recipienternes tilstand, hvis lovforslaget skal blive en succes.

Novafos noterer sig, at lovforslaget trods gode takter og intentioner på en del punkter er uklart på flere essentielle punkter. Det gælder dels i forhold til sammenhæng til den øvrige lovgivning, herunder vandløbsloven, og dels i forhold til udmøntningen af de foreslåede regler. Det er derfor afgørende, at de udmøntende regler hurtigst muligt sendes i høring med henblik på, at spildevandsforsyningsselskaberne kan forberede sig bedst muligt på

de kommende opgaver med bl.a. samfundsøkonomiske beregninger og de nye løsninger med håndtering af terrænnært grundvand. Endvidere er det af afgørende betydning, at uklarheder i de foreslåede regler afklares, herunder om terrænnært grundvand vil blive betragtet som spildevand, hvis spildevandsselskaberne håndterer det, og om vandløbslovens regler vil finde anvendelse for de løsninger, som vil kunne anvendes.

Nedenfor uddybes NovafoS bemærkninger til lovforslaget og bemærkningerne til samme.

Forsyningspligt

Med de foreslåede regler vil spildevandsforsyningsselskaber få forsyningspligt for terrænnært grundvand i de områder, kommunerne udpeger på baggrund af data fra staten til håndtering for terrænnært grundvand. Men den store forskel til den eksisterende forsyningspligt for spildevand, herunder tag- og overfladevand, er, at forsyningspligten betinges af, at spildevandsforsyningsselskaberne beregner, at det vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at håndtere det terrænnære grundvand kollektivt.

Af lovbemærkningerne fremgår det, at kommunen – som ved den eksisterende forsyningspligt – kan påbyde opfyldelse af forsyningspligten. Lovudkastet giver anledning til tvivl om, i hvilke tilfælde kommunen kan påbyde opfyldelse af forsyningspligten, herunder såvel den eksisterende forsyningspligt for spildevand, herunder tag- og overfladevand, som den kommende forsyningspligt for terrænnært grundvand.

NovafoS opfordrer til, at det tydeliggøres i lovbemærkningerne, at et sådant påbud alene kan anvendes til at påbyde, at spildevandsforsyningsselskaber foretager beregninger af den samfundsmæssige hensigtsmæssighed, eller påbyde udførelse af håndtering for terrænnært grundvand, hvis spildevandsforsyningsselskabet har beregnet, at det er samfundsmæssigt hensigtsmæssigt.

For så vidt angår udpegning af de områder i spildevandsplanen, hvor spildevandsforsyningsselskaberne får forsyningspligt – under forudsætning af, at det beregnes, at det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt – ønsker NovafoS det tydeliggjort, på hvilket grundlag og efter hvilke kriterier dette kan gøres. Vi mener det styrker samarbejdet mellem kommune og spildevandsforsyningsselskab, hvis rammerne for udpegning er helt tydelige, hvilket gør at begge kan bidrage. Det er således nødvendigt, at de kommende udmøntende bekendtgørelser helt tydeligt fastsætter grundlaget for udpegningen samt forudsætningerne for beregningen af samfundsøkonomien. Udfordringer med fremskaffelse af data herfor fremgår nedenfor.

I den forbindelse finder NovafoS det positivt, at områder kan udpeges på baggrund af faktisk viden i såvel kommuner som spildevandsforsyningsselskaber. Således vil NovafoS gerne bidrage med faktisk viden om, hvor det kan ses, at det terrænnære grundvand giver problemer.

Definitioner og sammenhængen med vandløbsloven

Novafos finder, at det ikke er klart, hvorvidt terrænnært grundvand bliver til spildevand i de tilfælde, hvor spildevandsforsyningsselskaber vil skulle håndtere det på baggrund af de nye regler. Ligeledes om de anlæg, som skal anlægges i forbindelse med håndteringen af det terrænnære grundvand vil være spildevandsanlæg, eller de vil være dræn omfattet af vandløbsloven.

Novafos går ud fra, at det er hensigten, at terrænnært grundvand, omfattet af den kommende forsyningspligt vil blive til spildevand, når spildevandsforsyningsselskaberne håndterer det, herunder, at de kommende anlæg vil være spildevandstekniske anlæg og ikke dræn i vandløbslovens forstand, men det er ikke klart i lovudkastet. Det giver efter Novafos' opfattelse anledning til usikkerhed, og Novafos opfordrer til, at ministerierne tydeliggør både definitioner og sammenhængen til eksisterende lovgivning, herunder særligt vandløbslovens regulering.

Data

Novafos vurderer, at det kan være meget ressource- og tidskrævende at skaffe data for at kunne udføre de samfundsøkonomiske beregninger. Novafos mener derfor, at processen i forhold til at håndtere det terrænnære grundvand skal forventningsafstemmes i forhold til dette.

Generelt forventes det, at der er stor uvidenhed om de lokale grundvandsmængder og den vandkvalitet, som skal håndteres. For at kunne designe løsninger vil der derfor skulle indhentes en betydelig mængde ny lokal viden.

Baseret på erfaringer fra arbejdet med fastlæggelse af serviceniveau - som beskrevet under 'serviceniveaubekendtgørelsen' - kræver det en stor indsats at opsætte de nødvendige beregningstekniske modeller, der skal simulere de skadevoldende hændelser. Det er vores forventning, at dette arbejde kun bliver større, når hydrauliske modeller for afløbssystemet skal kobles med hydrologiske modeller for grundvandet. De eksisterende grundvandsmodeller er sjældent retvisende i store byområder. Desuden har disse modeller haft som hovedformål at simulere ændringer i det primære grundvandsmagasin, ikke det 'terrænnære'.

Det forventes derfor, at der i de af kommunerne udpegede områder skal opsættes pejleboringer samt udføres pejleprogrammer og/eller flowmålinger, før modellerne kan opstilles og beregningerne udføres. Det vurderes, at alene måleprogrammerne bør tage 1-2 år, for at have et nogenlunde repræsentativt grundlag for årsvariationen. Det manglende modelgrundlag og de manglende data udgør derfor en udfordring i forhold til det tidsperspektiv som udkastet til lovforslaget lægger op til.

Novafos vurderer derfor, at spildevandsforsyningsselskaberne højst sandsynligt kommer til at bruge uforholdsmæssigt meget tid og mange ressourcer på opsætning af modeller og af boringer mm., for kun at konstatere i de samfundsøkonomiske beregninger, at det ikke er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at lave grundvandssænkende foranstaltninger.

Vi er der for vores vand

Novafos er desuden i tvivl, om disse omkostninger til ressourcer (planarbejder/forarbejdet) skal være med i beregningerne om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed. Novafos opfordrer derfor til, at det i reglerne tydeliggøres, om disse omkostninger til fremskaffelse af nødvendige data skal indgå i beregningen af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed.

Samfundsøkonomiske beregninger

Det er hensigtsmæssigt, at spildevandsselskabernes håndtering af det terrænnære grundvand skal være samfundsøkonomisk hensigtsmæssig. Men det er helt afgørende, at analyserne og selve beregningerne af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed ikke bliver for komplicerede og for omfattende. Erfaringer viser, at reglernes kompleksitet og omfang i vid udstrækning kan blokere for planlægning og implementering af projekter.

Lovudkastet giver derfor anledning til en række spørgsmål, som efter Novafos' klare overbevisning må og skal afklares i de kommende udmøntende regler (vejledning og bekendtgørelse).

Det er således Novafos' forventning, at der i den nye "Beregningsbekendtgørelse" skal fremgå en klar procedure for, hvordan beregningerne skal udføres, og hvilke data der kan benyttes. Herunder hvordan omkostninger og fordele skal opgøres. Især bør det afklares, hvordan skader på ejendomme og bygninger/infrastruktur skal opgøres, da dette er altafgørende for beregningerne.

Lovforslaget afklarer heller ikke, om afledte omkostninger vil skulle indgå i beregningerne. F.eks. i et separeret opland, hvis drænvandet skal være indeholdt i en eksisterende udledningstilladelse, så vil det evt. betyde, at der skal bygges yderligere forsinkelsesbassiner til regn- og drænvandet. Ligeledes gør det sig gældende hvis drænvandet sendes til eksisterende fællessystem, hvor der så vil være risiko for opstuvning af spildevand, samt at der sendes mere vand til renseanlæg. Det bør efter Novafos' mening være tydeligt hvilke afledte omkostninger der skal indgå i beregningerne.

Novafos ser en stor risiko for, at reglerne vedr. beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed bliver så omfattende og komplekse, at det i sidste ende kan være en stor barriere eller helt showstopper for mange projekter.

Offentliggørelse af beregninger

Novafos er helt enig i, at borgere i de berørte områder orienteres herom, også ved offentliggørelse af beregninger på spildevandsforsyningsselskabernes hjemmeside, men Novafos opfordrer til, at det kommer til at ske på oplandsniveau.

Sådan som udkastet er formuleret i sin nuværende form, finder Novafos, at der stilles uhensigtsmæssige krav til udstilling af beregninger og data på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside. Der forventes en betydelig usikkerhed om både data og beregningsresultater, hvorfor det efter Novafos' mening alene giver mening at stille krav om udstilling af beregningsresultater og data på oplandsniveau. Dvs. opgjort over et udvalgt område.

Vi er der for vores vand

Ikke fordi Novafos mener, at spildevandsforsyningsselskaberne vil have noget at skjule, eller det vil være for besværligt. Begrundelsen er derimod, at Novafos er bekymret for, at data vil udstille enkeltejendomme således, at de vil tabe i værdi eller blive helt usælgelige.

Et eksempel er beregninger, der viser skader på specifikke boliger. Novafos ønsker i stedet, at forventede antal berørte boliger eller lign. opgøres på oplandsniveau. Dette er ligeledes gældende for registrering af skader fra borgerhenvendelser.

Novafos vil altså gerne undgå at offentliggøre disse beregninger af hensyn til boligejerne, fordi en udpegning af et område i kommunens spildevandplan ikke er ensbetydende med, at de grundvandssænkende foranstaltninger vil blive etableret, hverken på den korte eller den lange bane.

Novafos henstiller endvidere til, at kommunerne forpligtes til at opdatere spildevandsplanen med oplysninger om, at der ikke etableres kollektive løsninger til at håndtere det terrænnære grundvand, når det er blevet beregnet, at det ikke er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at håndtere det terrænnære grundvand ved en kollektiv løsning. Et supplement til den information, som spildevandplanen indeholder omkring mulige løsningstyper, tidshorisont og overordnet samfundsøkonomisk værdi, vil efter vores mening, give borgerne i de berørte områder den nødvendige indsigt, uden at de detaljerede beregningsresultater behøver at offentliggøres.

Rensning

Spildevandsforsyningsselskaberne har allerede i dag store udfordringer i forhold til rensning og udledning til recipient. Rensekrav til tag- og overfladevand/regnvand gør, allerede i dag, processen omkring etablering af renseløsninger meget ressource- og tidskrævende. Det er ofte vanskeligt at få plads til rensning (bassiner mm). Der er også ofte ukendt tilstand i recipienten (både hydraulisk og kemisk), hvorfor dette først skal undersøges inden udledning. Det kræver på den baggrund store ressourcer at finde plads til rensning af regnvand og få det nødvendige kendskab til forhold omkring recipienter

Novafos ønsker, at såfremt det terrænnære grundvand ikke er forurenet, så skal det kunne udledes til recipient uden større krav til rensning og undersøgelse af recipient, såfremt recipienten ikke er hydraulisk belastet (fx fjorde og hav). I dag kan grundejere i medfør af vandløbslovens regler dræne og udlede til recipient uden behov for udledningstilladelse. Dette bør efter Novafos' mening overføres til de løsninger, hvor spildevandsforsyningsselskabet dræner for den samme type vand.

Novafos foreslår, at det fastsættes, at før områder udpeges af myndigheden til håndtering af terrænnært grundvand ved grundvandsænkende foranstaltninger, så er det undersøgt, om der er plads til rensning (hvis nødvendigt), og tilstanden af recipienten er undersøgt. Herved undgår man at give borgere og virksomheder forventninger til sænkning af grundvand, hvis dette alligevel ikke kan ske.

NovafoS vurderer, at det kan være meget ressource- og tidskrævende at planlægge for rensning og undersøge recipienter. Dette kan tage uforholdsmæssigt meget tid, for kun at konstatere i de samfundsøkonomiske beregninger, at det ikke er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at lave grundvandssænkende foranstaltninger. NovafoS mener derfor, at processen i forhold til at håndtere det terrænnære grundvand skal forventningsafstemmes i forhold til dette.

Udledningstilladelser

Det er allerede i dag tæt på umuligt at opnå udledningstilladelser for især tag- og overfladevand. NovafoS vurderer, at det ikke vil være nemmere at opnå udledningstilladelser for terrænnært grundvand. Udfordringen beror efter NovafoS' vurdering både på manglende ressourcer i kommunerne, men også miljømæssige udfordringer i recipienterne, herunder manglende valid viden om tilstanden i recipienterne.

Planlægning af rensning og undersøgelse af recipient er derfor en del af grundlaget for at få udledningstilladelse. (jf. punkt om rensning).

NovafoS vurderer på den baggrund, at det, for at sikre hurtig og effektiv sagsbehandling, er nødvendigt at tilføje kommunerne de nødvendige ressourcer, bl.a. til at opnå viden om tilstanden i recipienterne.

Effektiviseringskrav

Det er positivt, at udkastet lægger op til at spildevandselskaberne skal kunne få dækket deres omkostninger til de samfundsøkonomiske analyser, uanset om analyserne for et givent område munder ud i, at spildevandselskabet får en forsyningsforpligtelse til håndtering af terrænnært grundvand i et givent område, eller at selskabet ikke får sådan en forpligtelse.

Det er således altafgørende, at hvis spildevandsforsyningsselskaberne får tilført nye opgaver vedrørende terrænnært grundvand, er det vigtigt, at vandsektorloven understøtter opgaveløsningen. Herunder f.eks., at selskaberne får fuld omkostningsdækning for deres udgifter.

Som NovafoS forstår det, vil det være muligt at få tillæg for de nye opgaver, men som med øvrige tillæg, vil de blive omfattet af effektiviseringskrav. Det vil efter NovafoS' vurdering blive svært at effektivisere på f.eks. dræn, idet der alene vil være anlægsomkostninger forbundet hermed og meget lidt drift.

Da anlægsinvesteringerne skal betales, og på grund af det effektiviseringskrav, der pålægges spildevandsforsyningsselskabet, vil selskabet være nødsaget til at hente midlerne fra basisdriften. Investeringer i håndtering af terrænnært grundvand vil derfor give selskaberne færre midler til investering og drift af eksisterende anlæg. Dermed vil der skulle spares mere, jo flere projekter der gennemføres.

Det vil således gå ud over den almindelige spildevandshåndtering, når spildevandsforsyningsselskaberne skal finde de nødvendige effektiviseringer på driften heraf.

Erstatningsansvar

Novafos vurderer, at der vil være risiko for sætningsskader på bygninger, når der ændres på grundvandsstanden i et område. Det vil derfor være vanskeligt at sikre, at der, når der etableres kollektive løsninger, ikke vil være risiko for sætningsskader. Det giver anledning til usikkerhed for spildevandsforsyningsselskaberne, når der skal etableres løsninger i et område. Som forsyning ved vi, at der er meget stort fokus på netop sætningsskader fra grundejerne, når der udføres grave- og anlægsarbejder. Det betyder omfattende monitoring før, under og efter anlæggelse af løsninger.

Derudover er Novafos bekymret for, om grundvandssænkende foranstaltninger kan mobilisere gamle forureninger, og hvem der i så fald er ansvarlig for dette. Er det kommunen der har udpeget området i spildevandsplanen og givet tilladelsen til bortledning, eller er det spildevandsforsyningsselskabet, som laver de grundvandssænkende tiltag?

Prøveperiode

Novafos opfordrer til, at der gives mulighed for en prøveperiode, hvor spildevandsforsyningsselskaberne kan komme hurtigt i gang med at afprøve løsninger og dermed høste erfaringer. Terrænnært grundvand udgør et nyt indsatsområde for spildevandsforsyningsselskaberne, og der mangler derfor erfaringer vedr. bl.a. hensigtsmæssige metoder til grundvandssænkning og samfundsøkonomiske beregninger. Novafos vil derfor opfordre til, at der indføres en prøveperiode, hvor selskaberne, kommunerne og staten kan høste praktiske erfaringer.

Med venlig hilsen

Tina Otterstrøm Jensen
Direktør Spildevand Plan & Projekt

Til: mim@mim.dk
Fra: Bjarne Kristoffersen (bjar@nyborg.dk)
Titel: Høringssvar - Håndtering af terrænnært grundvand
Sendt: 27-11-2024 09:51
Bilag: image001.png; image002.jpg; image003.png; image004.png; image005.png; image006.png;

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Miljøstyrelsen

Som jeg forstår lovforslaget, skal spildevandsforsyninger kunne pålægges at grundvandssænke ved forhøjet grundvand i deres forsyningsområder (kloakplande).

Ved grundvandssænkninger i byområder vil der altid være risiko for sætningsskader på bygninger. Hvem bliver ansvarlig for evt. erstatningssager som følge af grundvandssænkning, dem der pålægger forsyningen at grundvandssænke (via spildevandsplan) eller dem som foretager den egentlige grundvandssænkning (forsyningen) ?

Når grundvandet stiger, vil mange vandløb, som er grundvandsfødte, sandsynligt få højere vandspejl. Jeg kan ikke se, hvor det grundvandssænkede vand skal ledes hen, når vandløbene stiger. Havstigninger vil også have stuvningseffekt på vandløbene.

Derudover vil der skulle bruges meget energi => CO₂ udledning på permanent at pumpe grundvand.

Venlig hilsen

 Bjarne Kristoffersen,
ingeniør
Miljø og Byggesag

 6333 6829 - 2026 0623

 bjar@nyborg.dk

 www.nyborg.dk

Jul i den gamle
Kongeby

Når du skriver til kommunen, behandler vi oplysninger om dig. Du kan læse vores privatlivspolitik her: [Privatlivspolitik](#)

Til: mim@mim.dk
Cc: idlbe@mim.dk, mibir@odense.dk (Michelle Moustgaard Birch), gdan@odense.dk (Gitte Delcin Andreassen), LINOW@odense.dk (Lis Nowak), gel@odense.dk (Gert Michael Laursen), rikbu@odense.dk (Rikke Vinther Lund Burcharth), surbe@odense.dk (Susan Rosendal Bennetzen)
Fra: Gert Michael Laursen (gel@odense.dk)
Titel: Hørings svar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898 (Odense Kommune / Spildevand og Klimatilpasning).
Sendt: 19-12-2024 12:47
Bilag: image001.png; image002.png; image003.png; image004.png; image005.png; image006.png;

Kære Miljø- og Ligestillingsministerium

Vi har i Odense Kommune, med stor interesse, læst høringsmaterialet med udkast til *"Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, vandsektorloven og lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. (Spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand ved grundvandsænkende foranstaltninger i kloakerede områder med håndtering af tag- og overfladevand og taksfinansiering heraf, og krav om tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvand)".* Vi ser meget positivt på en lovgivning på området og har set frem til denne, og vi vil gerne knytte nedenstående kommentarer til det fremsendte materiale:

- * Odense er en af Danmarks største byer, og en by i vækst, hvor der er kamp om pladsen og begrænsede arealer at udvikle på. Vi arbejder målrettet på at undgå (ny)byggeri på udsatte steder og ifald dette ikke kan undgås, da at sikre at der bygges robust og klimatilpasset de pågældende steder. Det er derfor meget vigtigt, at man for nye områder reelt har mulighed for at arbejde med afværgeforanstaltninger – og ikke bare undlade at bygge – men, at der blandt afværgeforanstaltningerne reelt også bliver mulighed for at arbejde med centrale løsninger omkring dræning. Dette særligt i områder der ikke ligger i umiddelbar tilknytning til en robust recipient, da afværgeforanstaltningen her ellers ville være ikke at bygge noget som helst.
- * Vi er usikre overfor lovforslagets mange omtaler af en statslig vejledning, en eventuel supplerende kortlægning og de her til hørende data og har behov for mere præcist at vide, hvornår vi kan forvente at vejledningen og en eventuel supplerende kortlægning foreligger. På nuværende tidspunkt er vi ikke bekendt med et redskab til beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed for grundvandsområdet. Vi formoder, at det vil skulle udvikles, men udviklingen kan ikke rigtig tage fart før der ligger et endeligt lovforslag og en tilhørende vejledning, og det er derfor vigtigt at vejledningen udarbejdes snarest muligt – og ikke først et stykke tid efter lovens vedtagelse – som det desværre ofte ses. Vi vil endvidere gerne have mulighed for at bruge egne data, i tilfælde hvor vi vurderer, at de er bedre end de statsligt udstillede data.
- * Serviceniveau- og Omkostningsbekendtgørelsernes krav om henholdsvis samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed og selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, som udgangspunkt for forsyningsselskabernes arbejde med tag- og overfladevand, har i vid udstrækning blokeret for planlægning og implementering af klimatilpasningsprojekter og tænkes alligevel videreført i arbejdet med terrænnært grundvand. Det finder vi som udgangspunkt er rigtig uheldigt, idet metoden ofte undervurderer de reelle skader og i høj grad begrænser mulighederne for at medtage positive benefits af gode bæredygtige løsninger. Specielt for forsyningsvirksomhederne virker de nuværende ordninger meget bureaukratiske, tidskrævende og mere til gavn for jurister og rådgivere end positivt bidragende til det omgivne miljø og arbejdet med klimatilpasning og vandhåndtering, og samme kritik vil derfor forventeligt kunne rettes mod en ramme for beregning af hensigtsmæssighed og omkostningseffektivitet på grundvandssænkingsområdet.
- * Det er forståeligt og i mange tilfælde også ønskeligt at definere nogle minimumsgrænser for sagsbehandling, og måske også en nedre grænse for sagsbehandlingen i forbindelse med terrænnært grundvand. Vi vil imidlertid gerne stille spørgsmålstejn ved dette, idet vi herved f.eks risikerer at komme i karambolage med Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), der ikke har nogen nedre grænse og måske også med Vandrammedirektivet, hvor der heller ikke er en nedre grænse for udledningen til vandløb.
- * Vi er selvfølgelig bekendt med den 30-års begrænsning hvormed der maksimalt meddeles vandindvindingstilladelser, men det er essentielt at begrænsningen på

grundvandssænkningstilladelser ikke medfører, at man kun kan regne med en 30 års anlægslevetid i de samfunds- og selskabsøkonomiske beregninger. Anlæggene vil sædvanligvis have levetider der er væsentligt højere og det vil være undtagelsen at anlæg er udtjente efter 30 år, og vi risikerer derfor en skævvridning i udregningen af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed og selskabsøkonomiske omkostningseffektivitet, hvis levetid sidestilles med tilladelsens løbetid.

- * I forhold til vores indledende arbejde med udpegningen af relevante områder med behov for grundvandssænkning og den efterfølgende indarbejdning i Spildevandsplanen, mener vi, at tidsfristerne på henholdsvis 1, 3 og 5 år kan vise sig vanskelige at overholde. Vi er også usikre i forhold til, at forsyningsselskaberne skal lave de samfundsøkonomiske beregninger inden områderne endeligt udpeges i Spildevandsplanen, og der ikke er nogen frist for, hvornår selskaberne skal have udført beregningerne, og hvordan dette kommer til at hænge sammen i praksis.
- * Vi er bekymrede i forhold til, hvorvidt spildevandsselskaberne i praksis vil kunne meddele de nødvendige udledningstilladelser, når terrænnært grundvand skal reguleres som spildevand – og der dermed skal vurderes i forhold til merudledning jf. Vandrammedirektivet (Indsatsbekendtgørelsen)? Helt generelt er vi faktisk usikre på, hvorvidt det er muligt at skabe plads til mere vand i vores vandløb, så der kan opnås udledningstilladelse, idet vi allerede for nuværende opererer med nogle MEGET små afløbstal.
- * Vi mener ikke, at det af lovforslaget tilstrækkeligt klart fremgår, hvor og hvordan grænsen mellem Vandløbsloven og disse spildevandsanlæg, henholdsvis går og er defineret – og hvad med de eksisterende anlæg (dræn, grøfter mv.).
- * Vi finder det ikke helt klart, hvornår den nedre grænse på årlig udledning af henholdsvis 10.000 m³, og 100.000 m³ gælder. Som vi forstår det, er de 100.000 m³/årligt fortsat kun relevant at forholde sig til i tilfælde af ansøgninger om tilladelse til midlertidig grundvandssænkning i forbindelse med bygge- og anlægningsprojekter. Al anden håndtering af terrænnært grundvand med henblik på permanent tørholdelse/grundvandssænkning ved oppumpning og bortledning vil fremover kræve tilladelse – med mindre, det må antages at den bortledte vandmængde ikke overstiger 10.000 m³ årligt. Hvis ovenstående udlægning af lovforslaget ikke er korrekt hører vi meget gerne herom.
- * Ligeledes i forhold til §26 er vi usikre i forhold til de fremtidige muligheder for nyttiggørelse af det oppumpede/bortledte vand. Vil en primær ansøgning om tilladelse til permanent tørholdelse af en kælder ved oppumpning og udledning af eksempelvis 200.000 m³ vand årligt, skulle meddeles jf §26 eller §20, hvis det oppumpede vand sekundært f.eks bruges til varme- og/eller køleformål?
- * Odense Kommune har tidligere udtalt sig kritisk omkring de såkaldte effektiviseringskrav og kritikken er indsendt i høringsperioden for forslaget om ændringer af lovgivningen på spildevandsområdet. Vi er meget bekymrede og opmærksomme på, at denne kritik også vil være relevant i relation til udformningen af dette lovforslag. Effektiviseringskravene til forsyningsselskaberne rammer skævt og dobbelt, hvilket vi på ingen måder mener er hensigtsmæssigt, og vi mener fortsat at der allerede så rigeligt er taget højde for, at forsyningerne ikke gør mere end de skal, i kraft af beregningerne af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed og selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, samt Vandsektortilsynets kontrol af disse.
- * Afslutningsvis skal det nævnes, at det potentielt er en meget omfattende opgave som pålægges kommunerne med denne lovgivning, og vi mener at de midler der stilles kommunerne i udsigt til kampen mod terrænnært grundvand burde være langt større. Dette er ikke mindst relevant, hvis lovforslaget skal have en effekt til samfundets bedste og reelt udgøre det værktøj vi igennem så mange år har manglet.

De bedste hilsener og Glædelig Jul

Gert Michael Laursen
Slotsgeolog & Klimamedarbejder

Tlf: [40219789](tel:40219789)
Mail: gel@odense.dk

ODENSE KOMMUNE

Klima- & Miljøforvaltningen
Natur & Miljø, Vandhåndtering og Gartneri
Klimatilpasningsteamet
Nørregade 36, Indgang X
5100 Odense C
www.odense.dk

Find rundt i Odense
med **Odense Rundt**

Odense Kommune behandler dine personoplysninger. Du kan se mere om, hvordan det foregår og dine rettigheder på www.odense.dk/privatlivspolitik

Miljø- og Ligestillingsministeriet
Sendt via mail til mim@mim.dk

Dato 02.01.2025

Rambøll
Hannemanns Allé 53
DK-2300 København S

T +45 5161 1000
F +45 5161 1001
www.ramboll.dk

HØRING AF UDKAST TIL LOVFORSLAG OM HÅNDTERING AF TERRÆNNÆRT GRUNDVAND

Som en væsentlig aktør i arbejdet med at håndtere vand som følge af klimaforandringer sender Rambøll hermed et høringssvar til lovforslaget om håndtering af terrænnært grundvand. Vi anerkender fuldt ud behovet for ny regulering til at håndtere terrænnært grundvand og ser positivt på lovforslaget, men vi ønsker med vores høringssvar at fremhæve nogle væsentlige udfordringer og opmærksomhedspunkter.

Mangelfuldt datagrundlag for udpegning og planlægning

Lovforslaget forudsætter, at statslige kortlægninger af grundvandsdata kan danne grundlag for identificering af områder med risiko for terrænnært grundvand i spildevandsplanerne (afsnit 3). Det vækker bekymring, da disse kortlægninger ikke er målrettet terrænnære data, og de vil derfor efter vores opfattelse udgøre et mangelfuldt grundlag til at fastlægge risikoområder for terrænnært grundvand. Ligeledes vil samme utilstrækkelige datagrundlag udgøre grundlaget for den efterfølgende planlægning, effektvurdering og konsekvensvurdering af løsninger til håndtering af grundvandet. Hvis både udpegning af risikoområder og planlægning af løsninger sker på utilstrækkelige datagrundlag er der risiko for at det fører til fejlprioriteringer og ineffektive løsninger. Det anbefales derfor, at der etableres mulighed for at vurdere og evt. forbedre det hydrogeologiske datagrundlag for de terrænnære grundvandsforhold.

Samfundsøkonomiske beregninger uden tilstrækkelig viden om skadesrelationer

I afsnit 6 fremgår det, at en samfundsøkonomisk analyse skal danne grundlag for godkendelse af spildevandsselskabernes etablering af løsninger til grundvandssænkende foranstaltninger vedrørende terrænnært grundvand, hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. Imidlertid er viden om, hvordan højtstående grundvand forårsager skader på bygninger, infrastruktur og miljø, mangelfuld. Manglen på tilstrækkelige data gør det vanskeligt at udføre valide analyser, hvilket kan føre til fejlagtige prioriteringer eller urealistiske forventninger til økonomisk rentabilitet. Dette skaber risiko for, at kritiske områder ikke bliver behandlet rettidigt eller effektivt.

Når det drejer sig om grundvand kan der ikke opereres med regnhændelser og gentagelsesperioder som vi kender det fra håndtering af klimatilpasning af nedbør. En kraftig regn vil ofte afstrømme på overfladen og ikke nå at infiltrere ned i jorden, og vil derfor ikke få betydning for grundvandsspejlet. Derimod kan en lang sammenhængende periode, eller tætliggende perioder, med mindre regn betyder meget for stigning i grundvandsspejlet. Hvordan gentagelsesperioder tænkes og hvilke varigheder af høje grundvandsstande, der skal risikovurderes, ser ikke ud til at være med i grundlaget for vurdering af samfundsøkonomi, hvilket det bør være.

Uhensigtsmæssig arbejdsrækkefølge

Lovforslaget foreskriver, at kommunerne skal udpege områder med risiko for terrænnært grundvand i spildevandsplanerne, før der udføres samfundsøkonomiske vurderinger (afsnit 5). Denne arbejdsrækkefølge risikerer at føre til, at områder fastlægges i spildevandsplanerne uden efterfølgende at blive håndteret, hvis det viser sig ikke at være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. Dette kan skabe usikkerhed blandt borgere og aktører i de udpegede områder og underminere tilliden til processen.

Kompleks ansvarsfordeling skaber uklarheder

Ansvarsfordelingen i lovforslaget begrænser kommuners og spildevandsselskabers ansvar til regnvandskloakerede eller planlagte områder (afsnit 7). Det efterlader ansvaret for terrænnært grundvand i ny byområder, spildevandskloakerede og ikke-kloakerede områder hos borgerne. Det vil også gælde områder, der udpeges som risikoområder i spildevandsplaner, men som ikke godkendes efter samfundsøkonomiske vurderinger. Dette skaber en fragmenteret og uigennemsigtig ansvarsfordeling, der gør det svært for borgere og aktører at forstå, hvem der er ansvarlig for håndtering af problemer med terrænnært grundvand.

Uhensigtsmæssig skelnen mellem vandtyper

Lovforslaget omtaler en skelnen mellem, hvornår der er tale om terrænnært grundvand, regnvand/tag- og overfladevand, spildevand, forurenet vand mv. At skelne mellem disse vandtyper er komplekst og kan ofte ikke lade sig gøre, hvilket ikke må bremse løsningen på borgernes problem. Bæredygtige og omkostningseffektive løsninger kræver, at det er muligt at tænke i holistiske løsninger for hele vandets kredsløb, og ikke i teoretisk fragmenterede opdelinger.

Horsens d. 20/12-2024

Hørringssvar til Lovforslag om terrænnært grundvand

Officiel titel: Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og vandsektorloven

- Side 19 – de kan give straks påbud til at vi skal gøre det nu. Dette kan både blive fordyrende da der vil være en del straks afskrivninger og det kan være på bekostning af andre planlagte projekter.
- - Side 71: Forslag til ændring af Miljøbeskyttelseslovens §26 beskriver at grundvandet kan ledes gennem regnvandsbassiner, hvilket strider mod hidtidig praksis, da det kan forringe rensningen væsentlig på grund af det kontinuerte flow.
  - Side 71: Forslag til ændring af Miljøbeskyttelseslovens §26 beskriver at *”Den, som bortleder grundvand eller på anden måde sænker grundvandsstanden, vil generelt have metodefrihed i forhold til, hvordan dette konkret vil kunne foretages.”*
- på side 19 beskrives at der *”ved separatkloakering for tag- og overfladevand (regnvand) lægges et drænrør med en liggedybde umiddelbart under det eksisterende kloaksystem”*
Spørgsmålet er om der er metodefrihed eller ej?

At lægge dræn under eksisterende ledninger kan kræve stor gravedybde og håndtering af store mængder grundvand, da mange ledninger ligger mellem 2,5 og 4 m under terræn.

Ved ny anlæg er ledningerne tætte og uvedkommende vand i ledningerne vil derfor ikke være en begrundelse for en lægningsdybde af drænet under dybeste ledning. Drænets lægningsdybde burde afhænge af de lokale værdier der skal sikres mod skader (beregning af samfundsøkonomiske hensigtsmæssigheds løsning.) samt dybden af grundvandet.

- Spildevandsselskabet skal beregne den løsning der er samfundsøkonomiske hensigtsmæssig. Der er ekstra omkostninger og opgaver for forsyningen – mere administrativt arbejde for forsyningen der giver ekstra omkostninger.
- Hvorfor kommer vandet til at ændre karakter og efterfølgende kræve en udledningstilladelse side 54
  - Man kan ikke forsinke på drænvand - der er fri dræningsret iht. gældende vandløbslov.
  - Vandløbsvand bliver til spildevand side 61 – Når det sidestilles med tag og overfladevand skal det terrænnære grundvand så renses inden udledning til recipient?
  - Der differentieres ift. om man er i byzone eller landzone - landbrug har/får fri udledning af drænvand fra deres marker og dermed ingen rensekrav.
- Forsyningen skal bære risikoen
  - Hvad hvis et hus er pælefunderet eller områder med plastisk ler, hvor risikoen er så stor for skader på huset ved en grundvandssænkning, at man ikke kan grundvandssænke selvom økonomien er lavere end skadesomkostningerne ved opstuvning af grundvand?
Her tænkes især på, at eventuelle skader forårsaget af selve grundvandssænkningen, kan være større og mere om sig gribende end selve skadesomkostningen – kan forsyningen så afvise at udføre grundvandsænkning i et sådan område?

- Effektiviseringskrav – forsyningerne er underlagt et effektiviseringskrav, hvordan skal effektiviseringens kravet på håndtering af drænvand udmøntes?
- Dokumentation på s. 20
  - Reduceret omkostninger ift. Uvedkommende vand.
Det er ikke en nem opgave at regne på uvedkommende vand, når der ikke er lavet kortlægning herfor – er det uvedkommende vand identificeret som fejltilslutninger, dræntilslutninger eller utætte ledninger og højtstående grundvand.
- Hvordan står de borgere der ved påbud har tilsluttet sig ledningen til håndtering af terrænnært grundvand, og forsyningen efter 30 år ikke kan få en ny tilladelse til systemet og det skal lukkes?
- Tilslutning af dræn fra haver mv. kan/skal de tilsluttes eller er det kun omfangsdræn?

Venlig hilsen

Jette Porsgaard og Jannie Sif Herskind

På vegne af Samn Forsyning

16. december 2024

Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024- 10898 fra Silkeborg Kommune

Først og fremmest hilser vi lovforslaget velkomment, det er længe ventet og det er en opgave vi gerne vil være med til at løse i kommunerne.

Når det er sagt, så mener Silkeborg Kommune for det første, at lovforslaget (desværre) har begrænset anvendelse. For det andet, at opgavens omfang og heraf kommunale administrationsomkostninger ikke fremgår tydeligt nok. Og for det tredje, at der er en lang række underbelyste udfordringer og væsentlige uafklarede tekniske spørgsmål.

Vi har derfor følgende bemærkninger til lovforslaget.

1. Begrænset anvendelse:

1. Lovforslaget giver kun mulighed for at hjælpe i områder, hvor der er separatkloakeret (regnvandskloakeret). Dette betyder, at vi ikke kan gøre noget i områder med problemer med højtstående grundvand, hvis der kun er spildevandskloakeret. Det betyder i praksis, at vi fortsat ikke kan gøre noget i mange af de områder hvor der netop er problemer.
2. Er skadesberegningerne store nok til, at der kan finansieres en løsning i de områder, hvor der er problemer på grønne arealer, fx i naturområder, haver, fælles parker etc., til at det en reel mulighed?

2. Øget administrationsomkostninger: Forslaget vil medføre ekstra administration i kommunen, uden (afklaring om) økonomisk kompensation, i forhold til:

1. Udpegninger af områder med problemer
    1. Indhentning af data
    2. Indberetning af data
  2. Tillæg til Spildevandsplanen (evt. helt ny spildevandsplan)
    1. skal genbesøges efter 3 år
  3. Udledningstilladelser – ukendt indhold i vandet, kræver det rensning eller ej?
    1. Allerede nu er det svært at få lov til at udlede tag- og overfladevand, det kræver store analyserapporter og miljøvurderinger
  4. Tilslutningstilladelser – store bidragsyder fx industri, det er uklart om det vil blive påvirket med endnu flere krav.
-

5. Fejlkoblinger – private grundejere med omfangsdræn, mødes af et påbud om at koble drænvand på ny ledning i stedet for at beholde det på regnvandsledningen.

3. Uafklarede tekniske spørgsmål:

Udledningstilladelser (og tilslutningstilladelser)

- A. Når det nu kan betragtes som spildevand (jf. side 11), vil forsyningen så i disse tilfælde kunne aflede drænvandet via regnvandsledningen, og dermed rense det i et regnvandsbassin?
- a. Eller SKAL det have sin egen ledning? og kan kommunen i så fald stille krav om rensning/forsinkelse?
- B. Er det kommunens vurdering om grundvandet skal betragtes som spildevand, grundvand eller drænvand?
- C. Hvordan skal selve bortledningen administreres rent tilladelsesmæssigt?
- a. Vandforsyningsloven omfatter kun tilladelse til selve grundvandssænkningen, men forholder sig ikke til bortledningen, som ofte er en udledning.
- D. Vil bortledningen være omfattet af miljøstyrelsens tilsyn med spildevandsforsyningsselskabernes udledninger?
- E. Udledningstilladelser er kun nævnt med en enkelt sætning på side 43. Det er en kæmpe undervurdering af opgaven. Det bør beskrives meget mere, specielt set i lyset af de seneste afgørelser på området.
- F. Kan det komme på tale at visse ejendomme skal have en tilslutningstilladelse?
- a. Hvornår ville dette være aktuelt (Ved tilslutning til en tredje ledning? Ved tilslutning til eksisterende regnvandsledning)?
- G. Det er ønskeligt at loven også giver mulighed for tilslutning af pladser med permeabel belægning (f.eks. P-pladser mv.), men også til boldbaner mv. samt, dræn fra støttemure, vejkanter mv.

Spildevandsplanen og vandløbsloven

- A. Når kommunen har udpeget områder, med problemer, og forsyningen så skal beregne disse, skal det så allerede i spildevandsplanen nu?
- a. Eller kan udpegningerne og beregninger bruges som et arbejdsdokument. Således at man kun vedtager de områder, hvor det også er økonomisk muligt at løse problemet?
- b. Lovforslaget er lidt utydeligt hvad dette angår.
- B. Der bør vel laves en vurdering i alle de områder der skal separatkloakeres eller saneres, om der er risiko for højtstående grundvand, når ledningerne tættes/udskiftes?
- a. I så fald bør området tages med i forhold til håndtering af grundvandet.
- C. Kan man nøjes med at udpege mindre områder inden for et kloakopland?
- a. Hvor meget må det være ”fragmenteret”?

- b. Skal der være noget frivillighed, eller skal borgerne tvinges med, selvom de ikke oplever problemer (men ligger i et udpeget område)?
- D. Hvad menes der med væsentlige ændringer, jf. side 2 i høringsbrevet. Hvor kommer denne frase fra, den har vi ikke set før? Normalt skal alle ændringer sendes i tillæg.
- E. Vandløbsloven er ikke nævnt ret meget i forhold til hvor mange regler der allerede eksisterer ang. dræn i vandløbsloven. Hvordan afgør man om det er vandløbsloven eller den nye lov om terrænnært grundvand?
- F. Håndtering af overdragelsessituationer er ikke beskrevet, hvordan skal det foregå hvis et eksisterende privat pumpelaug skal overgå til forsyningen?

Beregninger

- A. Jf. side 8 kan ”..miljøministeren gives bemyndigelse til at kunne fastsætte regler om efter hvilken metode, at spildevandforsyningsselskaberne skal beregne den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed... ”.
  - a. Det skal beskrives mere klart hvordan beregningsbekendtgørelsen skal anvendes, hvis det er denne der tænkes på. Erfaringen fra tag- og overfladevand har vist sig meget begrænset jf. serviceniveaubekendtgørelsen.
- B. Skal eventuelt værditab overstige omkostningerne til grundvandssænkningen?
  - a. Hvornår forventes det at skadesdata fra Pension & Forsikringsselskaberne kan anvendes, og hvad bruger vi indtil da?
- C. Jf. side 37 bør indsatsen finansieres af alle de til selskabet tilsluttede forbrugere, herunder grundejere, over de almindelige spildevandsbidrag på linje med de øvrige udgifter, selskaberne har til deres almindelige forsyningsvirksomhed. Årsagen hertil er primært, at alle de tilsluttede forbrugere i større eller mindre grad vil få gavn af indsatsen. Dvs. at det ikke kun er de direkte berørte grundejere der skal betale, men alle forbrugere får forhøjet deres takster?
  - a. Borgere i områder der slet ikke er berørt, får vel ingen gavn af det? Kunne det løses ved at gøre det muligt for forsyningsselskaberne at lave en tillægstakst?

Vi ser frem til det fortsatte samarbejde.

På vegne af Silkeborg Kommune

Thomas Damgaard, chef for Teknik og Miljø

Til: mim@mim.dk
Cc: idlbe@mim.dk
Fra: Carina Sparre Lippert (Carina.Sparre.Lippert@skanderborg.dk)
Titel: Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024- 10898 – Skanderborg Kommune
Sendt: 17-12-2024 12:48
Bilag: image001.jpg;

Til Miljøministeriet.

Her får I høringssvar fra Skanderborg Kommune.

Først og fremmest hilser vi lovforslaget velkomment, det er længe ventet. Når det så er sagt, så synes vi ikke at man bør undervurdere hvilken opgave der ligger i det. Vi vil gerne løfte opgaven i kommunen og forsyningen, men man bør fra ministeriets side være mere ærlig omkring, at det er en opgave der kommer til at fylde noget. Det er nemlig noget vi kan tage med os til vores politikere, når der skal drøftes ressourcer i afdelingerne.

Hermed høringssvar, som nok egentlig mest består af spørgsmål:

Udledningstilladelser (og tilslutningstilladelser):

- * Når det nu kan betragtes som spildevand (jf. side 11), vil forsyningen så i disse tilfælde kunne aflede drænvandet via regnvandsledningen, og dermed rense det i et regnvandsbassin? Eller SKAL det have sin egen ledning – og kan kommunen i så fald stille krav om rensning/forsinkelse. Er det kommunens vurdering om grundvandet skal betragtes som spildevand, grundvand eller drænvand?
- * Hvordan skal selve bortledningen administreres rent tilladelsesmæssigt? Vandforsyningsloven omfatter kun tilladelse til selve grundvandssænkningen, men forholder sig ikke til bortledningen, som ofte er en udledning. Her famler kommunerne lidt i blinde i forhold til hvilken form for udledningstilladelse/vilkår der kan stilles. Det gælder helt generelt ved udledning af grundvand fra grundvandssænkninger. Der mangler generelt en vejledning på området.
- * Vil bortledningen være omfattet af miljøstyrelsens tilsyn med spildevandsforsyningsselskabernes udledninger?
- * Udledningstilladelser er kun nævnt med en enkelt sætning på side 43. Det er en kæmpe undervurdering af opgaven. Det bør beskrives meget mere.
- * Kan det komme på tale at visse ejendomme skal have en tilslutningstilladelse, og hvornår ville dette være aktuelt? Ved tilslutning til en tredje ledning? Ved tilslutning til eksisterende regnvandsledning?
- * Det er ønskeligt at loven også giver mulighed for tilslutning af pladser med permeabel belægning (f.eks. P-pladser mv.), men også til boldbaner mv. samt, dræn fra støttemure, vejkanter mv.

Spildevandsplanen:

- * Må vi skrive i spildevandsplanen at det vil blive implementeret (i denne revision), og at vi løbende vil arbejde på udpegningerne, og at disse så vil komme med som tillæg, og senest vil komme med ved 3 års revisionen. Det bliver svært at nå at udpege og vedtage konkrete områder inden for 1½ år.
- * Må man udpege områder i spildevandsplanen, og vedtage denne, og så skal forsyningen først efterfølgende foretage deres beregninger? Eller skal disse foreligge før spildevandsplanen vedtages? Lovforslaget er lidt utydeligt hvad det angår.
- * Er det tilstrækkeligt at opdatere spildevandsplanen i form af tillæg?
- * Ud fra hvilke kriterier skal/kan vi udpege områderne. Hvilke værktøjer kan/må man bruge
- * Staten skal stille data og kort til rådighed: Hvilke, hvor kommer de til at ligge og hvordan formidles det?
- * Der bør vel laves en vurdering i alle de områder der skal separatkloakeres eller saneres, om der er risiko for højtstående grundvand, når ledningerne tættes/udskiftes? Og i så fald bør området tages med i forhold til håndtering af grundvandet.
- * Kan man nøjes med at udpege mindre områder inden for et kloakopland. Hvor meget må det være "fragmenteret". Skal der være noget frivillighed, eller skal borgerne tvinges med, selvom de ikke oplever problemer (men ligger i et udpeget område).
- * Hvad menes der med væsentlige ændringer, jf. side 2 i høringsbrevet. Hvor kommer denne frase fra, den har vi ikke set før? Normalt skal alle ændringer sendes i tillæg.
- * Kan borgere der allerede selv håndterer grundvandet, ansøge om at blive optaget i spildevandsplanen, så forsyningen kan overtage? (såfremt der er tale om et regnvandskloakeret område).

Beregninger:

- * Jf. side 8 kan miljøministeren gives bemyndigelse til at kunne fastsætte regler om efter hvilken metode, at spildevandforsyningsselskaberne skal beregne den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed. Hvor og hvordan vil ministeren fastsætte disse regler?
- * Skal eventuelt værditab overstige omkostningerne til grundvandssænkningen? Hvordan fastsættes værdien?
- * Jf. side 37 bør indsatsen finansieres af alle de til selskabet tilsluttede forbrugere, herunder grundejere, over de almindelige spildevandsbidrag på linje med de øvrige udgifter, selskaberne har til deres almindelige forsyningsvirksomhed. Årsagen hertil er primært, at alle de tilsluttede forbrugere i større eller mindre grad vil få gavn af indsatsen. Dvs. at det ikke kun er de direkte berørte grundejere der skal betale, men alle forbrugere får forhøjet deres takster? Borgere i områder der slet ikke er berørt, får vel ingen gavn af det?

Med venlig hilsen

CARINA SPARRE LIPPERT

Miljømedarbejder
Vand & Natur

Mobil: 2049 8155

Direkte: 8794 7740

Carina.sparre.lippert@skanderborg.dk

Skanderborg Kommune
Skanderborg Fælled 1
8660 Skanderborg

Skanderborg.dk

Den 25. december 2024

Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024 - 10898

(Høringssvaret er udarbejdet af 11 sommerhusgrundejerforeninger på Sydfalsters østkyst – jf. bilag A)

Sammenfatning: Sammenhængende sommerhusområder bør omfattes af ny lov

11 sommerhusgrundejerforeningerne på Sydfalster (jf. bilag A) anmoder hermed om, at et nyt lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand "i byer" j. nr. 2024-10898 udvides til også at omfatte "og i sammenhængende sommerhusområder".

Også selv om disse områder kun er spildevandskloakerede og ikke allerede har håndtering af tag- og overfladevand, som det ellers fremhæves i det pågældende lovforslag som en forudsætning for at blive omfattet af den nye lov.

Sommerhusgrundejerforeningerne mener, baseret på egne erfaringer, at sammenhængende sommerhusområder – selv om disse områder har overfladevand til nedsivning - skal ligestilles med byer, hvor håndtering af grundvand ifølge lovforslaget skal ske efter en model, hvor kommunen er pålagt at udpege de oversvømmelsestruede områder, hvorefter forsyningen er forpligtet til at foretage den samfundsøkonomiske konsekvensberegning af en eventuel grundvandssænkning.

Sammenhængende sommerhusområder bør ligestilles med tættere bebyggelse

Grundejerforeningernes anmodning om ændring af lovforslaget skyldes, at sammenhængende sommerhusområder ikke nævnes specifikt i lovforslaget. Det opfatter sommerhusgrundejerforeningerne som en markant fejl, da sommerhusområderne repræsenterer en stor samfundsøkonomisk værdi, som har krav på samme opmærksomhed fra kommune og forsyning vedrørende grundvandssænkning i truede områder, som byområder i kommunerne har.

Ifølge lovforslaget forventes det, at størsteparten af de påkrav/tilladelser, der gives til håndtering af grundvandet i byområder, vil blive givet som en del af kollektive løsninger, som spildevandsforsyningsselskaberne forpligtes til at udføre. Sommerhusområderne bør omfattes af disse kollektive løsninger, da det vil være den mest optimale samfundsøkonomiske løsning.

Både Kommunernes Landsforening og vandselskabernes brancheforening, DANVA, fremhæver netop ifølge lovforslaget, at det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt – i områder med tættere bebyggelse - at håndtere det terrænnære grundvand i kollektive løsninger. Grundejerforeningerne mener som nævnt, at sammenhængende sommerhusområder hører hjemme i kategorien tættere bebyggelse.

De store nedbørsmængder med det stigende antal oversvømmelser, vi har set de senere år, samt de forudsagte grundvandsstigninger betyder, at der skal gøres en kollektiv indsats for mere effektiv bortledning af drænvand og sænkning af grundvandsstanden. Dette bør - ud over byområder - også omfatte den form for tættere bebyggelse, som sammenhængende sommerhusområder reelt er udtryk for.

Store samfundsøkonomiske værdier i sommerhusområderne

Når sommerhusgrundejerforeningerne ønsker en lovgivningsmæssig ligestilling med byområder, hvad angår håndtering af terrænnært grundvand, hænger det som sagt primært sammen med beskyttelsen af de store værdier, sommerhusområderne repræsenterer. Den enkelte grundejer har ingen mulighed for lokalt hverken teknisk eller økonomisk at håndtere det stigende grundvand, som de kommende års stigende nedbør vil medføre.

I punktform kan sommerhusområderne øgede betydning lokalt og på landsplan opridses på følgende måde:

- Sommerhusområder repræsenterer samlet meget store værdier, som kan være truet af stigende mængder regnvand.
- Sommerhusområder er i stigende grad vækstdynamo (turisme) for udviklingen i mange kommuner.
- Sommerhusområderne kan sammenlignes med tæt bebyggede byområder, hvorfor truslen fra stigende grundvand er den samme som i byer.
- Sommerhusområder har lige så stort et behov for klimasikring mod oversvømmelse som byområder, da der falder lige så meget regn i sommerhusområder som i bymæssige bebyggelser.
- Sommerhusområders håndtering af terrænnært grundvand kan ikke overlades til mindre lokale initiativer, der risikerer at modarbejde hinanden. Derfor behov for kollektive afvandingsløsninger styret af kommune og forsyning.
- Sommerhusområderne i de fleste egne af landet vokser i de kommende år, fordi kommunerne har udlagt nye områder til sommerhuse. Og stadig udlægger nye områder.

Fakta om sommerhusområdet på Sydfalster

Dette høringssvar er udarbejdet af 11 sommerhusgrundejerforeninger på Sydfalsters østkyst – jf. Bilag A. I foreningernes område er der ca. 8.000 sommerhuse beliggende stort set sammenhængende langs Falsters sydlige østkyst. Dette svarer til en middelstor provinsby. Andre steder i landet er der endnu større sammenhængende sommerhusområder, som udgør en endnu større bymæssig boligbebyggelse.

En meget stor del af sommerhusbebyggelsen er opført fra 1960, og der opføres stadig nye sommerhuse. I øjeblikket er der planlagt etablering af ca. 750 nye sommerhuse i Marielyst-området.

En meget stor del af sommerhusgrundene ligger i kote 0 eller derunder. Det betyder, at der er en høj grundvandstand. Sommerhusområdet er ifølge Klimaplanen spildevandskloakeret med tag- og regnvand til nedsivning. Det fungerer godt i den sandede undergrund under normale nedbørsforhold. Men ved ekstreme regnmængder, kan overfladevandet ikke ledes væk hurtigt nok.

Flere steder i området er der drænet og afledning af drænvand via transporthovedledninger, som Guldborgsund Forsyning drifter. Mens der primært i de ældste sommerhusområder slet ingen dræn er, hvilket skaber store problemer ved store nedbørsmængder. Transporthovedledningerne leder vandet til hovedkanalerne, hvorfra det pumpes via Bøtø Nor Landvindingslag ud i Guldborgsund.

Baggrund for høringssvar

Som følge af klimaændringerne med større mængder regnvand og forventede endnu større regnmængder samt opstigende grundvand - og allerede nu oftere oversvømmelser i området - samt en utilstrækkelig infrastruktur til afledning af overfladevand, er der behov for sikring af området med udbygning af infrastrukturen til bortledning af regnvand og terrænnært grundvand.

Grundejerforeningerne mener, at klimatilpasning og herunder udbygning af infrastrukturen skal forankres hos kommune og forsyningsselskab, i vores tilfælde Guldborgsund Kommune og Guldborgsund Forsyning, som med deres respektive kompetencer skal påtage sig det fulde ansvar og stå i spidsen for projektet for at sikre eksisterende værdier og udvikling af området.

Kun i det regi er der viden, dokumentation og kompetence til, at der kan planlægges og etableres en løsning med en samlet kapacitet, der i sin helhed, er i balance. At placere opgaven her understøtter også hvad KL og DANVA peger på – at det terrænnære grundvand skal håndteres i en kollektiv løsning, hvor det samfundsøkonomisk er mest hensigtsmæssigt.

Det er derfor bydende nødvendigt, at lovforslaget ændres således, at kommuner/forsyninger pålægges at varetage disse store infrastrukturprojekter forårsaget af klimaændringer samt at drifte disse – også i sammenhængende sommerhusområder.

Ønsker foretræde

Som opfølgningen på dette høringssvar anmoder de 11 grundejerforeninger på Sydfalster tillige om foretræde for det pågældende udvalg, når lovforslaget er fremsat i Folketinget med henblik på at uddybe foreningernes synspunkter. Alternativt er udvalget mere end velkomment til at besigtige forholdene og den nuværende infrastruktur.

.....

Se bilag A på næste side

Kontaktpersoner vedr. dette høringssvar:

Flemming J. Mikkelsen
Formand Marielyst Grundejerforening
formand@marielyst-grundejerforening.dk
4011 7722

Bjarne Dahl
Formand Sildestrup Strand Grundejerforening
sildestrupstrand@gmail.com
2560 3032

Bilag A

Følgende grundejerforeninger på Sydfalster er medunderskrivere på dette høringssvar.

Strand Grundejerforening	Forperson	Email	Telefon
Marielyst Grundejerforening	Flemming J. Mikkelsen	formand@marielyst- grundejerforening.dk	40 11 77 22
Elkenøre Strand Grundejerforening	Aksel Lindhardt	formand@elkenoere-strand.dk	91 37 51 47
Laksenborg Grundejerforening	Kirsten Mortensen	54858721@mail.tele.dk	54 85 87 21
Grundejerforeningen Dyrehaven Marielyst	Hans Henrik Madsen	hh.madsen2@gmail.com	40 20 54 64
Pedersdal Grundejerforening	Michael Munk Torilisvej 47, 4873 Væggerløse	mmunk63@gmail.com	30 30 82 38
Stovby Klit Grundejerforening	Jørn Kjær	formand@stovbyklit.dk	40 10 05 25
Gnaverhaven Grundejerforening	Carl Peter Frederiksen	gnaverhaven@gmail.com	40 91 61 85
Sildestrup Strand Grundejerforening	Bjarne Dahl	sildestrupstrand@gmail.com	25 60 30 32
Bøtø Grundejerforening	Micki Jørgensen	micki@info.dk	
Marielyst Strandpark Ferieby	Michael Thanild	formand@marielyststrandpark.dk	51 33 21 11
Gedesby Østre Strand Grundejerforening	René Rud Mikkelsen	kontakt@goesg.dk	31 77 94 11

Miljø- og Ligestillingsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Att. Ida Lund Bendtsen

Dato: 17. december 2024
Ref.: Mads Uggerby
E-mail: mau@envidan.dk
Direkte tlf.: 42 12 54 72
Side: 1 af 1

Vedr.: Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 202410898

Spildevandskomiteen ser med stor interesse på den nye lovgivning, der er på vej. Spildevandskomiteens rolle er at bidrage med apolitisk, ingeniørfaglige anbefalinger og vejledninger, f.eks. gennem komiteens skrifter, som de facto udgør standard for god ingeniørmæssig praksis, hvor der ikke findes lovgivning eller andre standarder.

Høringssvar til lovforslag om terrænnært grundvand

Spildevandskomiteen ønsker at aflevere følgende høringssvar til lovforslaget:

Spildevandskomiteen ser gerne, at de store usikkerheder i de forskellige inputdata skal balanceres med kravene til kompleksitet i analyser, modelberegninger og dokumentationsniveau, så sidstnævnte ikke skyder over målet ift. de store usikkerheder, der er på input.

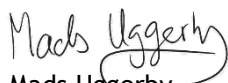
Spildevandskomiteen stiller spørgsmål ved, om de beregningstekniske metoder for samfundsøkonomiske beregninger for tag- og overfladevand kan overføres til terrænnært grundvand, og vil derfor opfordre til forsigtighed i forhold til gennem lovgivningen at præcisere de beregningstekniske krav til dokumentation i den sammenhæng.

Desuden vil vi påpege, at håndtering af problemer med højtstående grundvand ikke alene er et spørgsmål om at finde et passende investeringsniveau, men også et spørgsmål om at identificere de løsninger, som giver en sammenhængende og effektiv vandhåndtering uden følgeskader. Det er i den sammenhæng positivt, at der i lovgivningen lægges op til metodefrihed i håndteringen af det terrænnære grundvand.

Spildevandskomiteen ser, at der i lovudkastet gives rum for at branchen kan etablere en fornuftig erfaringsopbygning og god praksis på området og bifalder dette.

Med venlig hilsen

Formand for Spildevandskomiteen,

Mads Uggerby

Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898

Bemærkninger fra Tønder Kommune, Myndighed;

1) med lovforslaget skal der kun udpeges TGV-håndterings områder, steder der er separatkloakeret (hvor spildevandsforsyningsselskabet håndterer regnvand). Der kan dog være større bebyggede områder som er spildevandskloakeret, hvor der ligeledes er problemer med terrænnært grundvand.

Hvis disse områder først skal udlægges til separatkloakering, før TGV-håndteringen eventuelt kan ske, vil det være en både administrativ, driftsmæssig og, sandsynligvis også, en økonomisk tung opgave – i og med, at området allerede er kloakeret.

Vil der i lovforslaget kunne åbnes op, for håndtering af TGV i disse områder, evt. hvis en vurdering viser det er det mest samfundsøkonomisk hensigtsmæssig og/eller hvis der er større værdier i området. Evt. med andre tiltag.

2) Lovforslaget tager ikke umiddelbart stilling til snitfladen, mellem dræn, grøfter og spildevandsledninger. Hvordan eventuelle ejerforhold håndteres, hvis f.eks. private dræn inden for et udlagt TGV-område, bliver til en spildevandsledning under processen. Der kunne med fordel inkorporeres en del om, hvor grænsen mellem vandløbsloven og anlæg til håndtering af terrænnært grundvand skal gå.

3) Lovforslaget vil medføre øget arbejde hos kommunerne, hvilket bør adresseres. Specielt ift. om der følger økonomiske midler med til dette arbejde. Her tænkes dels på arbejdet med at få det inkorporeret i spildevandsplanen, men i højere grad det efterfølgende arbejde med behandling af ansøgninger til håndteringen og evt. udledning af grundvandet – samt de mulige følgevirkninger jf. ovenstående punkt 2.

Der vil også skulle tilføjes flere midler til det administrative arbejde i forbindelse med ændring af vandforsyningsloven, når der fremover skal meddeles indvindingstilladelse til grundvandssænkninger på 10.000 m³ og derover. Det vil desuden betyde større administrativ byrde i forbindelse med anlægsarbejder, nybyggeri etc.

4) Der vil med lovforslaget sættes en relativt stram tidshorisont, for udarbejdelse af spildevandsplanen, med udpegning af områder til mulig TGV-håndtering. Umiddelbart skal en sådan plan miljøvurderes (udarbejdes miljørapport) – En sådan proces, kan ikke færdiggøres på halvandet år.

Høringssvar fra Varde Kommune

Varde Kommune har imødeset udarbejdelse af Lovforslag om terrænnært grundvand, som har hensigten at gøre det muligt for kommunen at håndtere en af de klimaudfordringer kommunen står overfor.

Varde Kommune har følgende bemærkninger til det fremlagte lovforslag.

- Lovforslaget giver ikke mulighed for at forsyningen kan udføre en kollektiv løsning for terrænnært grundvand i sommerhusområderne i Varde Kommune, som ikke er kloakeret for regnvand. Det vil ikke være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at påbegynde regnvandskloakering af sommerhusområder. Sommerhusområderne er nogen af de områder hvor Varde Kommune oplever største udfordringer med højtstående grundvand og en kollektiv løsning vil her være med til at afhjælpe nogle af de problemstillinger.
- I lovforslaget er det uklart typen af vand, forsyningen må håndtere med de kollektive løsninger for terrænnært grundvand.
- Lovforslaget lægger op til en tidspresst og ressourcekrævende proces i forhold til plangrundlaget, som ikke stemmer overens med hvad der er praktisk muligt i kommunerne.

Aalborg Forsyning
Norbis Park 100, 9310 Vodskov

Miljø- og Ligestillingsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Dato: 02.01.2025
Sags ID.: 2024-3134
Telefon:
Initialer: HHJ

Høring over forslag til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og vandsektorloven

Miljø- og Ligestillingsministeriet har den 21. november 2024 sendt lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, lov om betalingsregler spildevandsforsyningsselskaber m.v. og vandsektorloven i høring (herefter Lovforslaget).

Lovforslaget forventes at træde i kraft den 1. juli 2025.

Lovforslaget lægger op til, at spildevandsselskaberne i Danmark får udvidet deres forsyningspligt betydeligt. Dette vil medføre en væsentlig forhøjelse af taksterne for forbrugerne. Det vil være urimeligt alene at pålægge spildevandsselskabernes forbrugere den økonomiske byrde ved den generelle håndtering af terrænnært grundvand. Det terrænnære grundvand vil være et stigende problem i fremtiden, hvorfor det derfor ikke kun bør være spildevandsselskabernes ansvar, men også den enkelte grundejers ansvar i forbindelse med fremtidigt byggeri og ombygning. Spildevandsselskabernes forsyningspligt bør alene gælde til skelgrænsen for den enkelte ejendom.

Aalborg Kloak A/S (herefter Aalborg Kloak) har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Beslutningsproces

Lovforslaget har betydelige konsekvenser for både Aalborg Kommune og Aalborg Kloak. Det er derfor vigtigt, at processen med udarbejdelsen af bekendtgørelser og vejledninger ikke bliver forceret. Med en ikrafttrædelse af Lovforslaget med tilhørende bekendtgørelser, som ikke er sendt i høring endnu, den 1. juli 2025, virker processen en smule forhastet.

Det fremsatte Lovforslag er forholdsvis simpelt med få ændringer i eksisterende love. Der mangler et betydeligt arbejde i forhold til at få Lovforslaget udmøntet i de nødvendige bekendtgørelser og vejledninger, som skal beskrive de nærmere regler og retningslinjer om følge af Lovforslaget.

Tidsplan

Det er efter Aalborg Kloaks vurdering en meget presset tidsplan, som Lovforslaget lægger op til. Den første spildevandsplan indeholdende grundvandssænkende foranstaltninger skal vedtages senest halvandet år efter Lovforslagets ikrafttræden. Dette giver ikke Aalborg Kommune og Aalborg Kloak tilstrækkelig med tid til at gennemføre den nødvendige planlægning. Risikoen er derfor, at den første spildevandsplan ikke er tilstrækkeligt gennemarbejdet, inden den vedtages.

Hvis tidsfristen forlænges, vil det give kommunen og Aalborg Kloak bedre muligheder for at fokusere på planlægningen af de grundvandssænkende foranstaltninger til de områder inden for de kloakerede områder, hvor der er størst behov for at afhjælpe faren for oversvømmelser mm. og samtidig mest effektivt at iværksætte en indsats. Hvis ikke tidsfristen forlænges, er der risiko for, at det er ikke de områder, hvor der er størst behov for grundvandssænkende foranstaltninger, der planlægges for først, hvis de samfundsøkonomiske beregninger er mere omfattende her end for andre ikke så kritiske områder.

Det vil ligeledes været muligt at få flere områder, hvor der skal ske grundvandssænkende foranstaltninger, med i den første spildevandsplan, hvis der er længere tidsfrist.

Tidsfristen for vedtagelsen af første spildevandsplan indeholdende grundvandssænkende foranstaltninger bør derfor udskydes fra halvdet år efter Lovforslagets vedtagelse til minimum 3 år efter lovens vedtagelse.

Afgrænsning

Det er vigtigt, at Aalborg Kloak kun kan påbydes at etablere de grundvandssænkende foranstaltninger i de områder, hvor selskabet allerede håndterer tag- og overfladevand. Områder som i kommunens spildevandsplan kun er angivet spildevandskloakeret bør ikke være omfattet af Lovforslaget. En forudsætning for etablering af de grundvandssænkende foranstaltninger er, at tag- og overfladevand allerede håndteres på en sådan måde, så denne håndtering ikke bidrager til at skabe terrænnært grundvand, som f.eks. nedsivning på egen grund kan gøre.

For at opnå det ønskede formål med Lovforslaget er det derfor afgørende, at Aalborg Kloak alene kan påbydes håndtering af det terrænnære grundvand i de områder, som allerede er regnvandskloakeret eller områder, som påbegyndes regnvandskloakeret.

Aalborg Kloak skal i den forbindelse også kun være ansvarlig og eje de nye anlæg, som etableres til håndtering af terrænnært grundvand. Lovforslaget bør ikke gøre det muligt at overdrage eksisterende anlæg til håndtering af terrænnært grundvand til Aalborg Kloak. De eksisterende anlæg vil være af varierende kvalitet og stand, og det vil derfor potentielt være forbundet med betydelige omkostninger for Aalborg Kloak, hvis sådanne anlæg skal overtages.

Forsyningspligt

Aalborg Kloaks forsyningspligt for spildevand og tag- og overfladevand stopper ved skelgrænsen til den enkelte ejendom. Tilsvarende bør være tilfældet for forsyningspligten til håndtering af terrænnært grundvand. Spildevandsselskabet skal alene være transportør af det drænede terrænnære grundvand. Den enkelte grundejer bør være den drænende part, og dermed selv ansvarlig for håndteringen af terrænnært grundvand på egen grund. Det vil få alvorlige økonomiske konsekvenser for Aalborg Kloak og dermed også for brugerne, såfremt Aalborg Kloak kan pålægges at forestå dræningen på den enkelte grund. Dette både i forhold til omkostningerne til dræningen men ligeledes i forhold til, at spildevandsselskabet vil være ansvarlig for eventuelle erstatningskrav, såfremt dræningen fører til skader på den pågældende ejendom eller de omkringliggende ejendomme.

Niras A/S har på vegne af Aalborg Kommune gennemført et projekt med beregninger i Aalborg-bydelen Kærby for, hvor langt terrænnært grundvand kan sænkes, før der er risiko for sætningsskader på bygningerne i området. Beregningerne har vist, at det terrænnære grundvand kun kan sænkes ca. 70 cm svarende til vejkas-sedræn, før der er betydelig risiko for bygningsskader som følge af sætninger i jorden under bygningerne.

En sænkning af det terrænnære grundvand på 70 cm vil ikke være tilstrækkeligt til, at kloakledningerne kommer fri af grundvandet. Kloakledningerne placeres oftest væsentligt dybere end i en dybde på 70 cm. En del af for-

målet med sænkning af det terrænnære grundvand er netop at undgå indtrængende terrænnært grundvand i kloakledningerne, som derved presser kapaciteten på ledningerne. Det er ikke muligt at opfylde dette formål, hvis ikke det terrænnære grundvand kan sænkes mere end til en dybde på 70 cm. De samfundsøkonomiske beregninger vil sandsynligvis vise, at det ikke er hensigtsmæssigt at etablere grundvandssænkende foranstaltninger, hvis ikke risikoen for indtrængende grundvand i kloakledningerne mindskes.

Hvis Aalborg Kloak bliver gjort til den drænende part, skal Aalborg Kloak i forhold til de samfundsøkonomiske beregninger medtage risikoen for erstatningskrav fra grundejere eller naboer. Ved at medtage risikoen for eventuelle erstatningskrav i beregningerne, vil det være betydelig sværere at opnå en positiv samfundsøkonomisk beregning, hvilket vil føre til at færre områder planlægges til at være omfattet af grundvandssænkende foranstaltninger, selvom det er nødvendigt med tiltag i den retning.

Der bør derfor være klart defineret i lovforslaget, at det er spildevandsselskabet, som fastlægger afgrænsningen i forhold til hvem, der er den drænende part, og hvem der alene har transportøransvaret for drænvandet. På den måde kan den enkelte grundejer være den drænende part, mens transportøransvaret ligger ved spildevandsselskabet, hvorved spildevandsselskabets forsyningspligt i forhold til håndtering af terrænnært grundvand stopper ved skelgrænsen til den enkelte ejendom.

Tilslutning

Når de samfundsøkonomiske beregninger er gennemført, og områderne, hvor der skal ske grundvandsænkende foranstaltninger, er udpeget i den kommunale spildevandsplan, bør det være spildevandsselskabet, som fastsætter, hvorledes drænvandet transporteres fra den enkelte ejendom frem til recipienten.

På denne måde vil der være metodefrihed for spildevandsselskabet i forhold til hvorledes drænvandet transporteres. Det kan ske ved at spildevandsselskabet anlægger en ny ledning kun til håndtering af drænvandet. Alternativt kan drænvandet kobles på den eksisterende regnvandsledning, hvis kapaciteten i ledningen er tilstrækkelig til også at håndtere drænvandet.

Selvom et område er udpeget i spildevandsplanen, som et område hvor der skal ske grundvandsænkende foranstaltninger, er det vigtigt, at det er spildevandsselskabet i samråd med myndigheden, der bestemmer hvordan og hvornår drænvandet håndteres. Dette særligt for at undgå, at det vil være tilladt for en grundejer selv at tilslutte sin drænløsning til de eksisterende kloakledninger, men at dette først sker, når spildevandsselskabet er klar til at modtage drænvandet, og der er taget stilling til, om dette skal ske via et tredje rør eller via overskudskapacitet i regnvandsledningerne.

Det vil være nødvendigt med metodefriheden i forhold til transporten af drænvandet, da Aalborg Kloak ikke altid bare vil kunne placere et tredje rør til håndtering af drænvandet. Dette gælder især i tætbebyggede bymæssige områder, hvor der i forvejen er mange kabler, rør og ledninger i de offentlige veje og stier. Her vil det klart være en fordel, hvis Aalborg Kloak kan nøjes med at tilslutte til en eksisterende regnvandsledning eller at dimensionere en ny regnvandsledning, således den har kapaciteten til ligeledes at håndtere drænvandet.

Udledning

Det følger af bemærkningerne til lovforslaget, at udpegningen af områder, hvor der skal ske grundvandssænkende foranstaltninger kun skal gælde i 30 år. Det vil være problematisk for Aalborg Kloak, og i sidste ende have økonomisk betydning for forbrugerne, såfremt udpegningen kun gælder i 30 år. Der er tale om store anlægsinvesteringer, som finansieres ved lån hos Kommunekredit. Hvis disse skal afskrives over 30 år, vil det betyde en væsentlig forhøjelse af taksterne, som opkræves ved forbrugerne. Hvis udpegningen af områderne i stedet som minimum følger levetiden på ledningerne, vil det give Aalborg Kloak mulighed for at sprede afskrivningerne af

anlægsinvesteringerne ud over flere år, og det vil dermed betyde mindre takststigninger for forbrugerne. Aalborg Kloak arbejder normalt med en levetid og dermed afskrivning på ledninger på 75 år.

Hvis et område, som allerede er separatkloakeret, udpeges som område, hvor der skal ske grundvandssænkende foranstaltninger, bør det sikres, at de grundvandssænkende foranstaltninger ikke får konsekvenser for de allerede udstedte udledningstilladelser i området. Der bør i den fremtidige lovgivning gives mulighed for, at eksisterende udledningstilladelser kan udvides til at omfatte de grundvandssænkende foranstaltninger, og at processen vedrørende udvidelsen af udledningstilladelsen forenkles væsentligt, således sagsbehandlingstiden ved ansøgninger om udvidelse af udledningstilladelser nedbringes væsentligt.

Grænseflader til anden lovgivning

Indtil Lovforslaget vedtages, er drænvand omfattet af Vandløbsloven. Med vedtagelsen af Lovforslaget vil drænvandet blive omfattet af Miljøbeskyttelsesloven. Grænsefladeflader mellem de to lovgivninger bør defineres tydeligere.

At drænvandet overgår fra at være omfattet af Vandløbsloven til at være omfattet af Miljøbeskyttelsesloven gør ikke, at drænvandet pludselig er blevet "beskidt", og dermed kræver rensning inden det udledes. Hvis det hidtil måtte udledes uden rensning som følge af Vandløbsloven, bør det efter Lovforslagets vedtagelse ligeledes være muligt fortsat at udlede drænvand uden først at rense det.

Drænvandet er netop rensat i jordmatricen og anses derfor for rent, medmindre området allerede er udpeget som forurenet ved en V1 eller V2 kortlægning. På den baggrund bør der kun stilles krav om rensning, hvis området er udpeget som forurenet. Det skal samtidig være en rensning, som udføres af den ansvarlige for forureningen, altså den enkelte grundejer inden udledning af drænvandet til spildevandsselskabets ledninger.

Ovenstående vil således bevirke, at der kan opstilles entydige retningslinjer om, at eksisterende udledningstilladelser blot kan øges volumenmæssigt uden yderligere skærpede krav til f.eks. forsinkelse og rensning.

Beregninger

Ifølge Lovforslaget skal udpegningen af områder med grundvandssænkende foranstaltninger ske på baggrund af samfundsøkonomiske beregninger, som viser, hvor det er hensigtsmæssigt med disse foranstaltninger. Hvilke beregninger og hvilke faktorer, som har betydning, skal klart defineres. Det er vigtigt, at det bliver simple beregninger, som spildevandsselskabet skal udføre for at vurdere, om foranstaltningerne er samfundsøkonomiske hensigtsmæssige. Beregningerne skal være gennemskuelige for at skabe den nødvendige åbenhed af hensyn til forbrugerne.

Det skal defineres, hvor mange beregninger, der skal til for at vurdere, om det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. Ligeledes bør det defineres, om beregningerne kun skal gennemføres en gang, eller det skal ske forud for hver revision af spildevandsplanen eller et andet interval. Som følge af klimaændringerne er det ikke utænkeligt, at der vil være områder, hvor beregningerne vil vise, at det ikke er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at gennemføre de grundvandssænkende foranstaltninger på nuværende tidspunkt, men hvis beregningerne foretages igen om 10 eller 20 år, vil de måske vise det modsatte. Det bør derfor klart defineres, hvor mange år beregningerne skal være gældende. Alternativt at kommunen kan anmode spildevandsselskabet om at gennemføre en genberegning, såfremt det er begrundet i f.eks. klimaforandringer. De administrative omkostninger ved at foretage en genberegning, som følge af anmodning fra kommunen, skal kunne pålægges taksterne, som forbrugerne skal betale.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at beregningerne skal baseres på data, som stilles til rådighed fra Staten og kommunens side. Dog kan der være tilfælde, hvor disse data ikke er tilstrækkelige til at gennem-

føre de nødvendige beregninger. Det bør derfor defineres i den fremtidige lovgivning på området, hvorvidt spildevandsselskabet må gennemføre yderligere undersøgelser for at få de nødvendige data til den samfundsøkonomiske beregning. Samtidig bør det klart fremgå, hvorvidt disse omkostninger vil være en nødvendig omkostning, som derved kan pålægges taksterne, som forbrugerne skal betale.

Vurderingen af om grundvandssænkende foranstaltninger i et område vil være samfundsøkonomiske hensigtsmæssige, bør placeres hos spildevandsselskabet, da det er dem, der har den nødvendige ekspertise indenfor området. Der bør ligeledes i den kommende lovgivning opstilles, hvilke kriterier, der skal vægtes i vurderingen af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed.

Økonomi

Det er vigtigt at afregningsmetoden bliver så simpel for spildevandsselskabet som muligt at administrere.

Aalborg Kloak er derfor meget positive overfor forslaget om, at de terrænnære grundvandssænkende foranstaltninger finansieres via vandaflædningsbidraget.

Evaluerings af indsatsen

Det vil være nødvendigt med en løbende evaluering af indsatsen i forhold til det ønskede resultat. Som tidligere nævnt har undersøgelser vist, at det vil være risikabelt at sænke det terrænnære grundvand mere end 70 cm som følge af risikoen for sætningsskader på bygninger. Aalborg Kloak er derfor skeptiske angående indsatsen for håndtering af det terrænnære grundvand set i forhold til effekten.

Der bør af lovgivningen fremgå en klar plan for, hvorledes indsatsen evalueres.

oo0oo

Aalborg Kloak bakker ligeledes op om høringssvaret fremsendt af DANVA.

Aalborg Kloak står til rådighed for uddybende og opklarende spørgsmål, såfremt det måtte være nødvendigt

Venlig hilsen

Birthe Dilling Berg
Vand- og spildevandschef

Morten Steen Sørensen
Planlægningschef

Miljø- og Ligestillingsministeriets departement
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Klima og Miljø
KM Grundvand
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby
+4522378193

Sagsnr.: 2015-032196
Dok.nr.: 2015-032196-55

Mandag 9-15
Tirsdag 9-15
Onsdag 9-15
Torsdag 9-15
Fredag 9-14

20.12.2024

Høringssvar til Lov om ændring af miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, lov om betalingsregler for spildevandsselskaber m.v. og vandsektorloven – december 2024

Aalborg Kommune har følgende bemærkninger til udkast til lov om ændring af miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, lov om betalingsregler for spildevandsselskaber m.v. og vandsektorloven, som er sendt i høring d. 21. november 2024, og som forventes at træde i kræft 1. juli 2025.

Klip fra udkastet (Bekendtgørelsen)	Emneord	Kommentar
Side 3: § 2, ”§ 26, stk. 1, 1. pkt., affat- tes således: Bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden må ikke ske uden tilladelse”		Der vil være eksisterende permanente grundvands- sænkninger, som kommunen ikke kender til, da de ikke har krævet en tilladelse tidligere. Det bliver en stor opgave for kommunen at opspore disse grundvandssænkninger. Hvordan skal kommu- nen finde disse og sørge for, at de søger om tilla- delse om 10 år?
Side 25: <i>Afsnit 3.3.2.2: Undtagelser til kravet om tilladelse,</i> ”Med forslaget om en ud- videlse af området for kra- vet om tilladelse, jf. den foreslåede nyaffattelse af § 26, stk. 1, 1. pkt., fore- slås der ikke ændringer i de undtagelser, der i dag gælder for det eksiste- rende krav om tilladelse efter § 26, stk. 2. Som konsekvens heraf vil disse undtagelsesbestemmelser også gælde for det	10.000 m ³ VVM Økonomi	Bliver der anmeldepligt på permanente grundvands- sænkninger under 10.000m ³ ? På trods af at I foreslår en bagatelgrænse siger an- den lovning at en sådan indvinding skal VVM scree- nes og derfor vil der være en forøget arbejdsbyrde selvom de ikke kræver tilladelse. Det forventes også, at der vil være en kommunal op- gave i at give udledningstilladelser til permanente grundvandssænkninger under 10.000 m ³ Afsnit 3.3.2.2.: Det er noget uklart i dette afsnit hvad der gælder for midlertidige grundvandssænkninger, og hvad der gælder for permanente grundvands- sænkninger.

Klip fra udkastet (Bekendtgørelsen)	Emneord	Kommentar
<p>foreslåede udvidede område for kravet om tilladelse.</p> <p>Det medfører, at kravet om tilladelse ikke gælder ved bortledninger, der må antages at blive højst 2 års varighed, og hvor der hvert af disse år ikke bortledes over 100.000m³ grundvand, og når der ikke indenfor 300 m fra bortledningsanlægget findes anlæg til indvinding af grundvand, der efter deres art er omfattet af lovens § 20, bortset fra indvindinger omfattet af § 20, stk. 1, nr. 1 og 2, jf. § 26, stk. 2, 1. pkt.”</p> <p>Side 3:</p> <p>§2, a. 3</p> <p>”I § 26, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »skade på bestående vej- og jernbaneanlæg«: » eller når bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden hvert år må antages højst at omfatte 10.000 m³ grundvand«.”</p>		<p>Gælder de 'gældende undtagelser for tilladelse til midlertidig grundvandssænkning' også for tilladelse til permanent grundvandssænkning?</p> <p>Det er uklart om permanent grundvandssænkning under 10.000 m³ må udføres indenfor 300m fra et anlæg til indvinding af grundvand (almen vandværksboring) uden en tilladelse?</p> <p>Er det muligt at lave en bagatelgrænse for midlertidige grundvandssænkninger på 10.000 m³? Men det vil vel egentlig ikke gøre noget forskel for alle indvindinger af grundvandssænkning skal jo VVM-screenes.</p> <p>Bagatelgrænsen på 10.000 m³ lyder til at være tiltænkt et omfangsdræn fra et hus, bør dette ikke fremgå i lovgivningen? ellers kan det misbruges, og lige pludselig har vi flere indvindinger under 10.000 m³ i nærheden af almene vandværksboringer eller følsomme naturområder mv.</p> <p>§ 2, a. 3: Skal den årligt oppumpet vandmængde indberettes til kommunen?</p> <p>Dette er også relevant for den nye § 26 stk. 6: ”en tilladelse bortfalder uden erstatning, hvis bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ikke er sket indenfor et sammenhængende tidsrum af fem år”. Hvis der ikke indberettes, aner vi ikke om de er gået i gang med at bruge tilladelsen.</p> <p>Hvad sker der, hvis der indvindes mere vand end 10.000m³ om året? Hvis antagelsen er forkert eller der et år falder meget regn? Vi risikerer at stå i en situation hvor mange grundvandssænkninger ”antages” at være lige under 10.000m³.</p> <p>Det må forventes at flere ønsker at sænke grundvandsstanden i det samme område. Vi er bekymret for den kumulative effekt af flere permanente grundvandssænkninger ved siden af hinanden. Dette kunne f.eks. være et sted hvor husene er funderet på træpæle.</p>
<p>Side 4:</p> <p>§ 5</p> <p>Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2025.</p>	<p>Økonomi</p> <p>Byggeri/ikke tidligere</p>	<p>Det kan give problemer for byggerier, som allerede er etableret med permanent grundvandssænkning som forudsætning herfor.</p> <p><i>Eksempel:</i></p>

Klip fra udkastet (Bekendtgørelsen)	Emneord	Kommentar
<p>Stk. 2. "Bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, der vil kræve tilladelse efter loven, og som efter de hidtil gældende regler i vandforsyningsloven § 26 ikke har været omfattet af krav om tilladelse, er lovlig uden sådan tilladelse frem til den 1. juli 2035, hvis bortledning m.v. er påbegyndt inden lovens ikrafttræden."</p> <p>3.3.2.3 Overgangsordning afsnit 2 og 3.</p> <p>Side 50: 10. Forholdet til EU-retten: "Det vurderes, at den eksisterende tilladelsesordning i vandforsyningsloven er i overensstemmelse med vandrammedirektivet og andre EU-regler, herunder grundvandsdirektivet og habitatdirektivet, da de bortledninger eller anden sænkning af grundvandsstanden, som foretages uden tilladelse i dag, er af mindre omfang, som ikke påvirker den kvantitative tilstand af grundvandsressourcen."</p>	<p>krav om tilladelse</p> <p>VVM</p> <p>Eksisterende grundvands-sænkning</p> <p>EU-lov</p>	<p>I Aalborg Kommune er der for mange år siden etableret et byggeri i en tidligere råstofgrav. Der foretages årligt en permanent grundvandssænkning på ca. 1. mio. m3, og i 2023 blev der oppumpet og udledt 1,16 mio. m3. Ikke langt fra den permanente grundvandssænkning indvindes vand til almen vandforsyning. Det er usikkert, om der kan gives en tilladelse til denne nødvendige permanente grundvandssænkning. Det vil formodentligt afhænge af en VVM-vurdering.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvem skal betale for VVM vurderingen og hvad gør vi, hvis der ikke kan gives tilladelse i forhold til erstatning mv.? <p>Der er således eksisterende permanente grundvandssænkninger, hvor der er tale om bortledning af betydelige vandmængder af væsentlig vandforsyningsinteresse.</p> <p>Bør omfanget af sådan permanente grundvandssænkninger ikke undersøges og klarlægges i stedet for at det antages, at der ikke er nogen udfordringer? Det kan også være grundvandssænkninger, som kommunen ikke engang er bekendte med.</p> <p>Det burde afklares hvor dette vil kunne give udfordringer.</p>
<p>Side 8: "Spildevandsforsynings-selskabernes opgave med grundvandssænkende foranstaltninger vedrørende terrænnært grundvand (både samfundsøkonomisk beregning og gennemførsel af projekter) foreslås med lovforslaget at kunne takstfinansieres over de almindelige spildevandstakster fra de</p>	<p>Samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed</p>	<p>Mange kommuner har allerede spildevandskloakeret de mest problematiske områder i forhold til højtstående grundvand for at sikre afledning af det sorte spildevand så som sommerhusområder pga. uhygiejniske forhold, dvs. at en samfundsøkonomisk beregning vil vise, at folk i disse områder selv skal håndtere det terrænnære grundvand selvom det stadig udgør et stort problem. Det er tvivlsomt, at en planlægning for en regnvandskloakering vil få den samfundsøkonomiske beregning til at falde positivt ud.</p> <p>Vi er ikke enige i den betragtning, at den primære løsning vil være at kloakere for håndtering af tag- og</p>

Klip fra udkastet (Bekendtgørelsen)	Emneord	Kommentar
<p>tilsluttede forbrugere i selskabets forsyningsområde.”</p> <p>Side 11: ”Hvis det terrænnære grundvand er et problem i et område, hvor regnvand er fastlagt til nedsivning i spildevandsplanen, vurderer Miljø- og Ligestillingsministeriet derfor, at den primære løsning vil være at kloakere for håndtering af tag- og overfladevand (regnvand). De grundvandsænkende foranstaltninger vil ikke have en selvstændig virkning for området, hvis tag- og overfladevand ikke samtidig håndteres ved kloakering.”</p> <p>Side 47: 7. Administrative konsekvenser for borgerne: ”Lovforslaget medfører ikke yderligere økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne.”</p>		<p>overfladevand i disse områder. Der er ofte tale om sommerhusområder med meget lav befæstelsesgrader og derfor bidrager tag- og overfladevand kun minimalt til problemerne med det terrænnære grundvand. Mange områder er lavtliggende og det kan være svært at skelne i mellem, hvornår der er tale om grundvand eller vand fra nærliggende have og fjorde.</p> <p>Det bør overvejes at indarbejde en mulighed i lovgrundlag, der gør det muligt at tilbyde fælles løsninger til håndtering af terrænnært grundvand i de spildevandskloakerede området såsom sommerhusområder.</p>
<p>Side 7: ”Som grundlag for planlægningen foreslås det med lovforslaget, at staten skal stille data og kort til rådighed, så kommunalbestyrelsen evt. suppleret med egne oplysninger kan identificere, hvor der er fare for oversvømmelse fra terrænnært grundvand (...)”</p>	Data til rådighed	Hvornår stilles data og kort til rådighed?
<p>Side 7: Over de seneste 30 år er det terrænnære grundvand steget med op til en meter. Det terrænnære grundvand giver</p>		<p>Der er indledningsvis fokus på de problemer, som terrænnært grundvand giver – ”vand i bygningsfundamenter og kældre, underminering af infrastruktur, bl.a. veje og jernbaner, samt forsumpning af arealer”</p>

Klip fra udkastet (Bekendtgørelsen)	Emneord	Kommentar
problemer med vand i bygningsfundamenter og kældre, underminering af infrastruktur, bl.a. veje og jernbaner, samt forsumpning af arealer. Derudover udgør terrænnært grundvand en udfordring for spildevandsforsyningsselskaberne, fordi uvedkommende (grund)vand siver ind i renseanlæg via kloakledninger.		<p>Netop forsumpning af arealer er et stort problem og derfor undre det, at der nu lægges op til en løsningsmodel, hvor disse ikke kan drænes.</p> <p>Det er nærliggende at tro, at mange grundejere vil etablere dræn i haver og koble på en fælles løsning. Det vil kræve forholdsvis mange ressourcer for kommuner og forsyningsselskaber at føre tilsyn med ulovlige tilslutninger.</p> <p>Vi mener at lovgivningen skal give mulighed for også at dræne grønne arealer indenfor det regnvandskloakerede kloakopland. Disse arealer bør tilskrives en værdi og dermed indgå i den samfundsøkonomiske beregning.</p>
<p>Side 11: "Det er samtidig ministeriets vurdering, at terrænnært grundvand ikke omfatter oversvømmelser fra kyst eller vandløb og søer, da terrænnært grundvand opstiger nedefra, hvor de andre vandstrømme udgør overfladevandområder. Der er derfor tale om vandstrømme, som klart kan adskilles. I det omfang, at det er muligt at identificere, at det terrænnære grundvand primært skyldes høj havvandstand, er der tale om havvand og ikke terrænnært grundvand."</p> <p>Side 42: 4. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål: "Modstandskraft og tilpasningsevne til klimarelaterede risici og naturkatastrofer i alle lande skal styrkes (Verdensmål 13.1). Lovforslaget vil bidrage til at kloakerede områder, der er påvirket af terrænnært grundvand kan tilpasses til et ændret</p>	<p>Havvandsstand</p> <p>Tilladelse</p> <p>Nyttiggørelse</p>	<p>Side 11: I udkastet står, at "det er samtidig ministeriets vurdering, at terrænnært grundvand ikke omfatter oversvømmelser fra kyst eller vandløb og søer, da terrænnært grundvand opstiger nedefra, hvor de andre vandstrømme udgør overfladevandområder. Der er derfor tale om vandstrømme, som klart kan adskilles. I det omfang, at det er muligt at identificere, at det terrænnære grundvand primært skyldes høj havvandstand, er der tale om havvand og ikke terrænnært grundvand."</p> <p>Dette strider imod, at der på side 42 står, at Lovforslaget vil bidrage til at kloakerede områder, der er påvirket af terrænnært grundvand kan tilpasses til et ændret klima med mere regn og stigende havspejl.</p> <p>Må vi ikke give tilladelse til sænkning af terrænnært grundvand, som skyldes havvandsstanden? Eller kræver det ikke en tilladelse at sænke/oppumpe dette? F.eks. i kystnære sommerhusområder.</p> <p>Hvilken tilladelse kræver det for et digelag i et sommerhusområde? Det er ikke tydeligt efter hvilken lov, der skal gives tilladelse til dette.</p> <p>Side 16: Eller kan en ejer håndtere dette uden tilladelse? Vandet nyttiggøres ikke og er ikke omfattet af § 20 og der er ikke tale om grundvandssænkning efter § 26. Er det vandløbsloven, som håndterer dette?</p> <p>Vi kunne godt bruge et overblik over hvilke lov/bekendtgørelser vi skal bruge til hvad, når der er tale om drænvand og drænvand, som nu kategoriseres</p>

Klip fra udkastet (Bekendtgørelsen)	Emneord	Kommentar
<p>klima med mere regn og stigende havspejl."</p> <p>Side 16: "Det er Miljø- og Ligestil- lingsministeriets vurdering, at spildevandsforsynings- selskaberne fortsat ikke skal være ansvarlige for forebyggelse af oversvøm- melser og uønsket indsiv- ning af vand i anlæg, der tilhører spildevandsforsy- ningsselskaberne, fra vandløb, søer og kyster, herunder når faren pri- mært er forårsaget af sti- gende havvand, jf. pkt. 3.1.2. vedrørende kommu- nalbestyrelsens spildevandsplanlægning."</p>		<p>som spildevand efter oppumpning til forebyggelse af oversvømmelse og uønsket indsivning af vand samt udledning til recipienter.</p>
<p>Side 17: "Den foreslåede ordning vil endvidere få den virk- ning, at spildevandsforsy- ningsselskaberne kan takstfinansiere udgifterne til de grundvandssæn- kende foranstaltninger og de samfundsøkonomiske beregninger over vandtak- sten. For nærmere om takstfinansiering se pkt. 3.4.2."</p>	Præcise- ring	<p>Det bør præciseres om der er tale om spildevands- taksten.</p>
<p>Side 20: "Det er desuden hensigten at indtægter fra evt. salg af vand ikke kan indgå i de samfundsøkonomiske be- regninger. Selskaberne vil dog ikke være afskåret fra evt. at sælge vandet, men det kan ikke være en for- udsætning i den sam- fundsøkonomiske bereg- ning for en teknisk løs- ning, at der budgetteres med en indtægt i dele eller hele anlæggets levetid."</p>	Nyttiggø- relse Økonomi	<p>En forudsætning for at bruge § 26 er, at vandet ikke må nyttiggøres. Hvordan stemmer det overens med at selskaberne gerne må sælge vandet, da vandet derved nyttiggøres efter § 20? Det er modstridende.</p> <p>Hvis selskabet i medfør af en tilladelse til indvinding efter den gældende § 20 sælger vand, kan denne lov- givning så stadig anvendes til at finansierer bortled- ningen/oppumpningen af vandet?</p> <p>Hvordan er dette lovforslag tænkt sammen med ud- kast til "lov om forsyning med teknisk vand"?</p>

Klip fra udkastet (Bekendtgørelsen)	Emneord	Kommentar
<p>Side 71/72:</p> <p>"Ved bortledning af grundvand efter den foreslåede § 26, stk. 1 vil grundvandet ikke kunne nyttiggøres på samme måde, som det er tilfældet i medfør af en tilladelse til indvinding efter den gældende § 20. I tilfælde af, at grundvandet vil skulle nyttiggøres til eksempelvis drikkevand eller produktion, vil der dermed skulle søges tilladelse til indvinding efter § 20."</p>		
<p>Afsnit 3.3.2.5. <i>Forlængelse af tilladelser</i> s. 28</p> <p>"Der vil ofte være væsentlige omkostninger forbundet med at etablere anlæg til bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, og anlæggene kan også tjene vigtige samfundsmæssige interesser. Miljø- og Ligestillingsministeriet vurderer på den baggrund, at det vil være hensigtsmæssigt at sikre, at det er mindre byrdefuldt at forlænge en tilladelse til bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden for de tilladelser, som efter den foreslåede § 26, stk. 3, meddeles med en tidsbegrænsning på 30 år.</p> <p>Det foreslås derfor, at når en tilladelse efter stk. 1 bortfalder som følge af en tidsbegrænsning eller anden ny tilladelse meddeles i det omfang, der fortsat er behov for bortledning af grundvand eller anden</p>	<p>Økonomi</p> <p>Tilladelse</p>	<p>Hvis der ved en forlængelse af tilladelse skal vurderes om der fortsat er formål med indvindingen samt om der er andre samfundsmæssige behov eller anden lovgivning til hinder herfor, er dette meget lig den vurdering, som laves ved den oprindelige tilladelse</p> <p>Når der potentielt set er gået 30 år, forventes det at dette kræver en ny miljøvurdering også.</p> <p>Hvordan er dette mindre byrdefuldt med den nuværende VVM-lovgivning/vandområdeplaner end at give tilladelsen til at starte med?</p>

Klip fra udkastet (Bekendtgørelsen)	Emneord	Kommentar
sænkning af grundvandsstanden, medmindre samfundsmæssige hensyn, jf. lovens §§ 1 og 2, eller anden lovgivning i øvrigt er til hinder herfor, jf. den foreslåede ændring af § 26, jf. nyt stk. 4"		
<p>Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser - til nr. 6, s. 59 afsnit 2.</p> <p>"For nye byområder der er lokalplanlagt i overensstemmelse med planloven efter vedtagelsen af denne lov, er det hensigten, at der ikke for takstmidler kan ske grundvandssænkende foranstaltninger efterfølgende, hvis data der har været til rådighed på tidspunktet for lokalplanens vedtagelse viser, at der burde have været etableret afværgeforanstaltninger for oversvømmelser fra terrænnært grundvand."</p>		<p>Der er ikke tilstrækkelige beføjelser i lokalplanen til at regulere dette/påbyde bygherre at etablere afværgeforanstaltninger for oversvømmelse fra terrænnært grundvand.</p> <p>Derfor kan det risikeres at der laves ny byudvikling, hvor der ikke laves de rette foranstaltninger til at håndtere højtstående grundvand.</p> <p>Hvis dette ikke kan reguleres via. Lokalplanen, hvordan skal vi som kommune så sørge for, at nye byområder håndterer højtstående grundvand uden brug af takstmidler?</p>
Side 65: "Kommunalbestyrelsen kan ikke påbyde spildevandsforsyningsselskabet at genberegne samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed for områder, som spildevandsforsyningsselskabet allerede har regnet for."	samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed	Hvis forudsætningerne for en beregning har ændret sig efter f.eks. 10 eller 20 år, hvor grundvandsstanden nu er højere, kan kommunen så ikke bede om en genberegning af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed?
Side 66: "De samfundsøkonomiske beregninger skal vise, om det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at forsyne et område med grundvandssænkende foranstaltninger ved at	samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed	Vandlidende områder oversvømmes ofte mere end én gang og derfor bør det indtænkes om en beregning af skadesomkostninger burde medtage hvor ofte et område er udsat for oversvømmelse. Der vil være udgifter til skadeomkostninger hver gang.

Klip fra udkastet (Bekendtgørelsen)	Emneord	Kommentar
vurdere de sparede skadesomkostninger fra oversvømmelser med terrænnært grundvand over for omkostningerne forbundet med de grundvandssænkende foranstaltninger."	borgernes økonomi	
<p>Afsnit 5.2 <i>Kommunerne</i>, s. 44</p> <p>"Med lovforslaget og dets udmøntning stilles der øgede krav til den kommunale planlægningsopgave i forbindelse med udarbejdelse af spildevandsplanerne, idet de fremover skal foretage en fastlæggelse af områder hvor terrænnært grundvand skal håndteres inden for de eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand. De samfundsøkonomiske beregninger foretages af spildevandsforsyningsselskaberne i forbindelse med planlægning og gennemførelsen af de konkrete projekter.</p> <p>Herved, vurderes de administrative byrder for kommunerne samlet set at være begrænsede"</p> <p>Afsnit 3.3.2.1: <i>Krav om tilladelse</i>, s. 23 og 24</p> <p>"Miljø- og Ligestillingsministeriet har i dag ikke et samlet overblik over i hvilket omfang, der foretages bortledning af grundvands eller anden sænkning af grundvandsstanden, udover det gældende område for kravet om tilladelse</p> <p>(...)</p>	Økonomi	<p>Kommunalbestyrelsen skal altså vurdere (herunder lave miljøvurdering) om der kan give tilladelse til et ukendt antal ansøgninger, men det er jævnt overstående en begrænset byrde...</p> <p>Aalborg Kommune vurderer, at omfanget vil være stigende, da grundvandsstand allerede er steget på baggrund af klimatiske forhold og fortsat vil stige. De områder, hvor forsyningsselskaberne vurderer, at der ikke er samfundsøkonomiske fordelagtigt at gennemføre en fælles løsning vil stadig være udfordret med højtstående grundvand. I disse områder vil de enkelte lodsejere enten lave selvstændige løsninger eller fællesløsninger til sænkning af grundvandsstanden. Her vil være en opgave for kommunen i forhold til at give grundvandssænkningstilladelser til disse fællesløsninger.</p> <p>Herunder skal kommunalbestyrelsen også besvare henvendelser herom fra almene borgere, som ikke hyrer en rådgiver til deres projekt.</p> <p>På side 49 i udkastet skriver I at <i>"I forhold til eksisterende natur (og kulturværdier) og mobilisering af forurening fra registrerede forurenede grunde vil påvirkning af sænket grundvand og udledning af drænvand og oppumpet vand til recipient skulle vurderes både ved udpegning af relevante områder i spildevandsplanen og ved godkendelse af de enkelte projekter."</i> Der er derfor økonomiske udgifter forbundet med denne vurdering ved udpegningen af relevante områder, og i forbindelse med at kommunen skal behandle konkrete tilladelser til bortledning og udledningstilladelser samt VVM-screening for sager både over og under 10.000 m³.</p> <p>Det bør i dette afsnit tilføjes at kommunerne efter den nye lovgivning skal behandle tilladelser til permanente grundvandssænkninger, hvilke ikke har været en opgave kommunerne tidligere har haft. Tidligere har en permanent grundvandssænkning ikke krævet</p>

Klip fra udkastet (Bekendtgørelsen)	Emneord	Kommentar
<p>Kommunalbestyrelsen skal som myndighed i forhold til alle bortledninger m.v. vurdere, om der kan meddeles tilladelse, herunder med hvilke vilkår, eller om der af hensyn til lovens formål eller anden lovgivning skal gives afslag på en ansøgning om tilladelse"</p> <p>Afsnit 12. <i>Sammenfattende skema</i>, s. 50</p> <p>"Endvidere får kommunerne med lovforslaget opgaver med miljøvurderinger og godkendelse af projekter, der er samfundsøkonomisk hensigtsmæssige"</p>		<p>tilladelse. Der er på nuværende tidspunkt ikke overblik over det fremtidige antal af permanente grundvandssænkningstilladelser, der skal gives, men det vurderes, at omfanget vil være stigende, da grundvandsstand allerede er steget på baggrund af klimatiske forhold og fortsat vil stige. De områder, hvor forsyningsselskaberne vurderer, at der ikke er samfundsøkonomiske fordelagtigt at gennemføre en fælles løsning vil stadig være udfordret med højtstående grundvand. I disse områder vil de enkelte lodsejere enten lave selvstændige løsninger eller fællesløsninger til sænkning af grundvandsstanden. Her vil være en opgave for kommunen i forhold til at give grundvandssænkningstilladelser til disse fællesløsninger.</p> <p>Det bør samtidig i dette afsnit tilføjes, at kommunerne vil have en opgave og dermed en udgift til at opsporer de permanente grundvandssænkninger, der foregår i kommunerne allerede samt indhente ansøgninger og behandle disse inden for en 10 års periode. Aalborg Kommune kender til en række eksisterende permanente grundvandssænkninger, men har også en forventning/fornemmelse af, at der allerede foregår en del permanent grundvandssænkning som kommunen ikke har registreret.</p> <p>Der bør tildeles DUT midler til disse opgaver. Det bør ikke ligge kommunen til last, at opgaven ikke kan kvantificeres.</p>

Venlig hilsen

Line Østergaard Jepsen

+4522378193

Du kan altid kontakte Aalborg Kommune sikkert på www.aalborg.dk/kontakt eller via Digital Post på www.borger.dk. Læs om dine rettigheder og hvordan vi behandler personoplysninger på www.aalborg.dk/gdpr.

Aarhus Kommunes høringssvar til udkast til lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand

20. december 2024
Side 1 af 10

Aarhus Kommune sender hermed høringssvar til udkast til lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand.

Der kvitteres overordnet for et stort arbejde med en vigtig dagsorden, som opleves meget nærværende i det daglige arbejde i Aarhus kommune. Ligeledes kvitteres for ministeriernes deltagelse på webinar med KL, der gav en god introduktion til et stort høringsmateriale.

1. Generelle bemærkninger

Baggrundsmaterialet indeholder områder der ikke er inkluderet i lovforslaget, herunder fx spildevandskloakerede områder og sommerhusområder med lokal spildevandshåndtering. Tallene (360.000 ejendomme indenfor kloakerede områder, som potentielt vurderes at kunne blive hjulpet af de nye regler) bør revideres, så de afspejler det korrekte grundlag.

Overordnet har vi sammen med Aarhus Vand A/S disse opmærksomheder til lovforslaget:

- Det er en forudsætning for implementeringen af lovkomplekset, at **kommune og forsyning arbejder tæt sammen** ift. både regulering og gennemførelse af projekterne. Det bør fremgå klart af lovforslaget, der i sin nuværende form (bortset fra et årligt koordineringsmøde jf. Miljøbeskyttelsesloven §32c) kan læses som en "silo opdeling" af opgaverne mellem kommuner og forsyninger.
- **En administrativ (alt for) tung opgave**, både ift. udpegning af oplande, samfundsøkonomiske beregninger og myndigheds- / tilladelsesdelen. I værste fald kommer både forsyninger og kommuner til at bruge (alt for) mange kræfter og ressourcer uden at det medfører konkrete projekter/resultater.
- **Der er behov for at tænke i helhedsløsninger.** Klimatilpasning er en kompleks disciplin, og det er som oftest ikke muligt at adskille de enkelte vandstrømme. Der bør være råderum til at finde den bedste klimatilpasningsløsning for et givet område, hvilket betyder, at drænløsninger for terrænnært grundvand bør kunne etableres uden bindende krav om regnvandskloakering.

Teknik og Miljø
By og Natur
Aarhus Kommune

Vand
Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

Direkte telefon: 89 40 64 37

Sag: GEO-2024-208488
Dokumentnummer:
13578504

Sagsbehandler:
Gitte Normand Andersen

20. december 2024
Side 2 af 10

- **Der bør åbnes mulighed for pilotprojekter.** Komplicerede problemstillinger kræver nytænkning, udvikling og samarbejde. Det anbefales at der i en afgrænset periode og i veldefinerede oplande åbnes mulighed for at kunne gennemføre pilotprojekt(er), der er frigjort af den juridiske ramme. Resultaterne af pilotprojekterne kan bruges ind i en fremtidig evaluering af det fremlagte lovkompleks.

2. Bemærkninger til økonomiske konsekvenser

Aarhus Kommune har via KL kommenteret på forventet omfang af de myndighedsopgaver, der følger af lovforslaget¹. Samlet set vurderes, at myndighedsbehandlingen, der følger af de fremlagte lovændringer, betyder en stigning i sagsmængden svarende til 5-6 årsværk for Aarhus Kommune.

Det fremgår af teksten til lovforslaget, at "det forventes at arbejdet i vid udstrækning kan gennemføres i forbindelse med de igangværende opdateringer af spildevandsplanerne som følge af VP3, genbesøg af VP3 og indsatser i forbindelse med Grøn Trepert i samlet set henved 60 kommuner". Det er en opmærksomhed, at vi som kommuner ikke er DUT 'et til hverken arbejdet med VP eller Grøn Trepert, så der er ikke tale om en besparelse, men en ekstra udgift for kommunerne.

Det vurderes på dette grundlag, at der bør følge væsentlige DUT-midler med den nye lov, samt ændringerne i de eksisterende love.

3. Bemærkning til udpegning af nye oplande i spildevandsplanen

Det er en stor opgave at få udpeget områder til håndtering af terrænnært grundvand, når det samtidig skal sikres, at der ikke er tale om havvand eller vandløbsvand, at der ikke er jordforurening, der risikerer at blive mobiliseret, at der ikke er habitatområder, beskyttet natur eller vandløb der påvirkes (det er erfaringsmæssigt en ret stor opgave, der falder ind under VVM-reglerne, og som stiller krav til hydraulisk modellering), at den primære grundvands-/drikkevandsressource ikke forringes/formindskes og sikkert mere, som vi ikke er opmærksomme på endnu.

For at kunne udpege oplande i spildevandsplanen forudsætter Aarhus Kommune, at der opstilles retningslinjer for udpegningen i en af de bekendtgørelser, der følger af det videre lovarbejde.

---

¹ Indspil til høringssvar fra KL på "Økonomisk høring af lovforslag om terrænnært grundvand".

20. december 2024
Side 3 af 10

Det kan blive en tung proces mellem kommune og forsyning, hvis kommunen udpeger områder og forsyningen f.eks. ikke kan finde grundlag for samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed. En tung proces betyder, at det også kræver tid.

3. Bemærkninger til samfundsøkonomisk beregning

Der er lagt op til, at de økonomiske vurderinger om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed er lagt fuld over til spildevandsforsyningerne. Det bør følge regelsættet for håndtering af regn- og overfladevand, så det fastsættes med spildevandsplanen, om de samfundsøkonomiske beregninger ift. terrænnært grundvand løftes af kommunen eller forsyningen (i et samarbejde, men der skal være en primær ansvarlig).

I virkelighedens verden kan vi ikke adskille de forskellige vandkilder og vandet skal håndteres i helhedsløsninger. Det er svært at se, hvordan det skal gennemføres i praksis, hvis de samfundsøkonomiske beregninger ikke kan samles ét sted.

Det er en også en opmærksomhed, at rammen for de samfundsøkonomiske beregninger ift. terrænnært grundvand står meget uklart. Umiddelbart ser det ud til, at der er et meget stort råderum til at fastsætte lokale tekniske- og økonomiske modeller/løsninger. Det kan skabe stor ulighed på tværs af landet.

I lovbemærkningerne (side 19 afsnit 3) lægges der op til, at de samfundsøkonomiske beregninger lægger sig op ad den metode, der er fastsat i Serviceniveaubekendtgørelsen, bilag 1. Her er det en opmærksomhed, at kravene i Serviceniveaubekendtgørelsen er så administrativt / beregningsmæssigt tunge, at lovkomplekset reelt har spændt ben for klimatilpasningen i mange af landets kommuner, hvilket er stik mod intentionen med loven. Derfor foregår der også pt. en evaluering af Serviceniveau- og Omkostningsbekendtgørelsen, som Aarhus Kommune håber munder ud i en "afbureaukratisering".

Håndtering af terrænnært grundvand er et nyt fagområde for både kommuner og forsyninger, og datagrundlaget er meget varierende (i mange tilfælde mangelfuldt, det gælder f.eks. viden om skadesværdier) og beregningsmetoder, modeller og mulige løsninger er under udvikling. Alt i alt er grundlaget for de samfundsøkonomiske beregninger dermed både meget usikkert og

mangelfuldt, og det vil i praksis være meget vanskeligt (og usikkert) at gennemføre de samfundsøkonomiske beregninger for terrænnært grundvand.

20. december 2024
Side 4 af 10

Der opfordres derfor kraftigt til, at kravene til analyserne om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed for terrænnært grundvand bliver enkle og operationaliserbare. Samtidig bør kravene til beregningerne afspejle, at der er behov for udvikling af værktøjer, indsamling af data mv. med mål om at der på sigt kan udføres samfundsøkonomiske beregninger på et mere kvalificeret grundlag.

4. Behov for helhedsløsninger

I bemærkningerne til lovforslaget (side 11 afsnit 2) anføres det at:

"Det er samtidig ministeriets vurdering, at terrænnært grundvand ikke omfatter oversvømmelser fra kyst eller vandløb og søer, da terrænnært grundvand opstiger nedefra, hvor de andre vandstrømme udgør overfladevandområder. Der er derfor tale om vandstrømme, som klart kan adskilles. I det omfang, at det er muligt at identificere, at det terrænnære grundvand primært skyldes høj havvandstand, er der tale om havvand og ikke terrænnært grundvand."

Det er ikke vores opfattelse af det er let at adskille vandstrømmene. F.eks. kan der ikke skelnes mellem "regnvand på terræn" og terrænnært grundvand lige under jordoverfladen. På samme måde kan det være svært at definere grænsen mellem indtrængende havvand og højstående grundvand.

Klimatilpasning kalder derimod på helhedsløsninger, for at opnå hensigtsmæssig samfundsøkonomi. Der er mange synergier og besparelser i, at kunne håndtere de sammenhængende vandstrømme i sammenhængende løsninger.

Som eksempel kan nævnes et spildevandskloakeret opland, hvor grundejerne i mange år selv har håndteret deres regnvand uden de store problemer. De bliver nu udfordret af et stigende grundvandsspejl, der sætter deres nedsivningsløsninger (f.eks. faskiner og regnbede) ud af funktion.

Her er en løsning ikke nødvendigvis at regnvandskloakere. Det vil være dyrt for både grundejere (der skal etablere regnvandsledninger på egen grund) og forsyningen (der skal lægge hovedledningerne). I stedet kan der etableres en permanent grundvandssænkning i området til et niveau, der sikrer at

20. december 2024
Side 5 af 10

de private regnvandsanlæg kommer til at virke igen. En helhedsløsning der vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssig, og som vi allerede har regnet på for et område nord for Aarhus (del af pilotprojektet om terrænnært grundvand, der blev gennemført af Miljø- og Ligestillingsministeriet og Klima-Energi- og Forsyningsministeriet i samarbejde med Kommunernes Landsforening (KL) og DANVA med inddragelse af en række kommuner og spildevandsforsyningsselskaber i 2021).

Lovgivningen bør således give råderum for at finde den bedste klimatilpassningsløsning for et givet område, f.eks. uden at drænløsninger for terrænnært grundvand er bundet op på et krav om regnvandskloakering.

5. Bemærkninger til takststruktur og tilslutningspligt

Det administrative grundlag og betalingsstrukturen bør understøtte, at der etableres helhedsløsninger for klimatilpassning, også i områder, der kun er spildevandskloakeret i dag.

Der er et økonomisk benspænd i områder der er spildevandskloakerede før 1992, i det der jf. gældende lovgivning ikke kan opkræves tilslutningsbidrag hvis/når området regnvandskloakeres. Der opfordres til at Ministeriet kigger på denne del af Betalingsloven, som en del af udarbejdelsen af den nye lov om terrænnært grundvand.

Det foreslås desuden, at der indføres hjemmel til opkrævning af tilslutningsbidrag for alle ejendomme i områder, der udpeges til kloakering for terrænnært grundvand. Tilslutningsbidraget bør pålægges alle grundejere i området. De udgifter til anlæg, som ikke dækkes af tilslutningsbidraget, samt driftsudgifter til anlægget, skal kunne opkræves af forsyningerne over spildevandstaksten.

Det bør samtidig overvejes om der skal være tilslutningspligt/-ret til et grundvandssænkende system, eller om der i stedet skal være "tilslutningsmulighed", som grundejerne kan vælge at bruge, når/hvis behovet opstår.

Tilslutningsmuligheden kan enten være et stik ind til skelgrænse, eller mulighed for at aflede ved nedsivning, i det grundvandsstanden i et område holdes nede i en fast lav kote.

20. december 2024
Side 6 af 10

Ved ikke at håndhæve en tilslutnings ret- og pligt sidestilles lovkomplekset med terrænnært grundvand med regelsættet i Serviceniveaubekendtgørelsen, hvor der heller ikke tilslutningspligt for grundejerne til et supplerende regnvandssystem, der har til formål at hæve serviceniveauet, men der er mulighed for at aflede ud til det offentlige system, hvis behovet er der.

Det vil også lette opgaven med at meddele påbud til et grundvandssænkende system betragteligt, hvis det ikke er omfattet af tilslutningspligt.

I forhold til fastsættelse af et "serviceniveau" for terrænnært grundvand (f.eks. beskrevet i lovbemærkningerne side 39, afsnit 6), så forudsætter Aarhus Kommune, at definitionen af et serviceniveau fastsættes i en af de bekendtgørelser, der følger af det videre lovarbejde.

6. Synergi mellem projekter

I lovbemærkningerne (side 20, 2. sidste afsnit), fremgår det at:

Hensigten er at gøre det muligt at opnå de synergieffekter, der kan være ved at tænke håndteringen af terrænnært grundvand sammen med spildevandsforsyningsselskabet øvrige opgaveportefølje.

Det bør udvides til, at hensigten er at gøre det muligt at opnå synergieffekter, der kan tænkes sammen med forsyningsselskabets øvrige opgaveportefølje **og/eller øvrige anlægsprojekter, som gennemføres af stat, kommune eller anden part.**

Aarhus Kommune har i spildevandsplanen fastlagt en strategi for adskillelse af fælleskloakken, som rækker frem til 2085². Det er derfor vigtigt at finde synergi med andre anlægsprojekter, for at få fremdrift på opgaven med at håndtere / grundvandssænke det terrænnære grundvand.

7. Bemærkninger vedr. borgere og proportionalitet

I Aarhus Kommune finder vi flere forhold knyttet til proportionaliteten af tiltagene og borgernes indsats på egen grund.

Det beskrives, at borgere skal tilslutte både eksisterende og nye omfangsdræn til nye kollektive løsninger (lovbemærkninger s. 17, sidste afsnit, hvilket vil blive dem pålagt igennem påbud. Vi har svært ved at se; at gevinsten

---

² <https://aarhus.dk/demokrati/planer-og-politikker/klima-energi-og-forsyning/spildevandsplan-2021-2026>
<https://aarhus.dk/demokrati/planer-og-politikker/klima-energi-og-forsyning/spildevandsplan-2021-2026>

20. december 2024
Side 7 af 10

ved omkoblingen af eksisterende omfangsdræn er proportional med de udgifter der pålægges borgere (op mod 50.000 kr. pr. husstand), også set i lyset af, at regn- og drænvand forventes udledt til samme recipient / udløbspunkt.

Yderligere vurderes der er være en problemstilling i, at tilladelserne kan udløbe efter 30. år. Hvordan hænger det sammen med borgerens rettigheder under Miljøbeskyttelsesloven (tilslutningsret) og hvordan vil det stille borgerne efter 30. år hvis tilladelserne til de kollektive drænløsninger ikke kan forlænges? Når vi betragter denne problemstilling, hvor borgerne først skal tilslutte kollektiv drænledning, og så 30 år efter muligvis koble om igen (eller måske mister deres "dræningsret"), er det ikke vores vurdering at omkobling af et eksisterende omfangsdræn udgør et proportionalt krav til borgerne.

Med henvisning til afsnit 5 i dette høringssvar taler det for, at der ikke bør være tilslutningspligt, men tilslutningsmulighed til et grundvandssænkende fælles system.

Ved sammenligning af høringsmaterialet og budskabet på KL-webinar står det uklart, hvilken del af det terrænnære grundvand på privat grund der er omfattet i lovforslaget. Det blev sagt på webinar, at det ikke kan komme på tale at dræne grønne arealer, herunder græsplæner, men det fremgår af høringsmaterialet (side 25, afsnit 5):

... f.eks. ved installation af mindre drænrør, som har til hensigt at tørholde en græsplæne eller holde et murværk fri for fugt.) at der kan være tale om målrettet dræning af f.eks. græsplæner.

Det bør fremgå helt klart af en ny lov, om alt terrænnært grundvand kan afledes til et nyt grundvandsænkende system, der etableres og drives af spildevandsforsyningen, eller om der er begrænsninger for, hvad vand der må tilsluttes.

8. Nyttiggørelse

Der opfordres til, at der fokuseres på en nyttiggørelse af det oppumpede grundvand fremfor at det bliver udledt til recipienter eller afledt til kloaksystemet.

Det er også noget vi i Aarhus har fokus på i forslag til vandforsyningsplan 2026, og som vi forventer bliver fokuspunkt i vores nye spildevandsplan 2027-2032.

20. december 2024
Side 8 af 10

Der er mange muligheder for at anvende det oppumpede grundvand til fx vanding, toiletskyl og tøjvask (hvilket dog kræver en lovændring), vanding af kommunens grønne områder, til brug i fejebiler og slamsugere mv.

Desuden kan der også være et marked for at industrien kan aftage det oppumpede grundvand fremfor at de benytter drikkevand.

Det oppumpede grundvand bør således kunne bruges til at mindske forbruget af drikkevand og dermed sænke trykket på grundvandsressourcen.

9. Bemærkninger til skader

Det antages i materialet, at mange skader kan afværges uden private løsninger, ved at kollektive løsninger dræner de private grunde. Ofte vil en ejendom opleve skader, som konsekvens af det terrænnære grundvand, når ejendommen ikke er etableret efter nyeste retningslinjer og normer. Disse normer, fx krav til etablering af omfangsdræn og kapillærbrydende lag blev indført i begyndelsen af 1970'erne.

Det bliver imidlertid en problemstilling, at ældre bygninger med kælder uden omfangsdræn kan have mange naboejendomme uden kapillærbrydende lag, hvilket gør dem særligt udsatte for sætningsskader. Det vil derfor i mange tilfælde ikke være muligt at sænke grundvandsstanden til et niveau, hvor det kan afværge skader på kældere, uden at medføre sætningsskader på omkringliggende ejendomme.

Dette i sig selv kan betyde, at der ikke kan etableres kollektive løsninger for sænkning af terrænnært grundvand i store dele af kommunen.

10. Klimatilpasning af ny by

Vi læser at det nye lovkompleks om terrænnært grundvand ikke finder anvendelse i ny by, hvilket er i tråd med Serviceniveaubekendtgørelsen, der heller ikke finder anvendelse i nye byggemodningsområder.

Er det rigtigt forstået, at det terrænnære grundvand – på lige fod med ekstremregn – skal håndteres med ophæng i Planloven?

Og er det også rigtigt forstået, at forsyningerne ikke får hjemmel til at etablere grundvandssænkende systemer / drænsystemer i ny by, og at ansvaret for ikke at "bygge sig til problemer" med højtstående grundvand dermed er placeret ved bygherre?

20. december 2024
Side 9 af 10

Og at ansvaret for evt. at etablere et fælles privat drænsystem dermed også ligge hos bygherre, mens driften af et sådant vil overgå til de fremtidige grundejere i form af et drænlav?

Og endeligt at et fælles grundvandsænkende system, der anlægges af forsyningen, falder ind under miljøbeskyttelsesloven, mens privat anlagte drænsystemer fortsat reguleres under vandløbsloven?

11. Bemærkninger til vandløbsloven

Aarhus Kommune vurderer som tidligere nævnt, at det fremlagte lovforslag afføder store ekstra opgaver i form af myndighedsbehandling (se dette notat afsnit 2).

Særligt bemærkes for vandløbsloven:

- Loven kan give mere arbejde til vandløbsmyndigheden hvis projekter med at sænke grundvandet kræver medbenyttelsestilladelse efter vandløbsloven, herunder fastsættelse af udgiftsfordeling til den fremtidige vedligeholdelse af de medbenyttede ledninger/vandløb. Sagerne kræver mange timer til myndighedsbehandling inkl. afklaringer, dialoger, metoder mv. så stigning i den type sager, vil kræve en del flere timer til myndighedsbehandling.
- Loven muliggør etablering af hovedledninger, grøfter mm til afledning af private omfangsdræn og eventuelt grundvandssænkende dybdeboringer til grundvandssænkning i tættere bebyggelser. Der er i lovens forarbejder lagt vægt på, at udgifterne til grundvandssænkingsprojekt skal holdes op imod de økonomiske tab ved ikke at sænke grundvandet. Det er derfor kun bygninger og tekniske anlæg, ikke haver og grønne områder, der skal sikres mod højtstående grundvand. I tætbebyggede områder er den naturlige hydrologi ofte påvirket på grund af afløb fra befæstede arealer. Når flere vil oprette "grundvandslav" bliver det omfattet af vandløbsloven. Det er en uvant opgave, der kræver de rette kompetencer samt tid til at behandle sager og fremadrettet håndtering.

- Det fremgår af bemærkninger til loven (side 25, afsnit 6) at:

20. december 2024
Side 10 af 10

Det foreslås derfor, at der skal gælde en undtagelse for tilladelseskravet ved bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, hvis det antages, at den bortledte mængde er under 10.000 m³ om året

Det er en opmærksomhed, at en grundvandssænkning på privat grund stadig vil være omfattet af anden lovgivning, herunder VVM-regler og vandløbsloven. Det kan derfor fortsat være svært for de private grundejere at opnå tilladelse til privat grundvandssænkning.

12. Afsluttende bemærkninger

Erfaringsmæssigt er der ofte indhold af miljøfarlige stoffer i terrænnært grundvand i eksisterende byområder. I disse tilfælde vil der være restriktive krav til en udledning reguleret efter miljøbeskyttelsesloven og LBEK 1433 om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder. Det kan betyde store udgifter til analyser i både recipient og det vand der skal udledes, og også en kompliceret og svær sagsbehandling, der rækker ud over mange lovkomplekser, der ofte "taler mod hinanden". Det er en ulighed, at drænvandet fra byerne kommer under restriktive lovgivningsmæssige krav, mens vand fra dyrkede arealer/marken fortsat kan udledes uden tilladelse

Aarhus Kommune kan udpege område til håndtering af terrænnært grundvand, men har ingen indflydelse på, hvornår projekterne gennemføres (denne beslutning ligger ved forsyningen). Det bør fremgå klart af lovforslaget, at tidsligheden for projekterne bør besluttes af kommune og forsyning i fællesskab.

Miljø- og Ligestillingsministeriet
Sendt via mail til mim@mim.dk

Aarhus Vand
Hasselager Allé 29
8260 Viby J
www.aarhusvand.dk

Tlf. +4589471000

Den 20. december 2024

Høring af udkast til lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand

Sammenfatning.

Vi takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslaget om håndtering af terrænnært grundvand. Vi anerkender regeringens initiativ til at skabe klare rammer for at adressere de stigende udfordringer med højtstående grundvand som følge af klimaforandringer. Vi ser positivt på lovforslagets overordnede målsætninger, men vi ønsker at fremhæve nogle væsentlige udfordringer og muligheder for forbedring.

- En administrativ tung løsning. Vi frygter at især den foreslåede procedure såvel omkring samfundsøkonomiske beregninger samt det at få en tilladelse til den konkrete løsning kan medføre at det bliver yderst vanskeligt – og som minimum uforholdsmæssigt ressourcekrævende - at få implementeret konkrete løsninger.
- Der er behov for samlede løsninger. Hele problemstillingen er kompleks, og de enkelte vandstrømme kan ikke klart adskilles: Er det terrænnært grundvand, er det regnvand/tag- og overfladevand? For at kunne give vores kunder de bedste løsninger så omkostningseffektivt som muligt kalder det på en samtænkning af området - og ikke kun en udbygning af de forsyningsarter vi har i dag. Derfor anbefaler vi, at det gøres muligt at håndtere terrænnært grundvand uden at regnvand/tag- og overfladevand nødvendigvis først skal håndteres. Dette bør følges op af muligheden for at opkræve et nyt tilslutningsbidrag for "terrænnært grundvand / koordinerede løsninger".
- Pilotprojekter. Komplicerede problemstillinger kræver nytænkning, udvikling og samarbejde. Det anbefales at der i en afgrænset periode og på et afgrænset sted kan gennemføres et pilotprojekt ("en sandkasse"). I dette tidsrum skal løsningsudviklingen ikke være fuldstændig bundet af de opstillede reguleringer og rammer. Resultatet af pilotprojektet skal være at vi får et mere operationelt grundlag for at implementere håndtering af terrænnært grundvand. Såvel i forhold til beregninger og metoder men også i forhold til at administrationsgrundlaget kan justeres så det bliver mere operationelt. Pilotprojektet skal gennemføres i samarbejde mellem forsyning og kommune. Der er i det efterfølgende givet en række *anbefalinger* til indhold i " sandkassen".

Vi har i samarbejde med HOFOR og vores miljømyndighed, Aarhus Kommune afdækket en række fælles opmærksomhedspunkter. Hovedpointerne fremgår nedenfor og er uddybet på de følgende sider.

Sammen med HOFOR har vi følgende fælles punkter

- Vi ønsker en prøveperiode for pilotprojekter, hvor vi afdækker behovet for tilstrækkelig viden og data til design og dimensionering af løsninger, til udledningstilladelser og ikke mindst til

skadesopgørelser. Det er vigtigt at der i prøveperioden er et tæt samarbejde mellem Kommune og Forsyning.

- Det er vanskeligt at adskille vandfraktionerne (regnvand, terrænnært grundvand, vandløbsvand) – det skal derfor afdækkes, hvordan disse håndteres fremover.
- Vi er bekymrede for erstatningsansvar ved skader i forbindelse med etablering af grundvandssænkende løsninger.
- Der ud over vækker det undren at det af lovbemærkningerne fremgår, at de samfundsøkonomiske beregninger skal udbredes til selskabets øvrige aktiviteter. Dette mener vi ikke er hensigtsmæssigt.
- Endelig er det, for at sikre en smidig igangsættelse af grundvandssænkende foranstaltninger, afgørende at der snarest foreligger opdaterede bekendtgørelser og at den nye bekendtgørelse samt vejledning udarbejdes hurtigt.

Sammen med Aarhus Kommune har vi også fælles opmærksomhedspunkter:

- Det er en forudsætning for implementeringen af lovkomplekset, at **kommune og forsyning arbejder tæt sammen** ift. både regulering og gennemførelse af projekterne. Det bør fremgå klart af lovforslaget, der i sin nuværende form (bortset fra et årligt koordineringsmøde jf. Miljøbeskyttelsesloven §32c) kan læses som en "silo opdeling" af opgaverne mellem kommuner og forsyninger.
- **En administrativ (alt for) tung opgave**, både ift. udpegning af oplande, samfundsøkonomiske beregninger og myndigheds- / tilladelsesdelen. I værste fald kommer både forsyninger og kommuner til at bruge rigtig mange kræfter og ressourcer uden at det medfører konkrete projekter/resultater.
- **Der er behov for at tænke i helhedsløsninger.** Klimatilpasning er en kompleks disciplin, og det er som oftest ikke muligt at adskille de enkelte vandstrømme. Der bør være råderum til at finde den bedste klimatilpasningsløsning for et givet område, hvilket betyder, at drænløsninger for terrænnært grundvand bør kunne etableres uden bindende krav om regnvandskloakering.
- **Der bør åbnes mulighed for pilotprojekter.** Komplicerede problemstillinger kræver nytænkning, udvikling og samarbejde. Det anbefales at der i en afgrænset periode og i et veldefineret opland åbnes op for at kunne gennemføre pilotprojekt(er), der er frigjort af den juridiske ramme. Resultaterne af pilotprojekterne kan bruges ind i en fremtidig evaluering af det fremlagte lovkompleks.

Uddybet høringssvar.

Samfundsøkonomiske beregninger – også udbredt til resten af Forsyningens område?

Terrænnært grundvand er et nyt område for både kommuner og forsyninger at arbejde med. Det betyder, at datagrundlaget er meget varierende, beregningsmetoder og modeller er under udvikling, viden om skadesværdier som følge af terrænnært grundvand er sparsom, og det samme gælder løsningstiltag og deres virkning. Med andre ord vil de samfundsøkonomiske beregninger, der kan udføres på de første projekter være meget usikre. Kravene til beregninger bør afspejle, at der er behov for at komme i gang med at udvikle de nødvendige værktøjer, indsamle data mv. så der på sigt kan udføres samfundsøkonomiske beregninger på et mere velfunderet grundlag.

Der er i høringsmaterialet anført:

"Der vil med hjemmel i den foreslåede bemyndigelse kunne fastsættes betingelser om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed vedrørende udgifter til alle de typer af aktiviteter, som ligger inden for spildevandsforsyningsselskabernes opgaver."

Samfundsøkonomiske analyser – udbredt til forsyningernes øvrige aktiviteter – er en glidebane, vi ikke ønsker åbnet op for som f.eks. samfundsøkonomiske beregninger på almindelig udbygning af vores forsyningsanlæg, drift og vedligehold af forsyningens infrastruktur mv. Hvis man gennemfører en samfundsøkonomisk analyse af vores indsats for eksempelvis at sikre grundvand, lavt vandtab, forsyningssikkerhed, hvor man kun må indregne markedsomsatte værdier, vil den analyse med høj sandsynlighed pege på, at indsatsen er urentabel. Men det er der vel ingen, der er i tvivl om, at vi skal fortsætte med de indsatser. Arbejdet med at udføre samfundsøkonomiske beregninger skal stå mål med udbyttet af beregningerne – hvad er nytteværdi i relation til vore kunder i forhold til de mange ressourcer, der er bundet op i at udføre samfundsøkonomiske beregninger.

Løsninger, serviceniveau og administrativt grundlag

I bemærkningerne til lovforslaget anføres det at:

”Det er samtidig ministeriets vurdering, at terrænnært grundvand ikke omfatter oversvømmelser fra kyst eller vandløb og søer, da terrænnært grundvand opstiger nedefra, hvor de andre vandstrømme udgør overfladevandområder. Der er derfor tale om vandstrømme, som klart kan adskilles. I det omfang, at det er muligt at identificere, at det terrænnære grundvand primært skyldes høj havvandstand, er der tale om havvand og ikke terrænnært grundvand.”

Det er ikke vores opfattelse af det er let at adskille vandstrømmene – eks. overfladevand fra terrænnært grundvand. Vand 1 cm over terræn er tag- og overfladevand, når det siver ned og er 1 cm under terræn er det terrænnært grundvand. Det kalder på sammenhængende løsninger. Af samme årsag er det derfor heller ikke indlysende at der ikke kan etableres et terrænnært grundvandssystem i et område der ikke i forvejen er regnvandskloakeret. Det administrative grundlag og betalingsstrukturen skal understøtte, at der kan laves gode sammenhængende løsninger i områder, også i områder der kun er spildevandskloakeret i dag. Det foreslås derfor, at der fremadrettet kan indføres et supplerende tilslutningsbidrag for “terrænnært grundvand / kombinationsløsninger”. Løsningen vil jo ofte vil være en sammenhængende løsning der også kan omfatte regnvand – og i visse tilfælde aspekter af klimatilpasning – da problemstillingerne som oftest ikke kan adskilles og vil kalde på en samlet løsning. I forhold til fastlæggelse af serviceniveau er vidensgrundlaget, metoder og løsninger pt så usikre, at det ikke giver mening at fastlægge et serviceniveau.

Det anbefales, at udvikling af koordinerede og sammenhængende løsninger bliver en del af et pilotprojekt i prøveperioden.

Tilladelser

Som vi læser udkastet, vil en tilladelse til at håndtere terrænnært grundvand indebære behandling efter såvel VVM-lovgivningen, vandforsyningsloven samt miljøbeskyttelsesloven.

Med det omfattende lovkompleks der skal tages i betragtning, kan vi kan frygte, at arbejdet med at få tilladelser på plads vil være langsomt og med store omkostninger til redegørelser mm. Jfr. klagenævnsafgørelser inden for den seneste tid eksempelvis Holstebro (i forhold til vidensgrundlag), Horsens (i forhold til miljøfremmede stoffer) og Holstebro (i forhold til grundvandssænkning).

Tilladelser til grundvandssænkning kan kun gives for maksimalt 30 år, hvilket er en for kort periode i forhold til afskrivninger af de anlæg, som etableres. Tilladelser til grundvandssænkninger bør således følge udledningstilladelser, som er tidsbegrænsede. Der argumenteres for, at tidsbegrænsningen skyldes vanskeligheder ved at forudsige udviklingen. Dette er der dog taget højde for i det forhold, at en tilladelse kan tilbagekaldes, hvis forudsætningerne for tilladelsen viser sig urigtige eller ændres væsentligt. Kommunen har således mulighed for at tilbagekalde tilladelsen uden, at der er tidsbegrænsning.

Desuden er der lagt op til, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke har været i drift i fem sammenhængende år. Variationer i klima og nedbør kan betyde, at der kan være længerevarende perioder, hvor en tilladelse ikke bliver udnyttet, hvilket ikke bør føre til at den bortfalder, da anlæggene kan komme i drift flere år senere.

Tilladelser til grundvandssænkning efter vandforsyningsloven vurderes af de fleste kommuner at kræve som minimum VVM-screening – måske også en fuld VVM, hvilket er en omfattende proces, men som ikke nævnes i lovbemærkningerne.

Det kan i en del tilfælde blive svært at få en udledningstilladelse – specielt i storbyer hvor overfladen/den terrænnære del kan være påvirket af mange års nedsivning af f.eks. miljøfremmede stoffer eller forurenede grunde.

Det bør tilstræbes, at indholdet af de forskellige tilladelser tilpasses hinanden, så de nødvendige oplysninger og sagsbehandling så vidt muligt kan ske på ensartet grundlag, hvilket vil forenkle både forsyningernes og myndighedernes behandling af sagerne. Den administrative byrde vil være så omfattende, at den i voldsom grad vil forhindre og forsinke opfyldelsen af det egentlige formål, som er at lave løsninger i virkelighedens verden.

Det anbefales, at et af emnerne i prøveperioden bliver en forenkling af tilladelseskomplekset – så det bliver gennemførligt at få en tilladelse.

Erstatningsansvar

Forsyningerne kan blive erstatningsansvarlige i forhold til sætningsskader, som følger af, at de har etableret et system til håndtering af terrænnært grundvand. Det kan være svært at skelne "hvor langt væk påvirkes grundvandsstanden". Ved at håndtere terrænnært grundvand kan forsyningerne potentielt skade fundamenter, bygninger funderede på træpæle mv.

Det er vanskeligt at sikre sig mod skader, når datagrundlaget er så begrænset. Af erfaring ved vi i forsyningerne, at der fra grundejerne er meget stort fokus på sætningsskader allerede i dag, når vi udfører anlægsarbejder i byen – også de skader, der allerede fandtes på deres ejendom, inden anlægsarbejdet gik i gang. Dette vil betyde omfattende monitoring før, under og efter anlæggelse af løsninger,

Det anbefales, at der i prøveperioden udarbejdes en metode til at vurdere og afgrænse området med risiko for skader som følge af grundvandssænkning.

Takst og effektiviseringskrav

Vi bifalder, at løsninger kan udløse tillæg til vores økonomiske ramme, og at der opereres med kollektive løsninger. Det vil dog sammen med alle de andre opgaver som f.eks. nye infrastrukturanlæg (i Aarhus stort nyt renseanlæg) og klimatilpasning alt andet lige sætte et øget pres på forsyningernes økonomi.

I høringsmaterialet er anført

"Som det er tilfældet for spildevandsforsyningsselskabernes projekter om klimatilpasning for tag- og overfladevand og opfyldelse af andre mål, bør selskabernes tillæg til projekter vedrørende håndtering af terrænnært grundvand også omfattes af effektiviseringskrav og pristalskorrektion, da selskaberne vil have mulighed for at påvirke omkostningerne til deres projekter."

Dette er ikke korrekt. Selskabernes mulighed for at påvirke omkostningerne til projekter ligger inden projektet afsluttes, men effektiviseringskravet gennemføres jo netop på det afsluttede og allerede optimerede projekt, hvor vi har sikret den bedste løsning for vores kunder. I forhold til håndtering af terrænnært grundvand betyder det, at forsyningernes muligheder for at gå i gang med denne nye presserende samfundsopgave er begrænsede, da nye projekter på dette område betyder yderligere besparelser på vores øvrige kerneopgaver. Sagt på en anden måde: Forsyningen kan reelt kun takste 80 % - 90 % af de faktuelle anlægsudgifter til etablering af projekterne.

Tunge, bureaukratiske, administrative arbejdsgange

Det er positivt, at der i omkostningsbekendtgørelsen lægges vægt på, at der skal laves et grundigt forarbejde i forbindelse med forsyningernes projekter både for klimatilpasning, projekter med andre parter og nu også terrænnært grundvand. Med den udformning af omkostningsbekendtgørelsen der ligger pt

betyder det dog, at der skal laves meget arbejde udelukkende for at producere dokumentation til Vandsektortilsynet, da projektudvikling i byerne er mere kompliceret end som så – bl.a. "kampen om pladsen" gør, at der ikke er så mange realistiske løsninger. Efterfølgende må der så udvikles alternative "skrivebordsløsninger", som udelukkende skal bruges til dokumentation. Det er dyrt for vores kunder.

Der er krav om offentliggørelse af beregninger, data og vurderinger om projekter med terrænnært grundvand på spildevandsforsyningernes hjemmesider. Dette vil i vidt omfang være store mængder af dokumenter og data, som det vil kræve specialistviden at forstå. Intentionen om, at borgerne skal kunne sætte sig ind baggrunden for projekter og afgørelsen af, om det er samfundsøkonomisk rentabelt eller ej er god, men det kan være umuligt i praksis at formidle det "uden det bliver for teknisk".

Det anbefales, at der i prøveperioden arbejdes med, hvorledes beslutningsgrundlaget for til- eller fravalg af etablering af en grundvandssænkende løsning bedst mulig dokumenteres så den bliver fyldestgørende, forståelig og gennemsigtig for kunderne.

Implementering af lovforslaget.

Der er mange usikkerheder forbundet med at påbegynde arbejdet med den nye del af vandkredsløbet, som indtil nu har ligget udenfor såvel kommuner som forsyningernes arbejdsområde. Der er behov for lovgivningsmæssige rammer som gør det muligt for kommuner og forsyninger i samarbejde at lave pilotprojekter (en "sandkasse"), hvor der indenfor en begrænset tid og geografi testes såvel behov for data, beregningsmetoder, udførelsesmetoder, administrationsgrundlag, godkendelses procedurer samt måles og evalueres på pilotprojekterne, så der indenfor en kortere periode kan komme resultater frem, som kan give et bedre grundlag for nærmere at fastlægge rammer og retningslinjer i reguleringen af området. Dette kan sammenlignes med et frikommuneforsøg, hvor forsyningerne og kommunerne netop kan afprøve metoder for at finde effektive løsninger. Planlægningsarbejdet, som er første skridt i den nye lovgivning, behøver ikke blive sat i bero mens pilotprojekterne afprøves, men kan gennemføres sideløbende.

Anbefalinger til konkrete aktiviteter i "sandkassen" er angivet som *anbefalinger* ovenfor

Med venlig hilsen

Karina Topp

Direktør

Til: mim@mim.dk
Cc: dlbe@mim.dk
Fra: Henriette Mygind Krempel (hmk@bsf.dk)
Titel: Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898 (Byggeskadefonden)
Sendt: 06-01-2025 10:31
Bilag: image001.png;

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Til Miljø- og Ligestillingsministeriet

Byggeskadefonden har modtaget udkast til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, vandsektorloven og lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. (Spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand ved grundvandsænkende foranstaltninger i kloakerede områder med håndtering af tag- og overfladevand og taksfinansiering heraf, og krav om tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvand) i høring.

Fonden har ingen bemærkninger.

Venlig hilsen

Henriette Mygind Krempel

Juridisk chef, advokat

2027 9851 · 3376 2159 · hmk@bsf.dk

Byggeskadefonden

Studiestræde 50

1554 København V

3376 2000 · bsf@bsf.dk · <https://www.bsf.dk>

 BYGGESKADEFONDEN

Fra: Emmeli Agerskov Claré <emmagcla@slagelse.dk>
Sendt: 2. januar 2025 10:38
Til: 'mim@mim.dk'; 'idlbe@mim.dk.'
Emne: Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898 (Slagelse Kommune, Spildevand)

Til Miljø- og Ligestillingsministeriet

Høringssvar vedr. lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand

Terrænnært grundvand har i øjeblikket status som drænvand, der ifølge vandløbsloven kan udledes uden krav om tilladelse.

Med det foreslåede lovforslag vil terrænnært grundvand i visse områder (som fastlægges i kommende spildevandsplan/tillæg af kommune og vurderet samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt af forsyningsselskaberne) blive om-kategoriseret til spildevand.

Når man udleder spildevand, kræves der en udledningstilladelse.

Der er i øjeblikket store udfordringer med at opnå udledningstilladelser på grund af skrappe krav, især når udledningen sker til sårbare recipienter, da vi skal værne om vores miljø.

Det foreslåede lovforslag vil medføre, at terrænnært grundvand omfattes af de samme krav.

Vi har derfor følgende bemærkninger og spørgsmål til lovforslaget:

- **Udledningstilladelser:** Hvordan sikre man sig, at det ikke bliver for vanskeligt, i forhold til udledningstilladelser?
- **Klarhed i lovgivningen:** Er det klart i lovforslaget, hvornår vand skal reguleres i henhold til vandløbsloven, og hvornår det skal betragtes som spildevand?
- **Eksisterende anlæg:** Hvad skal der ske med eksisterende anlæg som dræn og grøfter? Er der en plan for, hvordan disse anlæg betragtes under den nye lovgivning?
- **Snitflader til andre regler:** Der findes allerede mange regler på området. Det ville derfor være gavnligt, hvis lovforslaget tydeligt beskriver snitfladerne til andre regler for at mindske uklarheder, fejl og forvirring for både myndigheder, forsyningsselskaber og grundejere.

Vi håber, at disse bemærkninger vil blive taget i betragtning i den videre behandling af lovforslaget.

Venlig hilsen

Emmeli Agerskov Claré
Miljømedarbejder

Teknik, Plan og Erhverv
Miljø og Natur
Dahlsvej 3, 4220 Korsør

EAN : 5798007389727

[Slagelse Kommunes behandling af persondata](#)

Fra: Thea Chloé Gravgaard Novotni <thcgn@mim.dk>

Sendt: 21. november 2024 14:04

Emne: Høring af lovforslag om terrænnært grundvand - frist d. 2. januar 2025

Til høringsparterne

Hermed sendes udkast til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, vandsektorloven og lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. (Spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand ved grundvandsænkende foranstaltninger i kloakerede områder med håndtering af tag- og overfladevand og taksfinansiering heraf, og krav om tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvand) i høring.

Høringsfristen er **torsdag d. 2. januar 2025 kl. 15.00.**

I høringssvar bedes angivet følgende i emnefeltet: "Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898 (angive organisation/navn eller lign.)".

Høringssvar bedes sendt til mim@mim.dk med kopi til idlbe@mim.dk.

Dokumenterne kan tilgås på høringsportalen:
<https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/69415>

Venlig hilsen

Thea Chloé Gravgaard Novotni
Fuldmægtig | Vand og klimatilpasning

Miljø- og Ligestillingsministeriet

Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#) | [Privatlivspolitik](#)

[KONTAKT](#)[PRESSERUM](#)[PUBLIKATIONER](#)[ANNONCERING](#)[DANVA STRATEGI](#)[ÅRSBERETNING](#)[OM DANVA](#)[VIDEN](#)[LOVSTOF](#)[HØRINGSSVAR](#)[ARRANGEMENTER](#)

Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024-10898 (DANVA)

Positivt med ny lov om terrænnært grundvand, men tre nøgleforudsætninger kræver løsning for effektiv implementering.

20. december 2024

Det er meget positivt, at der nu er lovgivning på vej, som giver spildevandsselskaber mulighed for at håndtere terrænnært grundvand. DANVA imødeser den tilgang, der lægges op til, hvor spildevandsselskaber får forsyningspligt i områder udpeget af kommunen som myndighed. Overordnet set vurderer vi, at lovforslagets bestemmelser er fornuftige og hensigtsmæssige, men som vi allerede har påpeget ved

LOVGIVNING

høringsmøder med ministerierne, er der tre forudsætninger for, at den nye lovgivning skal kunne leve op til intentionerne:

- Komplexiteten i serviceniveau- og omkostningsbekendtgørelserne er et problem for vandselskabernes beregninger af samfundsøkonomi. Vi forventer, at dette problem løses i forbindelse med evaluering og revision af omkostnings- og serviceniveaubekendtgørelserne.
- Udfordringerne i forhold til vandselskabernes økonomiske rammer er en barriere for finansiering og gennemførelse af projekter. Vi forventer, at denne problemstilling løses i regi af Vandreguleringsudvalget.
- Spildevandsselskaber og kommuner oplever i dag store udfordringer omkring udledningstilladelser, dels i forhold til at meddele udledningstilladelser til selskaberne, og dels ift. at få tilvejebragt de nødvendige vejledninger om udledningerne. Disse udfordringer vil også være en barriere for spildevandsselskabernes håndtering af det terrænnære grundvand. Det er derfor helt afgørende, at der er nødvendige rammer og ressourcer til stede for kommunernes tildeling af udledningstilladelser.

I det følgende fremgår DANVAs øvrige kommentarer til lovforslaget.

Myndighedsstruktur og forsyningspligt

DANVA bakker op om lovforslaget vedr. håndtering af det terrænnære grundvand, hvor kommunen er myndighed og fastlægger de områder, der skal håndteres, mens spildevandsselskabet får forsyningspligt i forhold til at etablere løsninger, der er samfundsøkonomisk hensigtsmæssige.

Vi er enige i tilgangen, hvor løsningerne finansieres af kloakfællesskabet over spildevandstaksten. Det er administrativt enkelt, og som det bemærkes i udkastet, kan det være vanskeligt, grundet karakteristika af det terrænnære grundvand, at afgrænse hvilke ejendomme, der får nytte af spildevandsselskabets håndtering og hvilke ejendomme, der ikke får nytte.

Det er et væsentligt element i lovforslaget, at spildevandsselskabet kan få tillæg til at lave de samfundsøkonomiske beregninger, også i de situationer hvor beregningerne viser, at løsningen ikke er samfundsøkonomisk hensigtsmæssig.

DANVA er enig i den foreslåede tilgang, hvor f.eks. sommerhusområder uden for kloakeret opland ikke er omfattet af forsyningspligten. Vi støtter også tilgangen om, at kloakfællesskabet alene skal finansiere løsninger i separatkloakerede og fælleskloakerede områder, men vi foreslår nedenfor en løsning, hvor spildevandsselskabet kan etablere og drifte en løsning i spildevandskloakerede områder under forudsætning af, at løsningen er fuldt finansieret af grundejerne selv, f.eks. et pumpelag el. lignende.

Sikring af hurtig implementering

Problemet med terrænnært grundvand er stort på tværs af hele landet. Derfor er det afgørende, at kommuner og forsyninger kan komme hurtigt i gang med at udpege områder samt planlægge og gennemføre løsninger.

Lovforslaget lægger op til, at kommunerne skal fastlægge områder, hvor terrænnært grundvand medfører fare for oversvømmelser ud fra nationale og eksisterende lokale data. DANVA foreslår, at det specificeres, at det skal være muligt at inddrage lokale erfaringer, så man kan komme hurtigt i gang med at afhjælpe problemerne i de områder, hvor det er åbenbart, at der er store udfordringer med terrænnært grundvand.

Omfattede arealer

DANVA støtter den foreslåede afgrænsning, hvor det er de regnvandskloakerede områder, som omfattes, (dvs. separatkloakerede og fælleskloakerede områder). Vi har dog to forslag til tilføjelser i forhold til dette:

1. Der findes i dag løsninger, hvor spildevandsselskaber af historiske årsager håndterer højtstående grundvand for private grundejere, f.eks. organiseret i og fuldt finansieret af et pumpelag. Den type af løsninger bør fortsat være tilladt i spildevandskloakerede områder. Man udnytter spildevandsselskabets kompetencer, men løsningen finansieres af grundejerne og ikke af vandforbrugerne. Det kan tilmed være i spildevandsselskabets interesse at løsningen etableres, da det reducerer indsivning af uvedkommende vand til spildevandskloakken.
2. Det bør være muligt at håndtere det terrænnære grundvand uden for det kloakerede opland, hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt og giver de bedste løsninger. Her kan man følge modellen for håndtering af tag- og overfladevand, hvor spildevandsselskaber

kan etablere vandparkeringsløsninger uden for det pågældende kloakopland.

Valg af løsninger

DANVA finder det positivt og afgørende, at lovforslaget lægger op til metodefrihed hvad angår valg af løsninger, hvad enten der er tale om etablering af tredje ledning, boringer eller løsninger på overfladen. Disse løsninger kan have merværdi for de berørte områder. DANVA ønsker i den forbindelse af gøre opmærksom på to forhold, som kan have relevans for at sikre optimale løsninger:

1. I en del tilfælde er en af årsagerne til terrænnært grundvand, at vandforsyningen ikke længere indvinder vand i et område. Forsyningspligten til håndtering af det terrænnære grundvand bør som foreslået ligge udelukkende hos spildevandsselskaberne. Men der bør være mulighed for, at et spildevandsselskab kan betale en vandforsyning, som har kompetencerne til dette, for at drive en boring med henblik på bortledning af grundvand inden for rammerne af både spildevandsselskabets og vandforsyningens hovedvirksomhed, og hvor det er en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig

løsning.

2. Når der sker bortledning af terrænnært grundvand i byer, kan det medføre øget tilledning af vand fra omkringliggende marker. Ved etablering af løsninger er det vigtigt at være opmærksom på, at spildevandsselskabets forsyningspligt ikke utilsigtet ender med at føre til dræning af omkringliggende marker.

Vedrørende løsninger, se i øvrigt DANVA og KLS Inspirationskatalog til håndtering af terrænnært grundvand i byer fra november 2024.

Samfundsøkonomiske analyser

Det er et positivt element i lovforslaget, at det kun er meromkostningen til håndtering af terrænnært grundvand, der skal regnes med, når anlæg til dette etableres samtidig med f.eks. udførelse af separatkloakering, og at der ikke umiddelbart stilles krav om selskabsøkonomiske beregninger (omkostningseffektivitet), fordi det lægges til grund, at disse beregninger indgår i de samfundsøkonomiske analyser.

Tydelig kommunikation

En løsning kan kun etableres, hvis den er samfundsøkonomisk hensigtsmæssig. Der vil derfor sandsynligvis være tilfælde, hvor projekter

ikke igangsættes i et område som kommunen har udpeget, fordi spildevandsselskabets beregninger viser, at løsningen ikke er samfundsøkonomisk hensigtsmæssig. I disse tilfælde vil der ikke være forsyningspligt. Det kan give anledning til frustration blandt borgere, som forventer, at deres problemer løses.

Det er vigtigt, at borgerne forstår, at gennemførelsen af projekter er afhængig af udfaldet af den samfundsøkonomiske analyse. Kommunikationen om dette skal derfor være tydelig både i den første revision af spildevandsplanen, når områderne udpeges og i efterfølgende revisioner, når de samfundsøkonomiske analyser har fastlagt de endelige indsatsområder.

Vi står til rådighed, hvis I har bemærkninger og ser frem til dialogen om det videre arbejde.

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen

